

A MONOTEISTA VALLÁSOK SZENT SZÖVEGEI III.

SCHREINER DÉNES

ISZLÁM VALLÁS

A KORÁN

SCHREINER DÉNES ISZLÁM VALLÁS

3.500 Ft

FORRÁSOK

A TAN KAPUJA
BUDDHISTA FŐISKOLA
JEGYZETE

A MONOTEISTA VALLÁSOK SZENT SZÖVEGEI III.

ISZLÁM VALLÁS: A KORÁN

(Vallástörténeti szöveggyűjtemény
kérdésekkel és feladatokkal)

Szerkesztette: Schreiner Dénes

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola jegyzete
2023

© A Tan Kapuja
Budapest, 2023

DOI DOI 10.56317/SDmo.2023.3

Kiadja: A Tan Kapuja Buddhista Főiskola
Felelős kiadó: Karsai Gábor
Borítóterv és műszaki szerkesztő: Ivanics Zsolt

TARTALOM

Mohamed élete és cselekedetei	7
Mohamed Mekkában	7
Mohamed Medinában	11
Mohamed személye	21
 Mohamed tanítása	32
A Korán szövege.	32
A pogányok és az iszlám előtti hitvilág	36
Az Írás népei	43
A zsidóság és az Ószövetség	46
A kereszténység és az Újszövetség	51
Az Ábrahám-vallás és az ősi egyistenhit	59
A vallás fő alakjai	64
Allah, az Isten	64
Angyalok és dzsinnek	69
A Sátán	74
Az ember	75
Eszkatológia: a végső időkről szóló tanítás	78
 Az iszlám vallásgyakorlat	85
Az iszlám és pillérei (arkan al-islam)	85
Hitvallás (saháda)	87
Istentisztelet, ima (szalát).	87
Adakozás (zakát)	88

Böjt (szijám)	89
Zarándoklat (haddzs)	90
Szent háború (dzsihád)	93
Kultikus szabályok, vallási etika és jog (saría)	95
Rituális törvények	95
Etikai tanítások	97
A közösség (umma) életének szabályozása	103

ISZLÁM VALLÁS:

a Korán

[1. SZÚRA]¹ *A megnyitó*²

- 1 Allah, a könyörületes és az irgalmas nevében.³
- 2 Dicsőség Allahnak, a teremtmények Urának,
- 3 a könyörületesnek és az irgalmasnak,
- 4 aki az ítélet Napját uralja!
- 5 Néked szolgálunk és hozzád fordulunk segítségért.
- 6 Vezess minket az egyenes úton,
- 7 azoknak az útján, akik iránt kegyesnek mutatkoztál, s ne azokén, akiket haragvásod sújt, sem a tévelygőkén!

1 A *Korán* szövegét Simon Róbert fordításában idézzük. Lásd *Korán* (Helikon, Budapest, 1987.) (Az értelemzavaró hibákat javítottam – S. D.)

2 Az első szúra (*Al-Fátíha*) a kommentátorok szerint a *Korán* egész szövegének felvezetése.

3 Ez a sor szerepel – egy kivétellel – az összes többi szúra legelején (az ún. *basmala*).

MOHAMED ÉLETE ÉS CSELEKEDETEI

MOHAMED MEKKÁBAN

Szúra-töredék átokformulával Mohamed iszlám előtti (?) korszakából

[108. SZÚRA]: *A bőség*

- 1 Adtuk néked a bőséget.
- 2 Imádkozzál hát az Uradhoz és áldozz!
- 3 Aki gyűlöl téged, az a kurtafarkú!

Mohamed első látomásai

[53. SZÚRA]: *A csillag 1-18*

- 1 A csillagra, amikor elenyézik!
- 2 A ti társatok nem tévelyeg, és nincs félrevezetve.
- 3 És ő nem kénye-kedve szerint beszél.
- 4 Nem más az, mint sugalmazott sugallat,
- 5 amit az tanított néki, akinek az ereje hatalmas
- 6 és éleselméjű. És egyenesen állott
- 7 a látóhatár legmagasán.
- 8 Aztán közeledett és egyre közelebb jött,
- 9 és [végül] két íj-hossznyi távolságra, vagy még közelebb volt.
- 10 És sugalmazta az ő szolgájának, amit sugalmazott.
- 11 Amit látott, nem a szív költötte csalfán.
- 12 Vajon kétségbe akarjátok-e vonni azt, amit lát?

- 13 És látta őt ismét lejönni
 14 *al-Muntahā* krisztustövis fájánál,
 15 amelyhez közel *al-Ma'wā* kertje van,
 16 [akkor], amikor beborította a krisztustövis-fát az, ami beborította.
 17 És nem tévedt el a tekintet és nem ment túl:
 18 Ura legnagyobb jeleiből látott [egyet].

Az elrendelés éjszakája (*lajlat al-qadr*): a próféta elhivatottság kezdete (i. sz. 610)

[96. SZÚRA]: *A vérrög 1-5*

- 1 Hirdess Urad nevében, aki teremtett,
 2 vérrögből teremtette az embert.
 3 Hirdess! A te Urad a legnagyobb lelkűbb,
 4 aki író tollal tanított,
 5 megtanította az embert arra, amit nem tudott.⁴
- 6 De nem! Az ember bizony nem ismer mértéket,
 7 hogy ő magát önmagában elégnek látja.
 8 Ám Uradhoz lesz a visszatérés!
 9 Mit gondolsz arról, aki megtiltja
 10 egy [rab] szolgának, hogy imádkozzon?
 11 Gondolod, hogy az igaz úton van,
 12 vagy az istenfélelemre szólít föl?
 13 [Nem] gondolod-e [inkább], hogy meghazudtolja [a küldöttet] és elfordul?
 14 Nem tudja-e vajon, hogy Allah látja?

⁴ A muszlim hagyomány szerint ez az öt vers az első kinyilatkoztatás, melyet Mohamed (i. sz. 570-632) Allahtól kapott, és pedig Dzsibril (Gábrriel) angyal közvetítésével a Hirá-hegy egyik barlangjában. A *Korán* 114 szúrája ugyanis nem kronológiai szempontból, hanem nagyjából csökkenő terjedeleme szerint van sorrendbe állítva. A korábbi, *mekkai* szövegek jobbra rövidebbek, így a *Korán* végére kerültek, míg a későbbi, terjedelmesebb *medinaiak* általában az elejére. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy számos szúra több, különböző időkből álló kinyilatkoztatásból van összeállítva, keverednek bennük a mekkai és a medinai anyagok. A muszlim írásmagyarázók és a modern tudósok igyekeznek meghatározni az egyes szakaszok keletkezési idejét, ám számos esetben ez homályban marad.

- 15 De nem! Ha nem hagyja abba, az üstökénél fogva vonszoljuk [a gyehennába],
16 egy hazug, bűnös üstöknél fogva.
17 Hívja csak a nemzetségét!
18 Mi majd szólítjuk a Pokol strázsáit!
19 Nem! Ne engedelmeskedj neki! Borulj le és közeledj [Uradhoz]!

[97. SZÚRA]: *Az elrendelés*

- 1 Az elrendelés éjszakáján küldtük le azt.
2 Honnan tudhatod, mi az elrendelés éjszakája?
3 Az elrendelés éjszakája jobb, mint ezer hónap;
4 az angyalok és a lélek lejönnek akkor Uruk engedelmével mindenféle parancs-
csal:
5 Békesség az, egészen hajnalhasadtáig.

A nyilvános küldetés kezdete (i. sz. 612/13)

[74. SZÚRA]: *A köpenyébe burkolózó 1-7*

- 1 Te köpenyedbe burkolózó!
2 Serkenj föl és ints!
3 Uradat magasztald,
4 és tartsd tisztán a ruhádat,
5 és kerülj a tisztátalanságot!
6 És ne jótékonykodj többet remélve!
7 És Uradért légy állhatatos!

Mohamed hirdetése és az arab törzsek ellenállása

[13. SZÚRA]: *A mennydörgés 30*

- 30 Ekképpen küldtünk el téged egy közösségbe – amely előtt más közösségek
már elenyésztek –, hogy hirdesd nekik azt, amit [kinyilatkoztatás gyanánt]

sugalmaztunk néked. Ám ők nem hisznek a Könyörületben. Mondd: „Ő az én Uram. Nincs más isten rajta kívül. Őreá hagyatkozom és hozzá fordulok megbánással.”

Mohamed szavait dzsinnek hallgatják (i. sz. 619)

[72. SZÚRA]: *A dzsinnek 1-3*

- 1 Mondd: „Sugallatot kaptam, hogy egy csapat dzsinn fülelt [a hirdetésemre] és azt mondták: „Csodálatos Koránt hallottunk,
- 2 amely az igaz útra vezet. Hiszünk benne és nem társítunk immár senkit sem az Urunk mellé,
- 3 és [hiszünk], hogy ő – magasztaltassék a mi Urunk fensége – nem vett maga mellé sem [házas]társat, sem gyermeket.

Az Iszra és a Mirádzs: Mohamed éjszakai utazása és égi elragadtatása (i. sz. 619)

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás 1*

- 1 Dicsőség annak, aki éjszaka utazást tett az ő szolgájával a Szent Mecsetből az igen távoli mecsetbe, amelynek megáldottuk a környékét, hogy mutassunk néki a jeleinkből! Bizony, ő az, aki [mindent] hall és lát.

Összetűzés a törzsi vezetőkkel (kb. i. sz. 620)

[111. SZÚRA]: *A pálmarest-kötél*

- 1 Pusztuljon el *Abū Lahab* keze! És pusztuljon el [ő maga]!
- 2 Mit használt neki a vagyona és amit szerzett?
- 3 Lángoló tűzben fog égni
- 4 feleségével, a tűzifahordóval együtt,
- 5 akinek a nyakán pálmarest-kötél lesz.

Szakítás a politeista mekkaiakkal

[109. SZÚRA]: *A hitetlenek*

- 1 Mondd: „Ti hitetlenek!
- 2 Nem szolgálom, amit ti szolgáltok,
- 3 és ti nem szolgáljátok, amit én szolgállok.
- 4 És én nem szolgálom, amit ti szolgáltatok,
- 5 és ti nem szolgáljátok, amit én szolgállok.
- 6 Megvan nektek a ti vallásotok és nekem az enyém.”

MOHAMED MEDINÁBAN

A Hidzsra – kivándorlás Medinába (Jathribba) (i. sz. 622)

[4. SZÚRA]: *A nők 95-100*

- 95 A hívők közül azok, akik tétlenül otthon maradnak – kivéve azokat, akiknek valami [testi] károsodásuk van – nem egyenlők azokkal, akik Allah útján hadakoznak javaikkal és személyükkel. Allah a javaikkal és személyükkel hadakozókat egy fokkal magasabbra emelte az otthonülőknél. Allah minden [hívőnek] megígérte a legjobbat. Ám az [Allah útján] hadakozókat nagy fizetéssel tüntette ki az otthonmaradókkal szemben:
- 96 rangfokozatokkal, [amelyeket majdan a Paradicsomban] tőle [kapnak], és megbocsátással és irgalommal. Allah megbocsátó és kegyes.
- 97 Azokhoz, akik önmaguk ellen vétkeztek, így szólnak [majd] az angyalok, amikor [Allahhoz] szólítják őket: „Mi járatban voltatok [vallásotok dolgában]?” „Mi voltunk azok” – mondták „akiket gyengeségünk miatt a földön elnyomtak.” [Az angyalok pedig azt] mondják: „Vajon Allah földje nem volt elég tágas ahhoz, hogy elvégezhettétek volna azon a *hiğrat*?” Az ő lakhelyük bizony a gyehenna lesz, szörnyű sors! –

- 98 kivéve azokat a férfiakat, nőket és gyermekeket, akiket gyengeségük miatt elnyomnak és nincsen semmi lehetőségük [arra, hogy Mohamedhez csatlakozhassanak] és nem vezéreltetnek [a *hiğra* útjára.
- 99 Allah talán elnéző lesz irántuk. Allah elnéző és megbocsátó.
- 100 Aki elvégzi a *hiğrat*. Allah útján, az számos helyet talál a földön, ahol menedékre lel és bőséget [a megélhetésben]. És aki elhagyja házáat, hogy elvégezze a *hiğrát*. Allahhoz és küldöttéhez, s [útközben] éri őt utol a halál, annak a fizetsége Allah kötelessége. Allah megbocsátó és könyörületes.

A szent hónapban végrehajtott rablóportya szentesítése (i. sz. 623/24)

[2. SZÚRA]: *A tehén* 217

- 217 Kérdeznek téged [a hívők] a szent hónapról, [arról, hogy megengedett-e] akkor a harc? Mondd: „Harcolni akkor [valóban] súlyos dolog. Ám távol tartani [a többieket] Allah útjától, nem hinni benne, [távol tartani a hívőket] a Szent Mecsettől, elűzni annak lakóit – még súlyosabb Allah előtt. Az eltántorítás súlyosabb [an esik latba,] mint az ölés. Ők pedig lankadatlanul harcolnak ellenetek, amíg el nem tántorítanak benneteket a hitetektől – amennyiben rajtuk múlik [ez]. Akik hitehagyottak lesznek közületek, s hitetlekként halnak meg, azoknak a tettei hiábavalóak az evilágon és a túlvilágon. A tűz lesz az osztályrészük és benne [égnek] örökké.

Győzelem a badri csatában a mekkaiak ellen (i. sz. 624)

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 13

- 13 Volt pedig jelek nektek a két seregben, amelyek összecsaptak. Az egyik sereg Allah útján harcolt, a másik hitetlen volt. [A hívők] úgy látták, hogy [a másik sereg] szemlátomást kétszer akkora, mint az övék, [ám] Allah azt erősíti meg segítségével, akit akar. Intő példa ez azoknak, akiknek van szeme.

[8. SZÚRA]: *A zsákmány* 17-19

- 17 És nem ti öltétek meg őket, hanem Allah ölte meg őket. És nem te dobtál, amikor dobtál, hanem Allah dobott, hogy valami tőle jövő szép próbatétellel próbálja meg a hívőket. Allah [mindent] hall és tud.
- 18 Ez a ti [osztályrészetek]. [Tudjátok meg], hogy Allah erőtlenné teszi a hitetlenek cselvetését!
- 19 Ha a döntést kívánjátok, a döntés immár eljött hozzátok. Ha abbahagyjátok [az ellenségeskedést], az jobb nektek. Ám ha újra kezditek [a harcot], akkor mi is újra kezdjük. És fabatkát sem ér nektek a ti seregetek, legyen az bármily számos is! És [tudjátok meg], hogy Allah a hívőkkel van!

Szakítás a medinai zsidókkal és az imairány (*qibla*) megváltoztatása Jeruzsálemről Mekka felé (i. sz. 624)

[2. SZÚRA]: *A tehén* 142-145

- 142 Az emberek között az ostobák majd mondani fogják: „Mi fordította el őket a *qiblától*, amely felé eddig fordultak?” Mondd [nekik]: „Allahé a Napkelet és a Napnyugat. Azt vezeti ő az egyenes úton, akit akar.”
- 143 Középen álló közösséggé tettelek benneteket, hogy [az Utolsó ítélet napján] tanúk legyetek a többi emberrel szemben és a küldött tanú legyen veletek szemben. A *qiblát*, amely felé fordultál, csak azért rendeltük el, hogy megtudjuk, ki követi a küldöttet és ki tántorodik vissza. Bizony, súlyos [próba ez az emberek számára], ám nem azoknak, akiket Allah vezet a helyes úton. Allah nem olyasvalaki, aki elprédálná hiteteket. Bizony, Allah jóindulatú és könyörületes az emberek iránt.
- 144 Gyakran látjuk orcád fordulását az ég felé; ezért mi olyan imairány (*qibla*) felé fordítunk téged, ami megnyeri tetszésed. Fordítsd hát orcádat a Szent Mecset felé! Bárhol is legyetek [ó hívők], fordítsátok orcátokat az ő irányába! Azok, akiknek megadatott az írás, jól tudják, hogy ez az igazság, amely az ő Uruktól [ered]. Allah tudván tudja azt, amit cselekedtek.

- 145 Hozhatnál mindenféle jelet érvként azoknak, akiknek megadatott az írás – mégsem követnék a te imairányodat. Te sem követed az ő imairányukat. [A keresztények és a zsidók közül] sem követi az egyik a másik imairányát. Ha pedig mindama tudás után, ami osztályrészed lett, az ő kényüket követnéd, akkor bizony az istentelenek közé tartoznál.

Vereség az uhudi csatában (i. sz. 625)

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 121-125. 139-143

- 121 [Emlékezz arra, ó próféta], amikor kora reggel fölkerekedtél a házad népétől, hogy kijelöld a hívők számára állásaikat a harcra. Allah [mindent] meghall és [minden dolog] tudója.
- 122 [Emlékezz arra], amikor két csapat azt forgatta az eszében, hogy csüggedten abbahagyja [a harcot], holott Allah a gyámolítójuk volt. Bizony, a hívőknek mindig Allahra kell hagyatkozniuk!
- 123 Bizony, *Badr*nál [is] megsegített benneteket Allah, amikor [ugyancsak] nyomorúságosak voltatok. Féljétek [hát] Allahot – talán [majd] hálásak lesztek [neki].
- 124 [Emlékezz arra], amikor azt mondtad a hívőknek: „Vajon nem lesz elegendő nektek az, hogy a ti Uratok háromezer angyallal segít benneteket, akik az [égből] küldetnek le [hozzátok]?”
- 125 Bizony, hogy igen! Ha állhatatosak és istenfélők vagytok, jöjjenek ők akár nyomban ellenetek, a ti Uratok [akkor is] megsegít benneteket ötezer angyallal, akik [elsőprő rohammal] zúdulnak [az ellenségre]!
- 139 Ne lankadjatok [a hitetlenek elleni harcban] és ne csüggedjete – hiszen ti fogtok felülkerekedni, ha [különben] hívők vagytok!
- 140 Ha csapás ért benneteket [most], úgy az [ellenséges] népet is hasonló csapás érte [korábban]. Ilyen a harci szerencse. Forgandóvá tesszük azt az emberek között, hogy Allah tudván tudhassa, ki az, aki hívő közöttetek és [vér]tanúkat választhasson közületek – Allah nem szereti az istenteleneket –,
- 141 és hogy próbára tegye Allah a hívőket, s elpusztítsa a hitetleneket.
- 142 Vagy úgy vélitek, hogy bemehettek a Paradicsomba anélkül, hogy Allah megtapasztalhatta volna [előtte] azt, hogy kik azok köztetek, akik buzgólkodtak a harcban [érette], s kik azok, akik állhatatosak?

- 143 [Gyakorta] kívántátok magatoknak [esküvéseitekben] a halált, mielőtt találkoztatok volna vele. Most [aztán] láttátok őt, amikor [szembenéztetek [vele] [?]](*wa-antum tanzuruna*).

Árokháború (i. sz. 627)

[33. SZÚRA]: *A szövetségesek 9-27*

- 9 Ti hívők! Emlékezzetek Allah kegyére, melyet irántatok tanúsított! [Emlékezzetek arra,] amikor csapatok jöttek hozzátok, mi pedig [pusztító] szeptet és [égi] csapatokat küldtünk rájuk, amelyeket ti nem láttatok. Allah átlátja azt, amit cselekedtek.
- 10 [Emlékezzetek arra,] amikor eljöttek hozzátok felülről és alulról, és amikor elhomályosultak a tekintetek, a szívek a torkokban dobogtak, és mindenfélét gondoltatok Allahról.
- 11 Próbára tétettek ott a hívők és heves megrázkódtatással megrendítettetek!
- 12 És [emlékezzetek arra], amikor a képmutatók és azok, akiknek a szíve beteg, azt mondták: „Allah és küldötte csupán csalárd ígéretet tettek!”
- 13 És [emlékezzetek arra], amikor az egyik csoportjuk azt mondta: „*Yatrib* lakói! Nem vethetitek meg a lábatokat! Térjete vissza!” Másik részük pedig engedélyt kért a prófétától [a hazatérésre] mondván: „A házaink védtelenek.” De nem voltak védtelenek! Csak meneküléssel járt az eszük.
- 14 Ha a [város] különböző oldalain át benyomultak volna ellenük és arra kérték volna őket, hogy álljanak el [hitüktől], bizony belementek volna és csak rövid ideig maradtak volna ott.
- 15 Pedig előtte elkötelezték magukat Allahnak, hogy nem fordítanak hátat. Az Allahnak tett egyezségről számot kell majd adni!
- 16 Mondd: „Nem fog használni nektek a futás! Ha [most] megmenekültök is a haláltól, vagy a megöletéstől, csak rövid ideig élhetitek világotokat.”
- 17 Mondd: „Ki oltalmaz meg benneteket Allahtól, ha valami rosszat akar nektek, vagy könnyöretet akar [tanúsítani] irántatok?” Allahon kívül nem talál maguknak sem védelmezőt, sem segítőt.
- 18 Allah tudja már, hogy kik közöttetek a hátramoszdítók és kik mondják a fivéreiknek: „Gyertek ide hozzánk!” És kevés harci bátorságról tesznek tanúságot –

- 19 fukarkodva veletek. És amikor eljön a rettegés, akkor látod, hogy fennakadó szemmel néznek rád, mint az, aki a halálán van. Amikor aztán elmúlik a rettegés, éles nyelvvel döfködnek benneteket, fukarul a [zsákmány] javaival [törődve]. Ezek nem hittek! Allah ezért hiábavalóvá teszi a tetteiket. Könnyű ez Allahnak!
- 20 Úgy gondolják, hogy a szövetségesek nem vonultak el. Ha pedig [ismét] jönének a szövetségesek, azt szeretnék, ha a beduinok között lehetnének a pusztaságban, s [csak] a híreitek felől kérdezősködhetnének. Ha közöttetek lennének, csak ímmel-ámmal harcolnának.
- 21 Allah küldöttében pedig szép példaképek van – annak, aki reményét Allahba és a Végső Napba vetette és gyakorta megemlékezik Allahról.
- 22 Miután a hívők meglátták a szövetségeseket, azt mondták: „Ez az, amit Allah és a küldötte ígért nekünk. Allah és küldötte igazat mondott.” És ez csak gyarapította őket hitükben és odaadásukban.
- 23 Vannak olyan férfiak a hívők között, akik hűek ahhoz az egyezséghez, amit Allahnak fogadtak. Vannak közöttük olyanok, akiknek a sorsa betelt, mások még várakoznak, ám semmiféle változtatásra nem álltak rá –
- 24 azért, hogy Allah megfizessen [majd] a hűségeseknek hűségükért és hogy a képmutatókat – ha úgy akarja – megbüntesse, vagy kiengesztelődve forduljon feléjük. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 25 Allah visszafordította a hitetleneket haragvásukkal együtt, anélkül, hogy bármi jóra szert tettek volna. És Allah elégséges volt a hívőknek a harcban. Allah erős és hatalmas.
- 26 És akik az írás népéből segítették őket, azokat arra készítette, hogy lejöjjenek az erődítményeikből. Rettegést vetett a szívükbe s egy részüket megölték, egy másik részüket pedig foglyul ejtették.
- 27 És örököltük adtuk nektek a földjüket, hajlékaikat, a javaikat és olyan földet, amire még nem tettétek a lábatokat. Allah mindennek fölött hatalmas.

A próféta veszekedése feleségeivel (kb. i. sz. 627-630)

[66. SZÚRA]: *A tilalom* 1-5

- 1 Ó próféta! Miért tiltod meg – feleségeid tetszését áhítozván – azt, amit Allah megengedett neked? Allah megbocsátó és könyörületes.

- 2 Allah jóváhagyta nektek azt, hogy esküitek alól feloldozzatok magatokat. Allah a ti pártfogótok. Ő a [minden]tudó és a bölcs.
- 3 És [emlékezz arra], amikor a prófétának titkos beszéde volt az egyik feleségével! Miután [az asszony] elmondta azt [másnak], Allah pedig föltárta ezt [a prófétának], egy részét tudatta vele, egy másik részét említés nélkül hagyta. Miután közölte ezt [a feleségével], azt mondta: „Ki adott hírt erről neked?” „Az közölte ezt velem” – mondta ő –, „aki [mindent] tud és [mindenről] tudomása van.”
- 4 Ha mindketten bűnbánóan fordultok Allahhoz, [arra megvan az okotok], mivel elhajlott [tőle] a szívetek. Ha azonban egymást segítitek a [próféta] ellen – akkor bizony Allah az ő pártfogója s Gábrriel és minden jóra való hívő, továbbá az angyalok lesznek az ő segítői.
- 5 Ha elválík tőletek, lehet, hogy Allah jobb feleségeket ad neki cserébe, mint ti vagytok, olyanokat, akik alávetik magukat [neki], hívők, áhítatosak, bűnbánóak, [Allahot] szolgálók, akik ájtatos gyakorlatokat végeznek, és már voltak férjnél, vagy szüzek.

Harc a bizánciakkal (i. sz. 629)

[30. SZÚRA]: *A bizánciak* 2-5

- 2 A bizánciak legyőzettek
- 3 a legközelebb eső földön. Ám legyőztetésük után, ők fognak győzelmet aratni.
- 4 Néhány éven belül – Allahé a döntés: korábban és később [egyaránt] –, és azon a napon örvendeznek majd a hívők
- 5 Allah segítségének. Azt segíti ő, akit akar. Ő a hatalmas és a könyörületes.

Kis zarándoklat (*umra*) Mekkába és a mekkai bevonulás látomása (i. sz. 629-630)

[48. SZÚRA]: *A győzelem* 27-28

- 27 Allah igazolta a küldöttének a látomását az igazságnak megfelelően: be fogtok lépni – ha Allah is úgy akarja – a Szent Mecsetbe biztonságban, megnyírt

fejjel és rövidre vágott [szakállal?], félelem nélkül. Ő tudta azt, amit ti nem tudtatok. És ezen kívül egy közeli győzelmet rendelt el.

- 28 Ő az, aki elküldte az ő küldöttét az útmutatással és az Igazság vallásával, hogy győzelemre vigye azt az összes többi vallással szemben. Allah elégséges tanú.

Allah leküldi jelenlétét (*sakīnaját*) a hunayni csatában (i. sz. 630)

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 25-27

- 25 Allah megsegített már benneteket számos csatatéren és *Hunayn* napján, amikor tetszett nektek, hogy olyan sokan vagytok. Ám semmit sem használt az nektek, s bármilyen tágas is [különben], szűk lett nektek a föld. Aztán hátat fordítottatok [menekülésre fogva a dolgot].
- 26 Allah ekkor leküldte a *sakīnaját* a küldöttére és a hívókra, és seregeket küldött le, amelyeket ti nem láttatok, és megbüntette a hitetleneket. Ez a hitetlenek fizetsége!
- 27 Ezután majd Allah kiengesztelődve fordul afelé, akihez akar. Allah megbocsátó és kegyes.

Mohamed-ellenes kísérlet: az ellenszegülés mecsetje (i. sz. 630)

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 107-110

- 107, Ami pedig azokat illeti, akik mecsetet emeltek szembeszegülésből és hitelenségből, és hogy széthúzást szítsanak a hívők között, és hogy megfigyelő állomása legyen azoknak, akik korábban háborút viseltek Allah és a küldött ellen és [akik] bizonyosan megesküsznek [hogy]: „Mi csak a legjobbat akaruk”, de Allah tanúsítja, hogy bizony hazugok ők –
- 108 soha ne állj föl abban [istentiszteletre]! Az a mecset, amely az első naptól kezdve az istenfélelemre alapított, méltóbb arra, hogy ott állj föl [az istentiszteletre]. Ott olyan férfiak vannak, akik meg szeretnének tisztulni. És Allah szereti a megtisztulókat.

- 109 Vajon ki a jobb? – az-e, aki az istenfélelemre és [Allah] tetszésére alapozta az építményét, vagy az, aki egy vízmosta, omlásra kész homokpad szélére alapozta az építményét, amely vele együtt a gyehenna tűzébe omlik? Allah nem vezeti a vétkes népet.
- 110 Az építmény, melyet emeltek, meg nem szűnő kétség lesz a szívükben, ha csak meg nem szakad a szívük. Allah [mindenek] tudója és bölcs.

Musaylima és a többi „hamis próféta” mozgalma (kb. i. sz. 630)

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 93

- 93 És ki vétkeesebb, mint az, aki hazugságot kohol Allah ellen, vagy azt mondja: „Kinyilatkoztatásban részesültem” – holott nem kapott semmiféle kinyilatkoztatást; és aki azt mondja: „Le fogok küldeni valami ahhoz hasonló, amit Allah küldött le. „ Bárcsak látnád, amikor a vétkesek a halál kínjaiban [vergődnek] s az angyalok kinyújtják [feléjük] a kezüket, [mondván]: „Adjátok ki a lelketeket! Ma a megaláztatás büntetését kapjátok viszonzásul azért, hogy Allahhal szemben valótlan-ságot mondogattatok és fennhéjázva elvetettétek az ő jeleit.”

A pogányok kitiltása a mekkai szentélyből és a szent háború meghirdetése (i. sz. 631)

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 1-18

- 1 [Az eddigi béke] felmondása [mondatik ki] Allah és küldötte részéről azon pogányoknak, akikkel egyezséget kötöttek.
- 2 Járjatok keresztül-kasul a földön [szabadon] négy hónapig! Tudnotok kell azonban, hogy nem fogjátok meghíúsítani Allah [rendelkezését]! Allah bizony megalázza a hitetleneket.
- 3 És kihirdetés [hangzik el] Allah és a küldötte részéről az emberek előtt a nagy zarándoklat napján, hogy Allah és küldötte minden kötelezettségtől mentesek a pogányokkal szemben. Ha megbánással fordultok [Allahhoz], az jobb

nektek. Ha azonban elfordultok, akkor tudnotok kell, hogy nem fogjátok meghíúsítani Allah [rendelkezését]. És fájdalmas büntetésről adj hírt azoknak, akik hitetlenek -

- 4 kivéve azokat a pogányokat, akikkel egyezséget kötöttetek, és akik azután nem rövidítettek meg benneteket semmiben és nem segítettek senkit ellene-
tek. Velük szemben be kell tartanotok a megállapodásukat a velük megsza-
bott határidőig! Allah szereti az istenfélőket.
- 5 Ha tehát a szent hónapok letelnek, akkor öljétek meg a pogányokat, ahol
csak föllelitek őket! Fogjátok el őket! Ostromoljátok meg őket! Állítsatok
nekik csapdát az összes leshelyről! Ha azonban megbánással fordulnak
[Allahhoz], elvégzik az istentiszteletet és *zakātot* adnak, akkor hagyjátok
őket szabadon az ő útjukon! Allah megbocsátó és kegyes.
- 6 És ha egy pogány védelmet kér tőled, akkor nyújts neki védelmet, hogy meg-
hallhassa Allah szavát! Azután juttasd el őt biztonságos helyre! Azért [tedd]
ezt, mivel olyan nép ez, amelynek nincs tudása!
- 7 Hogy is lehetne a pogányoknak egyezségük Allahhal és küldöttével – kivéve
azokat, akikkel a Szent Mecsetnél kötöttetek egyezséget? És ha megtartják a sza-
vukat, akkor ti [is] tartsátok meg a szavakat! Allah szereti az istenfélőket.
- 8 Hogyan [lehetne egyezségük nekik], amikor, ha ők kerekednének fölétek,
nem vennének tekintetbe veletek kapcsolatban sem atyafiságot, sem megál-
lapodást. A szavaikkal a kedvetekbe járnak, de a szívük idegenkedik. A leg-
többben közöttük gonoszok.
- 9 Potom áron kótyavetyélték el Allah jeleit és távol tartottak [másokat] az
ő útjától. Milyen rossz is az, amit cselekedtek!
- 10 Hívóvel kapcsolatban sem atyafiságot, sem megállapodást nem vesznek
figyelembe. Ők azok, akik túlkapásokat követnek el.
- 11 Ám ha [most] megbánással fordulnak [Allahhoz], elvégzik az istentiszteletet
és *zakātot* adnak, akkor testvéreitek ők a hitben. Megmagyarázzuk jeleinket/
verseinket azoknak az embereknek, akiknek tudásuk van.
- 12 Ám ha azután, hogy egyezséget kötöttek, megszegik esküjüket és rágalmaz-
zák a vallásotokat, akkor harcoljatok [ellenük mint] a hitetlenség mintaké-
pei ellen! Számukra nem létezik esküvés. Talán abbahagyják.
- 13 Vajon nem akartok harcolni egy olyan nép ellen, amely megszegte esküjét és
abban mesterkedett, hogy elűzze a küldöttet, és ők kezdték ellenetek első
ízben [a harcot]? Vajon féltek tőlük? Féljétek inkább Allahot, ha hívők vagy-
tok!

- 14 Harcoljatok ellenük! Allah a ti kezetek által bünteti és alázza meg őket, titeket pedig győzelemre segít ellenük és meggyógyítja a hívő nép szívét,
15 és megszünteti szívük haragvását. Allah kiengesztelődve fordul ahhoz, akihez akar. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
16 Vagy azt hittétek, hogy [békében] hagyattok, anélkül, hogy Allah megtudná, kik szálltak harcba közületek [érette], és [kik azok], akik – Allahon, a küldöttén és a hívőkön kívül – senkit sem fogadtak bizalmas barátjuknak? Allahnak tudomása van arról, amit tesztek.
17 A pogányoknak nem szabad Allah mecsetjeinek szolgálatát ellátniuk [?] (*ya^cmurū*) – miközben hitetlenségükkel önmaguk ellen tesznek tanúságot! Hiábavalóak az ő tetteik és örökké a [Pokol] tüzében [fognak égni].
18 Allah mecsetjeinek a szolgálatát csupán azok fogják ellátni, akik hisznek Allahban és a Végső Napban és elvégzik az istentiszteletet és *zakātot* adnak, és egyedül Allahot félik. Talán ők azok közt vannak, akik az igaz úton vezetettek.

A nagy zarándoklat és az iszlám kiteljesítése (i. sz. 632)

[5. SZÚRA]: *Az asztal 3*

Ezen a napon kiteljesítettem nektek a vallásotokat, teljessé tettem számotokra a kegyelmemet és kiválasztottam nektek vallásotok gyanánt az iszlámot.⁵

MOHAMED SZEMÉLYE

Korai szúrák Mohamed lelki válságáról

[93. SZÚRA]: *A reggeli órák*

- 1 A reggeli órákra,
2 és az éjszakára, amikor csendes!

5 A hagyomány e szúrárt – a fent idézett kilencedikkel együtt – a Mohamed által kapott utolsó kinyilatkoztatások között tartja számon.

- 3 Nem hagyott el téged az Urad és nincs benne gyűlölség.
 4 Bizony, a túlvilág jobb neked, mint az evilág,
 5 és bizonyosan adni fog néked az Urad, hogy elégedett leszel.
 6 Nem talált-e téged árvának és adott menedéket,
 7 és nem lelt-e tévelygőnek és vezetett az igaz útra,
 8 és nem talált-e szűkölködőnek és tett gazdaggá téged?
 9 Az árvát ezért ne nyomorgasd,
 10 és a koldusra rá ne förmedj!
 11 De beszéld el a te Urad kegyét!

[94. SZÚRA]: *A kitárás*

- 1 Nem tártuk-e ki néked a kebledet,
 2 s vettük le rólad a terhedet,
 3 amely leroskasztotta a hátadat,
 4 s emeltük a tekintélyedet?
 5 A nehézség könnyebbséggel jár.
 6 A nehézség könnyebbséggel jár.
 7 Ha befejeztél [valamit], fáradozz [ismét]!
 8 És Uradhoz fohászkodj!

Mohamed törzse

[106. SZÚRA]: *A Qurays*

- 1 A Qurays egyezségéért,
 2 a nyári és a téli utazást [biztosító] egyezségéért.
 3 Tiszteljék hát e ház urát,
 4 aki ellátta őket táplálékkal az éhség ellen és biztonságot adott nekik a félelemmel szemben.

A Korán kinyilatkoztatása és a próféta szerepe

[41. SZÚRA]: *Világos magyarázatot nyertek 1-8*

- 1 *Hm.*⁶
- 2 A könyörületes és az irgalmas küldte le;
- 3 [olyan] írás [ez], amelynek a versei világos magyarázatot nyertek – arab nyelvű *Korán* gyanánt azok számára, akiknek tudásuk van:
- 4 örömhír-hozóként és intőként. A legtöbben azonban elfordultak, úgy, hogy nem hallanak.
- 5 És azt mondják: „Szívünket lepel borítja az elől, amire hívsz minket. És a fülünkben siketség van, s köztünk és közted függöny van. Cselekedj [a hited szerint], mi is [úgy] cselekszünk.
- 6 Mondd: „Én csak hozzátok hasonló ember vagyok, [aki] azt a kinyilatkoztatást kaptam, hogy a ti istenetek az egyetlen isten. Járjatok hát a hozzá vezető egyenes úton és kérjétek az ő bocsánatát! Jaj azoknak, akik [más isteneket] társítanak [mellé],
- 7 akik nem adják meg a *zakātot* és akik nem hisznek a túlvilágban!
- 8 Akik hisznek, és jótetteket cselekszenek, azoknak meg nem szűnő fizetség lesz az osztályrészük.

Mohamed, Isten Küldötte (*Raszúl Alláh*) és a korábbi próféták

[4. SZÚRA]: *A nők 163, 170*

- 163 Kinyilatkoztattunk neked, ahogyan [korábban] kinyilatkoztattunk Noénak és az utána [jövő] prófétáknak: kinyilatkoztattunk Ábrahámnak, Ismáelnek, Izsáknak, Jákobnak, [Izrael] törzseinek, Jézusnak, Jóbnak, Jónásnak, Áronnak, Salamonnak és adtunk Dávidnak egy zsoltárt (*zabūran*).
- 170 Ti emberek! Eljött immár hozzátok a küldött az Uratoktól az Igazsággal. Higgyetek hát! Jobb ez nektek! Ha nem hisztek, [az a ti dolgotok]! Allahé [mind]az, ami az egekben és a földön van. Allah [mindenek] tudója és bölcs.

6 Néhány szúra elején ún. „rejtélyes betűk” állnak, melyek pontos szerepe bizonytalan, talán valamikor külön csoportot alkottak.

Mohamed halandósága

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetése* 144

144 Mohamed csupán egy küldött. Már előtte is eltávoztak a küldöttek [az élők sorából]. Vajon, ha [természetes halállal] meghalna, vagy [a harc során] megölnék őt, akkor eltántorodnátok [a hitetektől]? Aki eltántorodik, az nem lesz semmiben sem Allah ártalmára. Ám Allah megjutalmazza azokat, akik hálások [néki].

Mohamed, a próféták pecsétje (*khátim an-nabijín*)

– személye, autoritása, kiváltságai

[33. SZÚRA]: *A szövetségesek* 1-8. 21. 28-40. 50-57

- 1 Próféta! Féld Allahot és ne engedelmeskedj a hitetleneknek és a képmutatóknak! Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 2 És kövesd azt, amit kinyilatkoztatás gyanánt kapsz az Uradtól! Allahnak tudomása van arról, amit cselekedtek.
- 3 És hagyatkozz Allahra! Allah elégséges istápoló.
- 4 Allah nem helyezett egy ember gyomrába sem két szívet, és azokat a feleségeiteket sem tette anyáitokká, akiktől ezekkel a szavakkal váltatok el, hogy: „Olyan legyél nekem, mint az anyám háta!”, és fogadott fiaitokat sem tette vérszerinti fiaitokká. Ezek csupán a ti szavaitok a szátokban. Ám Allah mondja ki az Igazságot és ő vezérel az [igaz] útra.
- 5 Nevezzétek őket atyáik szerint! Ez méltányosabb Allah szemében. Ha azonban nem tudjátok, ki az apjuk, akkor hittestvéreitek és *mawlāitok* ők. És nem róható föl vétetekül az, ha ebben hibáztok – ha csak nem a szívetek szándéka szerint. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 6 A próféta közelebb áll a hívőkhöz, mint ők maguk, és feleségei [olyanok, mint] az anyjuk. Ám a vér szerinti rokonok – [ez] van Allah írásában - közelebb állnak egymáshoz, mint a [medinai] hívők és a *muhāgīrūn* [egymáshoz]. Ám [hit]testvéreitekkel szemben cselekedjetejé jót! Ez feljegyeztetett az írásban.

- 7 És [emlékezz arra], amikor egyezséget kötöttünk a prófétákkal és veled és Noéval, Ábrahámval, Mózeszel és Jézussal, Mária fiával és szilárd egyezséget kötöttünk velük,
- 8 hogy megkérdezze majd az igazakat igaz mivoltuk felől. És a hitetleneknek fájdalmas büntetést készített elő.
- 21 Allah küldöttében pedig szép példaképek van – annak, aki reményét Allahba és a Végő Napba vetette és gyakorta megemlékezik Allahról.
- 28 Próféta! Mondd a feleségeidnek: „Ha az evilági életet és annak pompáját kívánjátok, akkor gyertek ide, [vég]kielégítést adok nektek és illendő módon elbocsátalak benneteket.
- 29 Ha azonban Allahot és az ő küldöttét kívánjátok és a túlvilági lakhelyet – bizony, Allah óriási fizetséget készített azoknak, akik jóra valóak közöttetek.”
- 30 Ti próféta asszonyai! Aki valami nyilvánvalóan szégyenletes dolgot követ el közöttetek, annak megkettőzött büntetés lesz az osztályrésze. Könnyű ez Allahnak.
- 31 Aki azonban közöttetek engedelmesen Allahra és a küldöttére hagyatkozik és jóra valóan cselekszik, annak kétszeresen adjuk oda a fizetségét és nagylelkű gondoskodást készítettünk elő neki.
- 32 Ti próféta asszonyai! Ti nem olyanok vagytok, mint bárki is az asszonyok között. Ha istenfélők vagytok, ne legyetek alázatosak a beszédben, nehogy az, akinek a szíve beteg, vágyat érezzen [irántatok]! BeszéljeteK úgy, ahogy illik.
- 33 És maradjatok a hajlékaitokban és ne cifrálgodjatok úgy, ahogyan a hajdani, pogány korban tették! És végezzétek el az istentiszteletet, adjátok oda a *zakātot*, s engedelmeskedjeteK Allahnak és a küldöttének! Allah el akarja távolítani rólatok – ó Ház népe! – a tisztátalanságot és tisztasággal akar megtisztítani benneteket.
- 34 És vesséteK az emlékezetetekbe, ami Allah verseiből és a bölcsességből elhangzik hajlékaitokban! Allah éles elméjű és [mindenről] tudomása van.
- 35 A muszlimoknak és a hívőknek, s azoknak, akik alázatosan alávetik magukat, akik az igazat mondják, akik állhatatosak, akik szerények, akik alamizsnálkodnak, akik böjtölnek, akik szemérmükkel [ön]megtartóztatók, akik gyakorta megemlékeznek Allahról, mindezeknek – legyenek ok férfiak, avagy nők – Allah megbocsátást és óriási fizetséget készített elő.

- 36 És nem lehet hívő férfinak és hívő nőnek választása valamely dolgukban, ha Allah és a küldötte döntött abban. Aki nem engedelmeskedik Allahnak és a küldöttének, az nyilvánvaló tévelygéssel tévelyeg.
- 37 És [emlékezz arra], amikor azt mondtad annak, aki iránt Allah és te kegyet tanúsítottatok: „Tartsd meg magadnak a feleségedet és féld Allahot!” És elrejtetted a lelkedben azt, amit Allah napfényre akart hozni és tartottál az emberektől, pedig inkább Allahtól kell tartanod. És miután *Zayd* elintézte vele a dolgot, hozzád adtuk őt feleségül, hogy [a jövőben] ne legyen véték a hívő férfiaknak a fogadott fiaik feleségeivel [való házasság], ha elvégezték velük a dolgukat. Allah parancsa végrehajtatott.
- 38 És nem lehet a próféta vétkének tekinteni azt, amit Allah rótt ki reá, ahogy Allah szokásos módon eljár már azokkal, akik előtte éltek – Allah parancsa eleve elrendelt döntés –,
- 39 akik átadták Allah üzeneteit, féltek tőle és Allahon kívül senkitől sem féltek. Allah elégséges számon kérő!
- 40 Mohamed egyetlen férfinak sem apja közületek, hanem Allah küldötte és a próféták pecsétje! Allah minden dolog tudója.
- 50 Próféta! Megengedtük, hogy a feleségeid legyenek: azok, akiknek a fizetségét odaadtad és akiket a jobbod birtokol abból a zsákmányból, amit Allah juttatott neked, és a te apai nagybátyád, és apai nagynénéid leányai, és az anyai nagybátyád és anyai nagynénéid leányai, akik veled együtt elvégezték a *hiğrát*, és [minden] hívő asszony, ha odaajándékozta magát a prófétának és a próféta [is] feleségül akarja őt venni; [ez] a hívők közül kizárólag téged illet meg – tudjuk, hogy mit róttunk ki rájuk feleségeiket és azokat illetően, akiket jobbjuk birtokol –, hogy ne lehessen a vétkedül fölronni. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 51 Te későbbre halaszthatod közöttük azt, akit akarsz és magadhoz fogadhatod azt, akit akarsz, és ha olyasvalakit kívánsz [feleségül], akit [korábban] elküldtél – nem róható föl vétkedül. így érhető el leginkább az, hogy meglegyen az örömük és ne legyenek szomorúak, és hogy elégedettek legyenek mindazzal, amit adtál nekik. Allah tudja, hogy mi van a szívetekben. Allah [mindenek] tudója és megfontolt.
- 52 A jövőben nem szabad [újabb] asszonyokat [feleségül vened], és nem is cserélhetsz ilyenekre [eddigi] feleségeket még akkor sem, ha elragadna a szépségük – kivéve azokat [a rabszolgánőket], akiket a jobbod birtokol. Allah minden dolgot szemmel tart.

- 53 Ti hívők! Ne lépjete be a próféta hajlékaiba – ha csak engedélyt nem kaptatok – evésre, anélkül, hogy kívárnátok a kellő időt arra! Ha azonban meghívást kaptatok, lépjete be. Amikor pedig már ettetek, akkor széledjete szét és ne bocsátkozzatok bizalmasan beszélgetésbe! Bizony, terhére vagytok ezzel a prófétának! Ám ő restelkedik előttem [és nem küld el titeket]. Allah azonban nem restelli az igazságot. És ha kértek valami eszközt a feleségeitől, akkor függöny mögül kérjétek! Így tisztább marad a ti szívetek és az ő szívük is. Nem szabad terhére lennetek Allah küldöttének és nem szabad megházasodnotok sohasem az ő feleségeivel, miután ő már nem lesz! Ez súlyos [vétek] lenne a részetekről Allah előtt!
- 54 Akár kinyilvánítotok valamit, akár elrejtetek – Allah minden dolog tudója.
- 55 Nem róható fel vétkükül az, ha [függöny nélkül mutatkoznak] atyjuk, fiaik, fivérek és nővérek fiai, az asszonyaik és azok előtt, akiket jobbjuk birtokol. Féljétek Allahot, ti asszonyok! Allah minden dolog tanúja.
- 56 Allah és az angyalok áldást mondanak a prófétára. Ti hívők! Mondjatok rá áldást ti is és köszöntsétek őt illő módon!
- 57 Akik zaklatják Allahot és a küldöttét, azokon Allah átka legyen az evilágon és a túlvilágon. És megalázó büntetést készít elő nekik.

Mohamed szerepe

[46. SZÚRA]: *al-Ahqaf* 7-9

- 7 És amikor a mi jeleink nyilvánvaló bizonyítékok gyanánt hirdettetnek nékik, akkor a hitetlenek azt mondják az Igazságról, miután az eljött hozzájuk: „Nyilvánvaló varázslat ez.”
- 8 Vagy azt mondják: „Ő találta ki azt.” Mondd: „Ha én találtam ki, akkor sem tehettek értem Allah ellenében semmit. Ő a legjobb tudója annak, hogy mit fecsegték róla. Elégséges tanú ő köztem és köztetek. Ő a megbocsátó és könyörületes.”
- 9 Mondd: „Nem vagyok én újíto a küldöttek között. És én nem tudom, hogy mi történik velem, vagy veletek. Én csupán a kinyilatkoztatást követem, amit kaptam. Én nyilvánvaló intő vagyok csupán.”

Mohamed megingása

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás 73-75*

- 73 És ők csaknem kísértésbe vittek téged, [hogy eltántorítsanak] attól, amit sugalltunk néked, hogy valami mást koholjál ellenünk. Akkor bizony barátjuknak fogadtak volna téged!
- 74 És ha nem erősítettünk volna meg téged, már-már bizony egy kissé hajlottál volna feléjük.
- 75 Akkor bizony kétszeres [büntetést] ízelettünk volna meg veled az életben és a halálban. Aztán nem találsz senkit, aki segítene téged velünk szemben.

Mohamed vívódása

[12. SZÚRA]: *József 110-111*

- 110 Amikor a küldöttek minden reményt feladtak, és azt gondolták, hogy [a kinyilatkoztatásukkal] hazudtak, akkor jött el hozzájuk a mi segítségünk. És megmenekedett az, akit mi akartunk. De a bűnös népről nem hárítható el a mi szigorunk.
- 111 A róluk szóló híradásban intés van azok számára, akiknek van eszük. Ez nem holmi kitalált történet, hanem annak megerősítése, ami [kinyilatkoztatás gyanánt már] előtte volt és minden dolog magyarázata, útmutatás és könyörület a hívő népnek.

Mohamed önvallomása

[6. SZÚRA]: *A jószágok 161-163*

- 161 Mondd: „Az én Uram engem az egyenes útra vezérelt: egy igaz hithez, Ábrahámnak, a *hanífnak* a vallásához – aki nem volt pogány a pogányok között.”
- 162 Mondd: „Az istentiszteletem az áldozat[i állat]om, az életem és a halálom Allahot illetik, a teremtmények Urát!

- 163 Nincs társa néki. Ennek [megvallására] szólíttattam föl, és én vagyok az első azok között, akik alávetik magukat [Allahnak].”

A pogányok vádjai Mohameddel szemben: dzsinntől megszállott költő és varázsló

[37. SZÚRA]: *A fölsorakozók* 35-36

- 35 Amikor azt mondták nekik: „Nincs más isten, csak Allah” – akkor ők fenn-
héjaztak,
36 és azt mondták: „Talán hagyjuk el isteneinket egy dzsinntől megszállott költő
kedvéért?”

[15. SZÚRA]: *al-Hiğr* 6-15

- 6 És azt mondják: „Te, akinek leküldetett az intés! Bizony, te dzsinntől meg-
szállott vagy!
7 Miért nem állasz elő nekünk angyalokkal, ha igazmondó vagy az igazmon-
dók között?”
8 Mi azonban nem küldünk le angyalokat, csak az [ítélet] igazságával. Ám
akkor sem kapnak haladékat.
9 Bizony, mi leküldtük az írást. És bizony, mi őrzői vagyunk annak.
10 Már teelőtted küldtünk [küldötteket] a hajdan voltak pártos gyülekezeteihez.
11 És egy küldött sem jött el hozzájuk úgy, hogy ne űztek volna belőle gúnyt.
12 Mi bocsátjuk be azt a bűnösök szívébe,
13 ám ők nem hisznek benne – noha már [előttük] megvolt annak a szokásos
módja, ahogy [Allah] a hajdanvolt [hitetlen népeket megbüntette].
14 És ha kaput nyitnánk nekik az égben, és ha naphosszat felhághatnának azon
keresztül,
15 azt mondanák: „Csak elkápráztatták a mi szemünket, vagy inkább olyan
emberek vagyunk, akikkel varázslat történt.”

Mohamed riválisai, ellenfelei

[31. SZÚRA]: *Luqmān* 6-7

- 6 Az emberek között akadnak olyanok, akik szórakoztató történetet vásárolnak, hogy tudatlanságukban tévelygésbe vigyenek Allah útjától és gúnyt űzzenek abból. Ők azok, akiknek megalázó büntetés lesz az osztályrészük.
- 7 És amikor a mi verseink hirdettetnek néki, akkor fennhéjázva hátat fordít, mintha nem hallaná, mintha siketség lenne a fülében. Add hírül neki, hogy fájdalmas büntetés [várja őt]!

Kérdések, feladatok:

1. Nézzen utána, mit tudunk Mohamed (i. sz. 570-632) élettörténetéről! A *Korán* mellett milyen források állnak rendelkezésünkre?
2. Elemezze Mohamed első látomásait az 53. szúrában!
3. Mikor történet és mi az elrendelés éjszakája? Hogyan írja le a hagyomány Mohamed elhívását? Mire szól ez az elhívás? Milyen ünnep kötődik hozzá? Mikor kezdte Mohamed nyilvános működését?
4. Mi az az *Iszra* és a *Mirádzs*? Mik az előzményei?
5. Ettől meddig tartott Mohamed mekkai korszaka? Miképp reagált környezete Mohamed tanítására?
6. Mikor volt a *Hidzsra*? Mi az összefüggése a muszlim naptárral? Miért kényszerült Mohamed kivándorolni a későbbi Medinába?
7. Milyen háborúkat viselt Mohamed Medinában és kik ellen? Miből tartotta fenn magát és a közösséget (*umma*)?
8. Nézzen utána, hogy kik az *anszár* és a *muhádzsirún*?
9. Mi a *qibla*? Miképp változtatja meg Mohamed és miért?
10. Milyen volt a próféta családi élete? Kik játszottak a családtagjai közül jelentős szerepet az iszlám hagyományban? Kik voltak a legfontosabb barátai, szövetségesei?
11. Mikor vonult be Mohamed Mekkába? Mit tett ott?
12. Hogyan változott idővel a viszonya a medinai zsidókkal? Miért?
13. Mohamed halála után ki lett az utódja?
14. Milyen kép rajzolódik ki Mohamedről a különféle szúrák alapján? Milyen szerepek, tulajdonságok keverednek benne? Kinek tartotta ő önmagát és mit tart róla a szerteágazó hagyomány? Hasonlítsa össze Mohamed személyét Mózesrel, Jézussal és Buddhával!
15. Milyen címei vannak Mohamednek a *Korán*ban?
16. Milyen kiváltságokat élvezett a muszlim közösségben?
17. Kik voltak az ellenségei, riválisai? Mivel vádolták őt?

MOHAMED TANÍTÁSA

A KORÁN SZÖVEGE

Az Ősírás

[13. SZÚRA]: *A mennydörgés 36-40*

- 36 Akiknek adtuk az írást, azok örvendeznek annak, ami [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldetett hozzájuk. Azok között, akik összeszövetkeztek, vannak olyanok, akik egy részét tagadják. Mondd: „Én csupán azt a parancsot kaptam, hogy Allahot szolgáljam, és ne társítsak mellé [más isteneket]! Hozzá hívom [az embereket], és hozzá lesz a visszatérésem.”
- 37 És ekképpen küldtük le azt arab nyelvű előírás gyanánt (*hukman ‘arabīy-an*). Ha [mind]ama tudás után, ami [Allahtól] osztályrészedül jutott, követed az ő szeszélyeiket, akkor Allahhal szemben nem lesz sem védelmeződ, sem oltalmazod.
- 3 8 Küldtünk már teelőtted küldötteket és adtunk nekik feleségeket és utódokat. És egy küldött sem hozhatott jelet, csak Allah engedelmével. Minden határidőnek írása van.
- 39 Allah eltörli, vagy megerősíti azt, amit akar, és nála van az Ősírás.
- 40 Akár megmutatjuk neked annak egy részét, amivel fenyegetjük őket, akár [még előtte] magunkhoz veszünk téged – a te feladatod csupán az igehirdetés. A mi feladatunk a számonkérés.

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége 1-7*

- 1 'Im.
- 2 Allah – rajta kívül nincs más isten – az élő, a magában létező.

- 3 Leküldötte reád [ó próféta] az írást az Igazsággal ama [kinyilatkoztatások] bizonyosságképpen, amik előtte voltak. Leküldötte a *Tórát* és az *Evangéliumot*
- 4 korábban útmutatás gyanánt az embereknek. És leküldte [most] a kinyilatkoztatást (*furqān*). Akik nem hisznek Allah jeleiben, azoknak [majdan] súlyos büntetés lesz osztályrészük. Allah hatalmas, [ő] a bosszú letéteményese.
- 5 Allah előtt nincsen semmi rejtve, sem a földön, sem az égben.
- 6 Ő az, aki megformáz benneteket az anyaméhben, ahogy akarja. Nincs más isten rajta kívül. [Ő] a hatalmas és a bölcs.
- 7 Ő az, aki leküldte hozzád az írást. Ebben vannak [egyértelműen] meghatározott versek (*āyātun muhkamātun*) – ezek adják az Ősírást (*umm al-kitab*), és vannak mások, többértelműek (*mutasābihātun*). Azok, akiknek a szívében ferdeség [lakozik], azt követik, ami többértelmű belőle – áhítozván a széthúzást (*fitna*), s azt, hogy [a maguk szája íze szerint] értelmezzék [azt]. Ám [e verseket] senki nem tudja értelmezni, csak Allah. Azok azonban, akik szilárdak a tudásban, azt mondják: „Hiszünk benne. Minden a mi Urunktól [ered].” Ám csupán azok hajlanak az intő szóra, akiknek van eszük.

A kinyilatkoztatás különböző formái

[42. SZÚRA]: *A tanácskozás* 51-53

- 51 Az ember számára lehetetlen az, hogy Allah beszéljen vele – ha csak nem sugallat útján, vagy függöny mögött, vagy úgy, hogy követet küld, aki az ő engedelmével sugallatot ad neki, amit ő akar. Ő magasztos és bölcs.
- 52 Ekképpen sugalmaztunk neked lelket a mi igénkből. Nem tudtad [addig] azt, hogy mi az írás, sem azt, hogy mi az [igaz] hit. És világossággá tettük azt, amivel szolgálaink közül azt vezéreljük az igaz útra, akit akarunk. És bizony, az egyenes útra vezetsz te,
- 53 Allah útjára, akié [mind]az, ami az egekben és a földön van. Allahhoz jutnak el végül a dolgok [számadásra].

Mohamed írástudatlansága és tanulatlansága

[29. SZÚRA]: *A pók* 45-49

- 45 És hirdesd azt, amit sugallatként kaptál az írásból! És végezd el az istentiszteletet! Az imádság eltilt attól, ami hitvány és elvetendő. Ám még fontosabb az Allahról való megemlékezés. Allah tudja, mit cselekedtek.
- 46 És ne szállj perbe az írás népével csak úgy, ahogy az a legjobb – kivéve azokkal, akik vétkesek közöttük! És mondjátok: „Hiszünk abban, ami leküldetett hozzánk és hozzátok! A mi istenünk és a ti istenetek egy. És mi alá vetjük magunkat neki.”
- 47 És ekképpen küldtük le hozzád az írást. Akiknek [már korábban] odaadtuk az írást, azok hisznek benne. És ezek között is vannak olyanok, akik hisznek benne. Csupán a hitetlenek tagadják a mi jeleinket.
- 48 És nem hirdettél előtte egyetlen írásból sem és nem írtad le azt a jobboldal. Különböznék kétség fogná el azokat, akik szófia beszédnek tartják [a hirdetéseidet].
- 49 De nem! Nyilvánvaló jelek ezek azoknak a keblében, akiknek tudás adatott. Csupán a vétkesek tagadják a mi jeleinket.

Az eltörlés

[22. SZÚRA]: *A zarándoklat* 52-54

- 52 Nem küldtünk teelőtted küldöttet vagy prófétát anélkül, hogy ha kívánt valamit, ne vetett volna a Sátán valamit a vágyába. Ám Allah eltörli azt, amit a Sátán vet oda. Aztán Allah [egyértelműen] rögzíti az ő jeleit/verseit. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 53 [Azért tesz így], hogy azt, amit a Sátán odavet, azok kísértésévé tegye, akiknek a szíve beteg és kegyetlen – a vétkesek, bizony, az [Igazságtól] messze járó szakadárságban vannak [{}](*la-fi šiqāqin ba'īdin*) –,
- 54 és hogy azok, akiknek tudás adatott, megtudják, hogy az a te Uradtól való Igazság és higgyenek benne és szívük alázkodjon meg előtte! Allah egyenes útra vezérli azokat, akik hisznek.

[2. SZÚRA]: *A tehén* 106

- 106 Ha egy [*Korán*] verset eltörlünk, vagy feledésre kárhoztatunk, egy jobbat, vagy hozzá hasonlót hozunk helyette. Vajon nem tudod, hogy Allah mindek fölött hatalmas?

A Korán arab nyelve és viszonya a korábbi írásokhoz

[46. SZÚRA]: *al-Ahqāf* 10-12

- 10 Mondd: „Mit gondoltok? Ha [ez] valóban Allahtól van, és ti nem hisztek benne, holott Izrael fiai közül egy tanúságtévő tanúskodott valami mellett, ami hasonló hozzá és ő hitt – ti pedig felfuvalkodtok? Allah nem vezérli az igaz útra a vétkes népet.”
- 11 És azok, akik hitetlenek, azt mondták azokról, akik hisznek: „Ha [ez] valami jó volna, nem előztetek volna meg minket abban.” És mivel nem vezéreltetnek általa, azt mondják: „Régi hazugság ez.”
- 12 Ott volt előtte Mózes írása példakép és könyörületesség gyanánt. Olyan írás [ez], amely [korábbi írások] igazságát bizonyítja, arab nyelven, hogy intse a vétkeseket és örömhír [legyen] a jóra valóknak.

A Korán és a különálló (?) hét történet kinyilatkoztatása

[15. SZÚRA]: *al-Hiğr* 87

- 87 És mi odaadtuk néked a hét történetet (*sabʿran minaʾl-matani*) és a hatalmas *Koránt*.

A POGÁNYOK ÉS AZ ISZLÁM ELŐTTI HITVILÁG

Pogány varázsmondókák nyomai

[113. SZÚRA]: *A hajnalhasadás*

- 1 Mondd: „Menedéket keresek a hajnalhasadás Uránál
- 2 annak a rossza elől, amit teremtett
- 3 és a szétterjedő sötétség rossza elől,
- 4 és a csomókba fújó [boszorkányok] rossza elől,
- 5 és az irigy rossza elől, amikor irigykedik.”

[114. SZÚRA]: *Az emberek*

- 1 Mondd: „Menedéket keresek az emberek Uránál,
- 2 az emberek királyánál,
- 3 az emberek istenénél:
- 4 minden lopva sugalmazó elől,
- 5 aki [gonosz gondolatokat] sugalmaz az emberek keblébe
- 6 legyen ő dzsinn avagy ember.”

A „sátáni versek” és eltörlésük: az istennő-triász

[53. SZÚRA]: *A csillag 19-25*

- 19 Mit gondoltok *al-Latról* és *al-^cUzzaról*,
- 20 és a másiktól: *Manatról*, a harmadiktól?
- 21 Vajon nektek fiatok lenne, neki pedig leánya?
- 22 Bizony ez igazságtalan elosztás lenne!
- 23 Ezek nevek csupán, amellyel ti és atyáitok neveztétek el őket, amire nézvést nem küldött le Allah semmiféle bizonyítékot. Vélekedéseket követnek csupán és lelkük kényét, holott eljött hozzájuk Uruktól az útmutatás.

- 24 Vagy az emberé lehet-e [mind]az, amit kíván?
25 Ám Allahé a végső és az első.

Az iszlám előtti arab panteon istenségei

[71. SZÚRA]: *Noé 22-23*

- 22 Hatalmas cselszövést szöttek,
23 és azt mondták: „Ne hagyjátok el az isteneiteket! Ne hagyjátok el *Waddot*,
 Suwāʿt, *Yagūtt*, *Yaʿuqot* és *Nasrot*!

A bálványimádás a Sátán tisztelete

[4. SZÚRA]: *A nŏk 116-121*

- 116 Allah nem bocsátja meg azt, hogy [más isteneket] társítsanak mellé. Ami ez
 alatt van, azt megbocsátja, akinek akarja. Aki Allah mellé [más isteneket]
 társít, az [az igaz úttól] messze bolyongva tévelyeg.
117 Őhelyette női lényekhez fohászkodnak. Nem fohászkodnak máshoz, csak
 egy lázadó Sátánhoz.
118 Allah megátkozta őt [hajdan]. [A Sátán akkor] azt mondta: „Bizony el fogok
 venni a szolgálid közül egy bizonyos részt,
119 és tévelygésbe viszem őket, [hiú] vágyakat fogok ébreszteni bennük és bizony
 meg fogom parancsolni nekik, hogy a [fölszentelt] jószág fülét mindegyre
 vágják le, s meg fogom parancsolni nekik, hogy Allah teremtését változtas-
 sák meg!” Aki Allah helyett a Sátánt választja gyámolítójának, az – nyilván-
 való kárvallottként – maga látja a kárát.
120 [A Sátán] ígéretet nekik és [hiú] vágyakat ébreszt bennük. Ám a Sátán csa-
 lárd módon ígéretet nekik.
121 Az ilyeneknek a gyehenna lesz a lakhelye, s onnan nem lelik majd a menek-
 vés útját.

Allah és a dzsinnek, Allah gyermekei és felesége

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 100-101

- 100 És mégis Allah társainak tulajdonították a dzsinneket, holott ő teremtette azokat. És tudatlanságukban fiúkat és leányokat találtak ki neki. Magasztaltassék! Mennyire fölötte áll ő annak, amit állítanak róla!
- 101 [Ő] az egek és a föld teremője. Hogyan lehetne néki gyermeke, amikor nem volt hitvestársa, és minden dolgot [magától] teremtett. Ő minden dolog tudója.

A teremő Allah és a többi isten

[39. SZÚRA]: *A seregek* 38

- 38 És ha megkérdezed őket, hogy ki teremtette az egeket és a földet, bizonyosan azt mondják: „Allah”. Mondd: „Mit gondoltok? Vajon azok, akikhez Allah helyett fohászkodtok, ha Allah valami csapással akar [sújtani] engem, vajon elháríthatják-e ő az ő csapását? Vagy ha irgalmat akar [gyakorolni] irántam, vajon visszatartthatják-e ő az ő irgalmát?” Mondd: „Elegendő nékem Allah. És Allahra hagyatkoznak a reá hagyatkozók.”

Esküvés nőnemű égi lényekre

[37. SZÚRA]: *A fölsorakozók* 1-3

- 1 Azokra, akik rendben fölsorakoznak,
- 2 és azokra, akik űzve tovahajtanak,
- 3 és azokra, akik intést hirdetnek!

Allah leányai, a női angyalok; az iszlám előtti vallásközösség és hagyomány

[43. SZÚRA]: *Az ékesség* 15-22

- 15 Ők azonban szolgálkik közül egyeseket mellé helyeznek, résszerinti [ivadékai-
nak]. Bizony, az ember nyilvánvalóan hálátlan.
- 16 Vajon Allah a saját teremtményei közül lányokat választott magának, benne-
teket pedig fiúgyermekkel tüntetett ki?
- 17 Ám ha valamelyiküknek [leánygyermek születését] hozzák hírül – amiről az
Irgalmasról szólván példálózott –, akkor orcája elsötétül és haragvás tölti el.
- 18 Olyasvalakit helyeznek mellé, aki csecsebecsék között nő föl és ha vitára
kerül a sor, nem tud érvelni.
- 19 És női lényekké tették meg az angyalokat, akik pedig az irgalmas szolgálkik?
Vajon tanúi voltak a teremtésüknek? A tanúbizonyságuk föl fog jegyeztetni
és számadással tartoznak [érte].
- 20 És azt mondják: „Ha az irgalmas úgy akarta volna, nem szolgáltuk volna
őket.” Nincs tudomásuk róla, és csak találgatnak.
- 21 Avagy adtunk-e nekik korábban írást, amihez ragaszkodnának?
- 22 De nem! Ők azt mondják: „Atyáinkat mi egy bizonyos vallásközösségben
leltük föl, s nekünk az ő nyomdokaik mutatják a követendő irányt.”

Az iszlám és a pogány kor természetfeletti tudású alakjai

[26. SZÚRA]: *A költők* 224-227

- 224 És a költők! Csak a tévelygők követik őket!
- 225 Vajon nem láttad, hogy ők minden *wādiban* kószálnak,
226 és, hogy azt mondják, amit nem tesznek,
- 227 Kivéve azokat, akik hisznek és jótetteket cselekszenek, és gyakran megemlé-
keznek Allahról, és akik segítenek magukon, miután jogtalanságot szenved-
tek el. Azok, akik jogtalanságot követnek el, meg fogják tudni, hogy milyen
sorsfordulat felé lesz utuk fordulása!

Fogadalmi állatok szabadon engedése az istenek legelőjén

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 103-104

- 103 Allah nem rendelkezett semmit *bahīrával*, *sā'ibával*, *waṣīlával* és *hāmival* kapcsolatban! Ám azok, akik hitetlenek, hazugságokat eszelnek ki Allah ellen. A nagyrészüket nem él az eszével.
- 104 És ha azt mondják nekik: „Jöjjetek ahhoz, amit Allah [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldött és a küldöttehez!” – akkor azt mondják: „Elegendőek nekünk [azok a szokások], amelyekben atyáinkat leltük föl!” És ha vajon az ő atyáik nem értettek semmit, és nem vezéreltettek az igaz úton?

Két ősi kultuszhely és a rituális körtánc beépítése az iszlámba

[2. SZÚRA]: *A tehén* 158

- 158 *as-Safā* és *al-Marwa* is Allah [szertartás]helyei. Ha valaki elvégzi a zarándoklatot a Házhoz, vagy kultikus látogatást (*‘umra*) tesz, nem követ el vétséget, ha elvégzi körülöttük a rituális körbenjárást. Ha valaki önként jót cselekszik, [azért] Allah hálás és tudván tudó.

Gyermekáldozat

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 137

- 137 Továbbá az ő társaik csábítónak tüntették föl a pogányok közül sokak számára gyermekeik megölését, hogy romlásba döntsék őket és elhomályosítsák nekik az ő hitüket. Ha Allah úgy akarná, nem tennék ezt. Hagyd őket a hazugsággal együtt, amit koholnak.

A leánygyermek élve eltemetése (*tu'ada*)

[16. SZÚRA]: *A méhek* 58-59

- 58 És ha valamelyiküknek leánygyermek születését hozzák hírül, orcája elsötétedik és haragvás tölti el;
59 elrejtekezik az emberek elől a rossz miatt, amit hírül hoztak néki: vajon megtartsa-e őt a szegyenre, vagy rejtse el őt a homokba? Bizony, rosszul ítélik meg!

A pogányok nézetei

[45. SZÚRA]: *A letérdeplő* 23-26

- 23 Mi a véleményed arról, aki saját kényét tette meg istenének, és akit Allah tudván tudva vitt tévútra, és akinek lepecsételte a fülét és a szívét és leplet helyezett a szemére? Vajon ki vezérli őt az igaz útra, miután Allah [tévútra vitte]? Hát nem hallgatnak az intő szóra?
24 Azt mondják: „Nem létezik semmi más, csak az evilági életünk. Meghalunk és élünk, és csupán az idő (*ad-dahru*) pusztít el minket. Nincs nekik tudomásuk arról. Csupán a vélekedésükkel hozakodnak elő.
25 És amikor a verseink nyilvánvaló bizonyítékok gyanánt hirdettetnek nekik, nincs más érvük, csak az, hogy azt mondják: „Hozzátok vissza atyáinkat, ha az igazat mondjátok!” –
26 Mondd: „[Egyedül] Allah kelt életre, aztán küld halálba titeket. Majd ő gyűjt össze benneteket a Feltámadás napjára, amelyhez nem férhet kétség. A legtöbb ember azonban nem tudja [ezt].

A pogányok reagálása Mohamed küldetésére

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 25-32

- 25 Akadnak közöttük olyanok, akik hallgatnak rád, ám szívükre leplet borítottunk, fülükre pedig süketséget, hogy ne érthessék azt. Lássanak bármilyen jelet, nem hisznek benne. Mikor aztán eljönnek hozzád, hogy vitába szállja-

- nak veled, azok, akik hitetlenek, azt mondják: „Mi mások ezek, mint a hajdanvoltak mesés történetei?!”
- 26 És eltiltanak attól [másokat], s [maguk is] távol maradnak tőle. Ám csupán önmagukat döntik pusztulásba, anélkül, hogy tudnának róla.
- 27 Ha látnád [őket], amikor [majdan] a [Pokol] tüze elé állítatnak, és azt mondják: „Bárcsak visszaadtnánk [az életnek] újra! Nem hazudtolnánk meg akkor Urunk jeleit és hívők lennénk!”
- 28 De nem! [Csupán] nyilvánvaló lett nekik az, amit korábban titokban tartottak. Ha visszaadtnának [még egyszer az életnek], visszatérnének ahhoz, ami tilalmas volt nekik. Bizony, hazugok ők!
- 29 Azt mondják: „Nem létezik semmi más, csak evilági életünk, és nem fogunk föltámadni.”
- 30 Ha látnád [őket], amikor [majdan] Uruk elé állítatnak! Azt mondja Ő: „Vajon nem ez-e az Igazság?” „De igen, az Urunkra!” – mondják. [Allah pedig] azt mondja: „Ízleljétek meg a büntetést azért, hogy hitetlenek voltatok!”
- 31 Kárvallottak azok, akik hazugságnak nyilvánították azt, hogy [majdan] találkoznak Allahhal. Midőn azután váratlanul eljő hozzájuk az Óra, azt mondják: „Ó jaj nekünk azért, amit elmulasztottunk!” És ők majd a hátukon viszik a terhüket. Vajon nem rossz-e az, amit cipelniük kell?
- 32 Az evilági élet csak játék és mulatozás. A túlvilági lakhely bizony jobb azoknak, akik istenfélők. Vajon nem élnek az eszközkel?

A pogányok megítélése

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 23. 28

- 23 Ti hívők! Ne fogadjátok apáitokat és testvéreiteket testvérbarátoknak, ha azok többre tartják a hitetlenséget a hitnél! Aki[k] közöttetek testvérbarátoknak fogadjá[k] őket – azok a vétkesek.
- 28 Ti hívők! A pogányok tisztátalanok! Ezért ne közelítsenek a Szent Mecsethez ez után az év után! És ha emiatt szegénységtől féltek, [tudjátok meg, hogy] Allah gazdagon fog kárpótolni benneteket az ő kegyéből! Allah [mindenek] tudója és kegyes.

Eljárás a hitetlenekkel szemben és a harcban elesettek jutalma

[47. SZÚRA]: *Mohamed* 4-11

- 4 Amikor összetalálkoztok a hitetlenekkel, akkor vágjátok el a nyakukat! Mikor azután nagy rontást tettetek bennük, akkor szorosan kötözzétek meg őket; és utána vagy [gyakoroljatok] nagylelkúséget, vagy [kérjétek] értük váltságdíjat – amíg a háborúság véget nem ér. így [van ez]. Ha Allah úgy akarta volna, bosszút állt volna rajtuk, de azért [tesz így], hogy egyeseket közületek másokkal tegyen próbára. Akik Allah útján öletnek meg, azoknak ő nem hagyja, hogy tetteik célt ne érjenek.
- 5 Az igaz útra fogja vezérelni őket és állapotukat megjobbítja,
6 és bebocsátja őket a Paradicsomba, amelyet az ő tudomásukra hozott.
7 Ti hívők! Ha segítitek Allahot, ő is megsegít benneteket és megerősíti lábatokat.
8 A hitetlenekre azonban pusztulás szálljon, és ne hagyja [Allah,] hogy az ő tetteik célt érjenek!
- 9 Ez azért [történik], mert nem volt ínyükre, amit Allah leküldött. Ezért [Allah] meghíúsította tetteiket.
10 Vajon nem járták-e be a földet, hogy megfigyeljék, milyen végre jutottak azok, akik előttük éltek? Allah pusztulást küldött rájuk. A hitetleneknek hasonló végük lesz.
11 Ez azért [történik], mivel Allah azok gyámolítója, akik hisznek, és mivé a hitetleneknek nincsenek gyámolítóik.

AZ ÍRÁS NÉPEI

Zsidó és keresztény próféták

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 84-90

- 84 És ajándékoztuk neki⁷ Izsákot és Jákobot. Mindegyiküket az igaz útra vezértük. Noét már korábban az igaz útra vezértük és leszármazottai közül:

⁷ Ti. Ábrahámnak

- Dávidot, Salamont, Jóbot, Józsefet, Mózeszt és Áront. így jutalmazzuk meg a jóra valókat;
- 85 [továbbá az igaz útra vezéreltük] Zakariást, Jánost, Jézust és Éliást. Mindegyikük igaz az igazak között.
- 86 [Továbbá] Ismáelt, Elisát (*al-Yasa'*), Jónást és Lótót. Mindegyiküket a többi teremtmény fölé helyeztük.
- 87 [Továbbá] egyeseket atyáik, utódaik és fivéreik közül. Kiválasztottuk és az egyenes útra vezéreltük őket.
- 88 Ez Allah útmutatása. Igaz útra vezérli vele a szolgálai közül azt, akit akar. Ha azonban [más isteneket] társítottak volna [Allah mellé], akkor meddő lett volna, amit cselekedtek.
- 89 Ők azok, akiknek adtuk az írást, a bölcsességet és a prófétaságot. És ha most ezek nem hisznek benne, akkor más nép gondjaira bízunk azt, akik hisznek benne.
- 90 Ők azok, akiket Allah az igaz útra vezérelt. Kövesd hát az ő útmutatásukat! Mondd: „Nem kívánok érte tőletek fizetséget. Intés az csupán a teremtményeknek.”

Az „Írás népei”

[22. SZÚRA]: *A zarándoklat* 17

- 17 Akik hisznek, akik zsidók, továbbá a szábeusok, a keresztények és a mágus [hitűek], valamint azok, akik [Allah mellé más isteneket] társítanak - [mind] ezek között Allah ítélni fog majd a Feltámadás Napján. Allah minden dolog tanúja.

[2. SZÚRA]: *A tehén* 62

- 62 Azok, akik hisznek, akik zsidók és a keresztények és a *šābeusok* – [mind] - azok, akik hisznek Allahban, a Végő Napban és helyesen cselekszenek, megvan a fizetségük az Urukánál és [az Utolsó ítélet alkalmával] nem fognak bánkódni.

A zsidók és keresztények szakadárok

[42. SZÚRA]: *A tanácskozás* 13-15

- 13 Azt a törvényt szabta nektek a vallásban (*sara^c a la-kum min ad-dīni*), amit Noénak parancsolt meg, s amit néked sugalltunk, s amit Ábrahámnak, Mózesnek és Jézusnak parancsoltunk meg, [mondván]: „Tartsátok be a vallás [előírásait] és ne szakadjatok szét [szakadár felekezetekre]!” Keserves dolog a pogányok számára az, amire szólítasz. Ám Allah kiválasztja arra, akit akar és odavezeti azt, aki megbánással fordul [hozzá].
- 14 És az egymás iránti fenekedésből csak akkor szakadtak szét [felekezetekre], miután a tudás birtokába jutottak. És ha nem [hangzott volna el] korábban a te Uradtól egy szó, [amely haladékot ad nekik] egy megszabott határideig, bizony, már ítélet hozatott volna közöttük. Bizony, akik örökül kapták az írást, azok nyugtalanító kétségben vannak felőle.
- 15 Ezért hívjál csak [Allahhoz] és – ahogy parancsot kaptál – járj a [hozzá vivő] egyenes úton! És ne kövesd az ő kényüket, hanem mondd: „Hiszek abban, ami írást leküldött Allah. És parancsot kaptam, hogy igazságot tegyek közte-tek. Allah a mi Urunk és a ti Uratok. A mi cselekedeteink ránk tartoznak, a ti cselekedeteitek rátok. Ne legyen vita közöttünk! Allah összegyűjt [majd] minket. És hozzá jut el [végül] minden.”

Eljárás az Írás népeivel szemben

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 29

- 29 Harcoljatok azok ellen – azok között, akiknek az Írás adatott –, akik nem hisznek Allahban és a Végső Napban és nem tekintik tilalmasnak azt, amit Allah és az ő küldötte megtiltott és nem vallják az igazság vallását – [harcoljatok ellenük] mindaddig, amíg megadják a jótettért járó (*‘an yadin*) *gizyát*, lévén, hogy becsületüket-vesztettek ők (*wa-hum sāgirūna*)!

A zsidóság és az Ószövetség

Kísérlet a medinai zsidók megnyerésére

[2. SZÚRA]: *A tehén* 40-44

- 40 Ó Izrael fiai! Emlékezzetek a kegyességemre, amelyet irántatok tanúsítottam! Teljesítetek az egyezségeketek irántam, s akkor én [is] teljesítem az egyezségemet irántatok! Én vagyok az, akitől félnetek kell!
- 41 És higgyetek abban, amit [új kinyilatkoztatásként] leküldtem, megerősítendő azt, ami [korábbi gyanánt] nálatok van! És ne legyetek ti azok, akik elsőként nem hisznek benne! És ne kótyavetyéljétek el a jeleimet potom áron! Én vagyok az, akitől tartanotok kell!
- 42 Ne homályosítsátok el az igazat a hamissal, és ne titkoljátok el az igazat, holott ti tudjátok [azt]!
- 43 Végezzétek el az istentiszteletet, adjátok meg a *zakātot*, és [az istentisztelet során] hajoljatok meg a meghajlókkal együtt!
- 44 Jámborságra akarjátok fölszólítani az embereket, s [ugyanakkor] elfeledkeztetek magatokról, holott olvassátok az írást? Vajon elment az eszetek?

A megegyezés kudarca után szakítás és ellenségeskedés a zsidókkal

[2. SZÚRA]: *A tehén* 75-82. 87-93

- 75 Hogyan kívánhatjátok ti [muszlimok], hogy [a zsidók] higgyenek nektek, amikor egy részük hallotta Allah szavát, és miután megértette azt, tudatosan meghamisította?
- 76 Ha hívőkkel találkoznak, azt mondják: „Hiszünk.” Ám ha egymás között egyedül maradnak, azt mondják: „Vajon el akarjátok mondani nekik azt, amit Allah kinyilatkoztatott nektek, hogy [fölhasználva] azt vitába szálljanak veletek Uratok színe előtt?” Vajon elment az eszetek?

- 77 Vajon nem tudják, hogy Allah tudja azt, amit eltitkolnak, s azt, amit kinyilvánítanak?
- 78 Vannak közöttük pogányok, akik nem ismerik az írást, [állításaikat] csak vágyaikkal [támasztják alá] és csupán vélekedéseikkel hozakodnak elő.
- 79 Ám jaj azoknak, akik saját kezükkel írják az írást, s aztán azt mondják: „Ez Allahtól származik”, hogy elkótyavetyéljék azt potom áron. Jaj nekik azért, amit a kezük írt, és jaj nekik azért, amire szert tettek!
- 80 [A zsidók] azt mondják: „A tűz csak meghatározott számú napig fog bennünket érinteni.” Mondd: „Vajon megállapodást kötöttetek [erre nézvést] Allahhal?” [Ha igen], akkor Allah nem fogja a megállapodását megszegni, vagy talán olyasmit mondotok Allah terhére, amiről nincs tudomásotok?
- 81 De nem! Aki rosszat szerzett magának, s akit a vétke köröskörül vett, azoknak a tűz lesz az osztályrészük és benne [égnek] örökké.
- 82 Azoknak azonban, akik hisznek, és helyesen cselekszenek, a Paradicsom lesz az osztályrészük, és örökké benne lakoznak majd.
- 87 Adtuk [hajdan] Mózesnek az írást és [más] prófétákat küldtünk utána. Nyilvánvaló bizonyítékokat adtunk Jézusnak, Mária fiának (*‘Īsā b. Maryam*) és megerősítettük őt a Szentlélekkel. [Ti zsidók], vajon valahányszor egy próféta olyasvalamit hozott nektek, ami nem volt ínyetekre, akkor fölfuvalkodtatok, s egyeseket hazugsággal vádoltatok, másokat pedig megöltetek?
- 88 [A zsidók] azt mondták: „A szívünk körülmetéletlen.” De nem! Allah megátkozta őket hitetlenségükért, és [ezért] hisznek oly kevéssé.
- 89 Miután pedig [most] írás jött hozzájuk Allahtól, bizonyosságul annak, ami [kinyilatkoztatás] a birtokukban volt – noha korábban győzelemért fohászkodtak [Allahhoz] a hitetlenek ellen – [mégis] miután eljött hozzájuk az, amit [pedig már] ismertek, akkor nem hittek abban. Allah átka legyen a hitetleneken!
- 90 Nyomorúságos áron adták el lelküket, azáltal, hogy nem hisznek abban, amit Allah [kinyilatkoztatásként] leküldött, föllázadva az ellen, hogy Allah annak nyilatkoztatja ki kegyét, akinek csak akarja az ő szolgálai közül. Haragvást haragvásra vontak ők magukra. A hitetleneknek megalázó büntetés lesz az osztályrészük.
- 91 Amikor azt mondják nekik: „Higgyetek abban, amit Allah [az imént] leküldött!” – ők azt mondják: „Mi [csak] abban hiszünk, amit [Allah korábban] küldött le hozzánk.” És nem hisznek abban, ami utána [nyilatkoztatott ki],

- holott az az Igazság, bizonyságául annak, ami a birtokukban van. Mondd: „Miért öltetek meg korábban Allah prófétáit, ha [különben] hívők vagytok?”
- 92 Mózes pedig [hajdan] nyilvánvaló bizonyítékokkal jött hozzátok, távollétében aztán elővették a borjút és istentelenek [voltatok akkor].
- 93 [Emlékezzetek arra], amikor szövetséget kötöttünk veletek és felemeltük fölétek a hegyet, [mondván]: „Ragaszkodjatok erősen ahhoz, amit [kinyilatkoztatás gyanánt] adtunk nektek és figyeljete [a benne foglalt parancsokatokra]!” Ők azt mondták: „Halljuk és fellázadunk.” És hitetlenségükért [büntetésből] a szívük átítatódott az [arany]borjúval.
- Mondd: „Bizony hitványság az, amit a hitetek parancsol tinéktek, ha [egyáltalán] hívők vagytok.”

A zsidók megítélése

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 12-13. 44

- 12 Egyezséget kötött hajdan Allah Izrael fiaival és tizenkét főnököt támasztottunk közülük. És Allah azt mondta: „Én veletek vagyok. Ha elvégzitek az istentiszteletet és megadjátok a *zakātot*, hisztek a küldötteimben és támogatjátok őket és tisztességes kölcsönt kölcsönöztök Allahnak, akkor bizony eltörlöm a rosszcselkedeteiteket, és kertekbe foglak bebocsátani benneteket, amelyek alatt patakok folynak. Aki pedig ezután [ismét] hitetlen lesz, az [végleg] eltévelyedett az egyenes úttól.
- 13 És mivel megszegették az egyezségüket, megátkoztuk őket és megkeményítettük a szívüket. [Az írás] szavait kiforgatják a helyükről, és elfelejtették egy részét annak, ami intés gyanánt [leküldetett] nekik. És – kevés kivétellel – folyton-folyvást áruházi tapasztalás náluk. De légy elnéző velük és bocsáss meg [nekik]! Allah szereti a jóra valókat.
- 44 Leküldtük [hajdan] a *Tórát* [Izrael fiainak] – útmutatással és fényességgel benne –, hogy a próféták – akik alávetették magukat [Allahnak] – a szerint ítéelkezzenek azok között, akik zsidók, és hogy a rabbik és az írástudók (*ahbār*) Allah írása szerint ítéelkezzenek, melynek megőrzése rájuk bízott – és erre ők tanúk voltak. Ne féljete [hát] az emberektől, hanem féljete engem! És ne kótyavetyéljete el a jeleimet potom áron! Akik nem a szerint ítéelkeznek, amit Allah [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldött, azok a hitetlenek.

Szószerinti Őszövetség-idézet

[21. SZÚRA]: *A próféták* 105

105 A zsoltárban bizony megírtuk hajdan az intést követően, hogy igaz szolgálaim fogják örökölni a földet.

Salamon-legenda

[27. SZÚRA]: *A hangyák* 15-44

- 15 És tudást adtunk hajdan Salamonnak és Dávidnak. Azt mondták: „Dicsőség Allahnak, aki fölébe helyezett minket számos hívő szolgájának!”
- 16 És Salamon lépett Dávid örökébe. Azt mondta: „Ti emberek! Megtanítottunk a madarak nyelvére és mindenféle dolog adatott nekünk. Bizony nyilvánvaló hogy ez!”
- 17 Összegyülekeztek Salamonnak az ő csapatai: dzsinnekből, emberekből és madarakból, és sorba állítottak.
- 18 Amikor végül elérkeztek a hangyák völgyébe, egy hangya azt mondta: „Ti hangyák! Menjetek be bolyaitokba, nehogy Salamon és csapatai széttapossanak benneteket, anélkül, hogy észrevennék!”
- 19 Mosolyra fakadva [Salamon] elnevette magát szava [hallatán] és azt mondta: „Uram! Sarkallj arra engem, hogy megköszönjem a kegyet, amelyet irántam és szüleim iránt tanúsítottál, és hogy jóra valóan cselekedjek, ami tetszésedre van! És adj nekem bebocsátást a te kegyelmed révén igaz szolgálid közé!”
- 20 És szemlét tartott a madarak fölött és azt mondta: „Hogyan lehet az, hogy nem látom a búbos bankát? Vagy talán távol van?”
- 21 Bizony, súlyos büntetéssel sújtom, vagy levágom őt, vagy pedig hozzon nekem valami nyilvánvaló magyarázatot!”
- 22 Ám az nem sokáig késlekedett és azt mondta: „Valami olyasmit tudtam meg, amit te nem tudtál és bizonyos hírt hozok neked *Saba*’ról.
- 23 Azt tapasztaltam, hogy egy nő uralkodik fölöttük, és hogy mindenféle dolgot kapott és hogy egy óriási trónusa van.

- 24 Azt tapasztaltam, hogy ő és a népe Allah helyett a Nap előtt borulnak le. A Sátán fölékesítette az ő tetteiket és távol tartotta őket az [igaz] úttól, úgy, hogy nem vezettetnek [azon] –
- 25 hogy ne boruljanak le Allah előtt, aki napfényre hozza azt, ami rejtve van az egekben és a földön, és aki tudja, amit elrejtetek és amit kinyilvánítottok.
- 26 Allah – rajta kívül nincs más isten! Ő a fenséges trón Ura!”
- 27 [Salamon] azt mondta: „Meg fogjuk nézni, vajon igazat mondtál-e, vagy hazug vagy-e a hazugok között!
- 28 Vidd el ezt a levelemet és dobd le hozzájuk! Aztán fordulj el tőlük és nézd meg, mi lesz az ő viszonzásuk!”
- 29 [A királynő] azt mondta: „Ti előkelők! Egy tiszteletre méltó levél vetődött hozzám.
- 30 Salamontól van és így hangzik: „Allah, a könyörületes és az irgalmas nevében.
- 31 Ne legyetek gőgösek velem, hanem jöjjetek és vessétek alá magatokat!”
- 32 „Ti előkelők!” – mondta [a királynő]. „Adjatok tanácsot nekem az én ügyemben! Nem döntök egy dologban sem, csak ha jelen vagytok.”
- 33 Azok azt mondták: „Erősek vagyunk és nagy a mi vitézségünk. Ám téged illet a parancs. Fontold meg, amit parancsolandó vagy!”
- 34 „Amikor a királyok bevonulnak egy városba” – mondta ő –, „lerombolják azt, és a lakói közül megalázzák azokat, akik hatalmasak. Ekképpen cselekszenek.
- 35 Én azonban ajándékot küldök hozzájuk és megnézem, mivel térnek vissza a küldöttek.”
- 36 Amikor [a küldött] Salamonhoz ért, [a király] azt mondta: „Vajon gazdagsággal akartok elhalmozni? Amit Allah adott nekem, az jobb annál, mint amit nektek adott. Csupán ti örvendeztek az ajándékokoknak!
- 37 Térj vissza hozzájuk! Én pedig csapatokkal vonulok ellenük, amelyekkel szemben tehetetlenek lesznek és megalázva és becsületük-vesztetten üzzük el őket onnan.”
- 38 „Ti előkelők” – mondta [aztán]. „Melyikőtök hozza el nékem [a királynő] trónusát, mielőtt eljönnének hozzám, alávetve magukat?”
- 39 A dzsinnek közül egy *‘ifrit* azt mondta: „Én elhozom neked, mielőtt még fölállnál a helyedről. Elég erős és megbízható vagyok erre.”
- 40 Valaki, akinek tudása volt az írásból, azt mondta: „Én elhozom azt neked egy szempillantás alatt.” Amikor maga előtt látta letéve, azt mondta: „Ez kegye-

lem az én Uram kegyelméből, hogy próbára tegyen engem, vajon hálás vagyok-e, avagy hálátlan. Aki hálás, az önmaga hasznára hálás. Aki pedig hálátlan – Allah bizony nem szorul másra és nagylelkű.”

- 41 „Tegyétek felismerhetetlenné a trónusát” – mondta –, „hadd nézzük meg, vajon [az igaz útra] vezettetik, vagy azokhoz tartozik, akik nem vezettetnek!”
- 42 Amikor [a királynő] eljött hozzá, azt mondták: „Ilyen-e a te trónusod?” „Mintha az lenne” – mondta ő. – ”Már őelőtte tudás adatott nekünk és mi már alávetettük magunkat [Allahnak].”
- 43 Ám az, amit Allah helyett szolgált, távol tartotta őt [ettől]. Bizony, a hitetlen néphez tartozott ő!
- 44 Azt mondták neki: „Lépj be a palotába!” Amikor meglátta azt, nagy, feneketlen víznek vélte és fölfedte a lábszárát. [Salamon] azt mondta: „Ez üveggel kirakott [?] palota. [A királynő] azt mondta: „Önmagam ellen vétettem! Alávetem magam Salamonnal együtt Allahnak, a teremtmények Urának!”

A kereszténység és az Újszövetség

Jézus, Allah küldötte és a Szentlélek

[2. SZÚRA]: *A tehén* 253

- 253 Ezek [a korábbi népek] küldöttei. Egyeseket közülük előnyben részesítettünk másokkal szemben. Akadnak közöttük olyanok, akikkel Allah beszélt. Némelyeket közülük több fokkal magasabbra emelt. Jézusnak, Mária fiának nyilvánvaló bizonyítékokat adtunk és megerősítettük őt a Szentlélekkel. Ha Allah úgy akarta volna, akkor nem hadakoztak volna egymással az utánuk jött [nemzedékek], miután nyilvánvaló bizonyítékokra tettek szert. Ám egyenetlenség támadt közöttük. Voltak közöttük olyanok, akik hívők, mások istentagadók voltak. Ha Allah úgy akarta volna, nem hadakoztak volna egymással. Ám Allah azt teszi, amit akar.

Mária és Jézus legendája

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 33-63

- 33 Allah [minden] teremtménye előtt Ádámot, Noét s Ábrahám és *‘Imrān* nemzetségét választotta ki
- 34 egymás leszármazottai gyanánt. Allah [mindent] hall és tud.
- 35 [Emlékezzetek arra], amikor *‘Imrān* felesége azt mondta: „Uram! Néked ajánlom föl azt, ami a méhemben van. Szenteltessék [csupán a te szolgálataidra]! Fogadd el tőlem! Te vagy az, aki [mindent] hallasz és tudsz.”
- 36 Miután világra hozta őt, azt mondta: „Uram! Bizony leányt hoztam világra!” Allah persze nagyon is jól tudta, hogy mit hozott világra, hiszen a fiúgyermek nem olyan, mint a leánygyermek. „Máriának neveztem őt el. A te védelmedbe helyezem őt és leszármazottait a megkövezett Sátán elől.”
- 37 Az ő Ura kegyesen elfogadta [a leányt] és [az az Úr akaratából] illendő módon nőttön-növekedett. Zakariás vette őt gondjaiba. Valahányszor Zakariás belépett hozzá a szentélybe, úgy találta, hogy minden szükségessel el van látva [anélkül, hogy valaki is gondoskodott volna róla]. „Mária!” - mondta [neki] – ”Honnan van neked [mind]ez?” Ő [pedig] azt mondta: „Allahtól.” Allah ellátja azt, akit akar, számadás nélkül.
- 38 Zakariás akkor az Urához fohászkodott, mondván: „Ajándékozz meg engem tenmagadtól derék utódokkal! Te meghallgatod a fohászt.”
- 39 És megszólították őt az angyalok, amikor a szentélyben állva imáját végezte: „Allah hírül adja neked János [megszületését, aki eljő, hogy] megerősítse Allah ígését (*kalima*), s aki úr lesz, önmegtartóztató és próféta az igazak közül.
- 40 „Uram!” – mondta [Zakariás] – ”Vajon honnan lesz nekem fiúgyermekem, hiszen vénségre jutottam, a feleségem pedig meddő?” „Ekképpen [lesz]” – mondta ő. Allah azt teszi, amit akar.
- 41 „Uram!” – mondta [Zakariás] – ”Tégy nekem valamilyen jelet!” Ő pedig mondta: „Az legyen a jeled, hogy nem fogsz szólni az emberekhez három napig, csupán jelbeszéddel. És emlékezz meg gyakorta Uradról és magasztald őt este és reggel!”
- 42 [Emlékezz arra], amikor az angyalok azt mondták: „Ó Mária! Allah téged választott ki és tett tisztává. Téged választott minden értelmes teremtmény asszonyai előtt.

- 43 Ó Mária! Hagyatkozz áhítatosan Uradra! Borulj le [előtte] és hajolj meg azokkal, akik [az istentiszteleten] meghajolnak!”
- 44 Ez ama történetek közé tartozik, amelyek rejtve vannak [a közönséges halandók előtt,] ám néked [ó Mohamed,] kinyilatkoztatjuk azt. Te nem voltál náluk, amikor jósbotjaikat elvetették [eldöntendő], hogy melyikük vegye gondjaiba Máriát. És nem voltál náluk, amikor [efölött] hajba kaptak egymással.
- 45 [Emlékezzetek arra], amikor az angyalok azt mondták: „Ó Mária! Allah hírül ad néked egy ígét, amely tőle [ered], a neve Jézus, a Messiás, Mária fia (*al-Masīh ‘Isā b. Maryama*). Nagy becsben fog állani az evilágon és a túlvilágon s azokhoz fog tartozni, akik közel állnak [Allahhoz].
- 46 [Már] a bölcsőben szólni fog az emberekhez, [majd] érett fővel [is], s az igazak közé fog tartozni.”
- 47 „Uram!” – mondta [Mária] – ”Honnan lesz nekem fiam, holott nem illetett engem ember?” „Ekképpen [lesz]” – mondta. Allah azt teremte, amit akar. Ha egy dolgot elhatározott, akkor csupán azt mondja annak: „Legyél!” - és [az] van.
- 48 Es [Allah] megtanítja néki az írást, a bölcsességet, a *Tórát* és az *Evangéliumot*.
- 49 És [Allah elküldi őt] küldött gyanánt Izrael fiaihoz, [akikhez ekképpen szól]: „Jellel jöttem hozzátok a ti Uratoktól: teremtek nektek agyagból valamit, ami úgy fest, mint a madár. [Életet] lehelek belé, s – Allah engedelmével – [igazi] madár lesz. Meggyógyítom – Allah engedélyével – azt, aki születésétől fogva vak, s [meggyógyítom] a leprást és föltámasztom a halottakat. Hírül adom nektek, hogy mit esztek, és mit tároltok házaitekban. [Mind]ebben jel van a számotokra, ha [különben] hívók vagytok.
- 50 És [eljöttem] megerősítendő azt, ami a Tórából előttem volt, s hogy megengedettnek nyilvánítsak nektek egyet s mást, amit [törvényetek] megtiltott számotokra. [Csodás] jellel jöttem el hozzátok a ti Uratoktól. Féljétek [hát] Allahot és engedelmeskedjete nekem!
- 51 Allah az én Uram és a ti Uratok. Szolgáljátok őt! Ez az egyenes út.”
- 52 Miután Jézus észrevette a hitetlenségüket, azt mondta: „Kik az én segítőim az Allahhoz [vezető úton]?” Az apostolok azt mondták: „Mi vagyunk Allah segítői. Hiszünk Allahban. Tanúsítsd, hogy [néki] vetjük alá magunkat!
- 53 Urunk! Hiszünk abban, amit [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldtél és követjük a küldöttet. Írjál föl minket azok közé, akik tanúsítják [az Igazságot]!”
- 54 És ők cselet szöttek. Ám Allah is cselet szöött. Allah a legjobb cselszövő.

- 55 [Emlékezzetek arra], amikor Allah így szólt: „Jézus! Magamhoz szólítalak [immár], magamhoz emellek [az égbe] és megtisztítalak téged a hitetlenektől. Azokat, akik követnek téged, a hitetlenek fölé helyezem – egészen a Feltámadás Napjáig. Aztán [mindannyian] hozzám fogtok visszatérni, s ítélni fogok közöttetek abban, amiben különböztetek.
- 56 Azokat, akik hitetlenek, súlyos büntetéssel büntetem meg az evilágon és a túlvilágon. És nem lesz majd, aki segítene nekik.”
- 57 Akik azonban hisznek és jótetteket cselekszenek, azoknak [Allah] a nékik járó teljes fizetségüket adja meg. Allah nem szereti az istenteleneket.
- 58 Ezt hirdetjük neked [ó próféta,] a versekből/jelekből és a bölcs intésből.
- 59 Jézus olyan Allah előtt, mint Ádám. Porból teremtette őt, majd azt mondta néki: „Legyél!” – és lett.
- 60 [Ez a kinyilatkoztatás] az Igazság, [amely] az Uradtól [ered]. Ne légy [hát kételkedő] a kételkedők között!
- 61 Ha ennek okán bárki is vitába száll veled, miután [Allahtól mind]eme tudásra szert tettél, akkor mondd: „Jöjjetek ide és hívjuk [össze] a mi fiainkat és a ti fiaitokat, a mi asszonyainkat és a ti asszonyaitokat, saját magunkat és benneteket, azután kölcsönös átkot fogadunk (*nabtahil*), hogy Allah átka azokat [sújtsa], akik hazudnak.”
- 62 Ez [olyan közlés, amely] minden bizonnyal igaz történet. Nincs más isten, csak Allah! Allah a hatalmas, a bölcs.
- 63 Ha hátat fordítanak, [akkor bizony hitetlenek ők,] Allahnak tudomása van azokról, akik bajt okoznak.

Jézus nem Allah fia

[9. SZÚRA]: *A megbánás 30-33*

- 30 A zsidók azt mondják: „*Uzayr* Allah fia.” És a keresztények azt mondják: „A Messiás Allah fia. „ Ezt mondják ők a szájukkal. [Állításukkal] hasonlítanak azoknak a beszédéhez, akik korábban hitetlenek voltak. Allah átka legyen rajtuk! Hogy fordulhatnak el [ennyire az igazságtól]?!]
- 31 írástudóikat és szerzeteseiket és Mária fiát, a Messiást Allah mellé uraiknak tették meg, holott nem kaptak más parancsot, csak azt, hogy egy istent szol-

gáljanak. Nincs más isten rajta kívül! Magasztaltassék! [Mennyire fölötté áll ő] annak, akit társítanak [mellé]!

- 32 El akarják oltani Allah világosságát a szájukkal, ám Allah rendíthetetlen abban, hogy kiteljesítse az ő világosságát, még akkor is, ha ez a hitetleneknek nem tetszik.
- 33 Ő az, aki elküldte az ő küldöttét az útmutatással és az igazság vallásával, hogy győzelemre vigye azt az összes többi vallással szemben akkor is, ha ez a pogányoknak nem tetszik.

Jézus, a Messiás csupán Allah küldötte és az ő szava, szelleme

[4. SZÚRA]: *A nők* 171-172

- 171 Ti írás birtokosai! Ne lépjétek túl a határt a ti vallásotokban és ne mondjátok Allahról mást, csak az igazságot! Jézus, a Messiás, Mária fia [csupán] küldötte Allahnak, és az ő szava, amit sugalmazott Máriának, és belőle [kiáradó] szellem. Higgyetek hát Allahban és az ő küldötteiben és ne mondjátok azt, hogy: „Három!” Hagyjátok abba! Jobb az nektek! Allah csupán egyetlen isten. Magasztaltassék! Hogyan is lehetne gyermeke! Övé [mind]az, ami az egekben és a földön van. Allah elégséges istápoló!
- 172 A Messiás soha sem tartja méltóságán alulinak azt, hogy Allah szolgája legyen, sem az [Allahhoz] közelálló angyalok. Aki méltóságán alulinak tartja az ő szolgálatát és felfuvalkodik [az az ő dolga]. [Allah] majdan mindannyiukat összegyűjti magához.

Allah és Jézus különbsége, a Szentháromság (Allah – Mária – Jézus) tagadása

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 17-18. 116-118

- 17 Bizony hitetlenek azok, akik azt mondják: „Allah: a Messiás, Mária fia.” Mondd nekik: „Ki érhetne el Allahhal szemben bármit is, ha úgy akarná, hogy elpusztítsa a Messiást, Mária fiát és az anyját és mindenkit, aki csak van

- a földön?” Allahé [mind]az, ami az egekben és a földön van és [mind]- az, aki közöttük van. Megteremti, amit akar. Allah mindenek fölött hatalmas.
- 18 A zsidók és a keresztények azt mondják: „Mi vagyunk Allah fiai és kedvencei.” Mondd: „Miért büntet akkor benneteket a bűneitekért?” Nem! Ti emberek vagytok – azok közül, akiket teremtet. [Allah] megbocsát, akinek akar és megbüntet, akit akar. És Allahé [mind]az, ami az egekben és a földön van és [mind]az, ami a kettő között van. És hozzá jut el végül [minden].
- 116 [És emlékezzetek arra], amikor Allah azt mondta: „Jézus, Mária fia! Mondtad-e vajon te az embereknek azt, hogy: ‚Vegyetek engem és anyámat Allah mellé két istennek?’” [Jézus pedig] azt mondta: „Magasztaltassál! Hogy jönnek én ahhoz, hogy olyasmit mondjak, amihez nincsen jogom. Ha én [valóban] ezt mondtam volna, akkor te tudnád azt. Te tudod azt, amit én [elrejtetek] magamban, de én nem tudom, mit [rejtessz el] te magadban. Bizony, [egyedül] te vagy az, aki tudván tudod a rejtett dolgokat.
- 117 Csak azt mondtam nekik, amit te parancsoltál nekem, hogy: ‚Szolgáljátok Allahot, az én Uramat és a ti Uratokat!’ És tanú voltam velük szemben, ameddig közöttük tartózkodtam. Miután pedig magadhoz szólítottál engem, te lettél az őrző fölöttük. Te vagy minden dolog tanúja.
- 118 Ha megbünteted őket [megteheted, hiszen] a te szolgálid ők. Ha pedig megbocsátasz nekik [megteheted, hiszen] te vagy a hatalmas és a bölcs.”

A Jézust el nem fogadó zsidók bírálata; Jézus kereszthalálának tagadása és végidőbeli szerepe

[4. SZÚRA]: *A nők* 156-159

- 156 és mivel hitetlenek és Máriát szörnyű gyalázkodással illették,
- 157 és [mivel] azt mondták: „Megöltük Jézust, a Messiást, Mária fiát, Allah küldöttét” – holott [valójában] nem ölték meg őt és nem feszítették keresztre, hanem [valaki más] tétetett nekik [Jézushoz] hasonlóvá [és azt ölték meg]. Akik [Jézust] illetően összekülönböztek, azok kétségben vannak felőle. Nincs tudomásuk róla, csupán vélekedésüket követik. Bizonyosan nem ölték meg őt,

- 158 ellenkezőleg, Allah magához emelte őt. Allah hatalmas és bölcs.
159 Az írás birtokosai közül nincs senki, aki – halála előtt – ne hinne benne.
A Feltámadás Napján [Jézus] tanú lesz ellenük –

Jézus természete és szerepe az iszlámban

[43. SZÚRA]: *Az ékesség 57-65*

- 57 Amikor Mária fiát példaképpen hozták föl, akkor íme, a te néped hangzavarban tört ki miatta
58 és azt mondták: „Vajon a mi isteneink jobbak-e, avagy ő?” Ám csupán azért hozták őt föl neked, hogy vitatkozzanak. Bizony, perlekedő nép ez.
59 Semmi más ő, csak szolga, aki iránt kegyet gyakoroltunk, és akit példának állítottunk Izrael fiai elé.
60 Ha úgy akartuk volna, angyalokat támasztottunk volna közöttetek, akik utód[ait]ok lennének a földön.
61 És bizony, ő az Óra jelzése. Ne kételkedjete hát benne és kövessetek engem! Ez az egyenes út!
62 És ne hagyjátok, hogy a Sátán elfordítson benneteket! Nyilvánvaló ellenségeitek ő.
63 És amikor Jézus eljött a nyilvánvaló bizonyítékokkal, azt mondta: „Eljöttem hozzátok a bölcsességgel, és hogy elmagyarázzak nektek valamennyit abból, amiben összekülönböztetek. Féljétek hát Allahot és engedelmeskedjete nekem!
64 Allah az én és a ti Uratok. Szolgáljátok hát őt! Ez az egyenes út.
65 Ám a csoportok összekülönböztek egymással. Jaj lesz a vétkeseknek egy fájdalmas nap büntetése miatt!

Jézus megjövendőli Mohamed küldetését

[61. SZÚRA]: *A sorok 6*

- 6 És [emlékezz arra], amikor Jézus, Mária fia azt mondta: „Izrael fiai! Allah küldött engem hozzátok, bizonyságaul annak, ami a *Tórából* előttem volt, és

hogy örömhírt hozzak egy küldöttről, aki énutánam jön el, s akinek fölöt-
több dicsért a neve.” Miután nyilvánvaló bizonyítékokkal jött hozzájuk, azt
mondták: „Ez nyilvánvaló varázslat.”

A szerzetesség bírálata

[57. SZÚRA]: *A vas 25-27*

- 25 Elküldtük a küldötteinket nyilvánvaló bizonyítékokkal s leküldtük velük az írást és a mérleget, hogy az emberek igazságosan járjanak el. És lebecsültük a vasat, amelyben szörnyű erőszak van és különféle haszon [is] az embereknek – hogy megtudja Allah, ki az, aki titokban segíti őt és a küldötteit. Allah erős és hatalmas.
- 26 Elküldtük hajdan Noét és Ábrahámot és kettejük leszármazottainak adtuk a prófétaságot és az írást. És van köztük olyan, aki az igaz úton vezetetik. A nagyrészüket azonban gonosz.
- 27 És a nyomukba küldtük a [többi] küldöttünket. És a nyomukba küldtük Jézust, Mária fiát s adtuk néki az *Evangéliumot* és követőinek a szívébe együttérzést és könyörületet helyeztünk. Ám a szerzetesi életet ők találták ki – nem mi írtuk elő nekik – Allah tetszését áhítozván. De nem tartották be úgy, ahogyan kellett volna. Akik hittek közöttük, azoknak odaadtuk a fizetségét. A nagyrészüket azonban gonosz.

Zsidók, pogányok és keresztények viszonya a muszlimokhoz

[5. SZÚRA]: *Az asztal 82-84*

- 82 Az emberek között bizony úgy találod, hogy a zsidók és a pogányok a legelenségesebbek a hívőkkel szemben. A hívők iránt a szeretetben pedig a legközelebb azokat találod, akik azt mondják: „Mi keresztények vagyunk.” Ez azért van, mert papok és szerzetesek vannak közöttük és [azért], mert nem fennhéjázók.
- 83 Amikor meghallják azt, ami [a *Koránból*] leküldetett a küldöthöz, látod, hogy előnti a szemüket a könny amiatt, amit [a saját kinyilatkoztatásukból]

már] ismertek az Igazságból. „Urunk!” – mondják – hiszünk. Jegyezz föl minket azok közé, akik tanúsítják [az igazságot]!

- 84 Vajon miért ne hihetnénk Allahban és az Igazságban, ami eljött hozzánk és [miért ne] áhítozhatnánk az után, hogy [majdan] a mi Urunk bebocsát bennünket az igazakkal együtt [a Paradicsomba]?”

AZ ÁBRAHÁM-VALLÁS ÉS AZ ÓSI EGYISTENHIT

Ábrahám/Ibrahim története

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 74-83

- 74 [És emlékezz arra], amikor Ábrahám azt mondta apjának, *Ázarnak*: „Vajon bálványokat veszel istenek gyanánt? Úgy látom, hogy te és a néped nyilvánvaló tévelygésben vagytok.”
- 75 És ekképpen megmutattuk Ábrahámnak az egek és a föld birodalmát, hogy azokhoz tartozzék, akiknek szilárd bizonyosságuk van!
- 76 Amikor az éjszaka beborította őt, látott egy csillagot. Azt mondta: „Ez az én Uram.” Midőn azonban lenyugodott, azt mondta: „Nem szeretem a lenyugvókat.”
- 77 Amikor látta a Holdat feljönni, azt mondta: „Ez az én Uram.” Midőn azonban lenyugodott, azt mondta: „Ha nem vezet engem az én Uram az igaz útra, bizony, tévelygő leszek a tévelygő néppel.”
- 78 Amikor látta a Napot fölkelni, azt mondta: „Ez az én Uram. Ez nagyobb [a csillagoknál és a Holdnál].” Midőn azonban lenyugodott, azt mondta: „Bizony én ártatlan vagyok abban, hogy ti [más isteneket] társítotok [Allah mellé].
- 79 Orcámat *hanīfként* afelé fordítom, aki megteremtette az egeket és a földet. És nem vagyok pogány a pogányok között.”
- 80 A népe vitába szállt vele. Azt mondta: „Vitába akartok szállni velem Állatiról, holott ő az igaz útra vezetett engem. Nem félem azokat, akiket ti [istenek gyanánt] társítotok mellé – kivéve, ha az én Uram akar valamit. Az én Uram tudása mindent magába foglal. Vajon nem akarjátok megszívlelni az intést?

- 81 Hogyan félném azokat, amiket [más istenek gyanánt] társítotok Allah mellé, holott ti nem féltetek [más isteneket] társítani Allah mellé, amire nézvést nem küldött le néktek semmiféle bizonyítékot? A két csoport közül vajon melyiknek van több joga a biztonságra? [Feleljetek nekem], ha van [róla] tudomásotok!
- 82 Akik hisznek és nem homályosítják el vétekekkel az ő hitüket – azoké a biztonság. Ők azok, akik az igaz úton vezéreltetnek.”
- 83 Ez a mi érvünk, amit Ábrahámnak adtunk az ő népével szemben. Több fokkal magasabbra emeljük [a bölcsességekben] azt, akit mi akarunk. Bizony, a te Urad bölcs és [minden dolog] tudója.

Izmaél/Iszmail (?) feláldozásának próbatétele

[37. SZÚRA]: *A fősorakozók 100-113*

- 100 „Uram! Ajándékozz nekem egy igaz [fiúgyermeket] az igazak közül!”
- 101 És hírt adtunk neki egy szelíd fiúról.
- 102 És miután annyira felsepedt, hogy vele serénykedhetett, [Ábrahám] azt mondta neki: „Fiacskám. Azt láttam álmomban, hogy feláldozlak. Fontold meg hát, mi a véleményed!” „Apácskám!” – mondta ő – ”Tedd azt, amire parancsot kaptál. Ha Allah is úgy akarja, állhatatosnak találsz majd az állhatatosak között.”
- 103 És amikor mindketten alávetették magukat [Allah parancsának] és [Ábrahám] homlokával a földre fektette őt,
- 104 hangos szóval így szólítottuk meg őt: „Ábrahám!
- 105 Immár valóra váltottad az álmot!” így fizetünk meg a jóra valóknak.
- 106 Ez volt bizony a nyilvánvaló próbatétel.
- 107 És mi egy óriási áldozattal váltottuk meg őt.
- 108 És meghagytuk a későbbieknek, hogy [így áldják] őt:
- 109 „Békesség Ábrahámra!”
- 110 Így fizetünk meg a jóra valóknak.
- 111 Bizony, ő a mi hívő szolgálainkhoz tartozik.
- 112 És hírül adtuk neki Izsákot [és hogy] próféta lesz az igazak között.
- 113 És megáldottuk őt és Izsákot. És az utódok között akad majd jóra való, és akad olyan, aki nyilvánvalóan önmaga ellen vétkezik.

Ábrahám és Izmaél mint a mekkai Kába-szentély alapítói

[2. SZÚRA]: *A tehén* 124-141

- 124 [Emlékezzetek arra], amikor megpróbálta Ábrahámot az ő Ura [bizonyos] előírásokkal! Amikor [Ábrahám] teljesítette azokat, [Allah] azt mondta: „Imámmá teszek téged az emberek számára.” [Ábrahám] azt mondta: „Az [ígéreted] az utódaimra is [vonatkozik]?” [Allah] azt mondta: „A megállapodásom nem vonatkozik az istentelenekre.”
- 125 [Emlékezzetek arra], amikor a Házat az emberek számára a látogatás és a biztonság helyévé tettük. És [mondtuk]: „Tegyétek a magatok számára Ábrahám [szent] helyét imahellyé!” És megállapodtunk Ábrahámmal és Ismaellel [mondván]: „Tisztítsátok meg a Házamat azok számára, akik elvégzik a körmenetet, akik vallási buzgalmukban hosszasan időznek ott, s akik meghajolnak és a földre vetik magukat.”
- 126 [Emlékezzetek arra], amikor Ábrahám azt mondta: „Uram! Tedd ezt [a várost] biztonságos helységgé és lásd el a lakóit gyümölcsökkel – azok számára [tedd ezt], akik hisznek közülük Allahban és a Végső napban!” [Allah] azt mondta: „Aki hitetlen, az csak rövid ideig élvezheti [az evilág javait], és aztán a [Pokol] tüzének kínjába kényszerítem őt. Szörnyű sors!”
- 127 [Emlékezzetek arra], amikor Ábrahám Ismaellel lerakta a Ház alapjait és [azt mondták]: „Urunk! Fogadd el tőlünk! Te vagy az, aki [mindent] hallasz és tudsz.
- 128 Urunk! Tégy minket odaadó híveiddé, leszármazottainkat pedig odaadóan hívó közösségeddé! Mutasd meg nekünk a szertartásainkat! És engesztelődj meg irántunk! Hiszen te vagy a kiengesztelődő és a könyörületes.
- 129 Urunk! És támassz közöttük az ő soraikból egy küldöttet, aki majd hirdeti nekik a te verseidet, megtanítja nekik az írást és a bölcsességet, és megtisztítja őket. Te vagy a mindenható és a bölcs.”
- 130 Ki fordulna el Ábrahám vallásától, ha csak nem az, aki bolondot csinál magából? Mi bizony [Ábrahámot] választottuk az evilágon. A túlvilágon az igazakhoz tartozik ő.
- 131 [Emlékezzetek arra], amikor az Úr azt mondta [Ábrahámnak]: „Vesd [nekem] alá magad!” [Ábrahám] azt mondta: „Alávetettem magam a teremtmények Urának.”

- 132 [Ábrahám] – Jákobbal együtt – lelkére kötötte a fiainak [mondván]: „Fiaim! Allah kiválasztotta nektek a vallást. Ne haljatok meg anélkül, hogy [Allah-nak] alá nem vetettétek volna magatokat!”
- 133 Vagy talán szemtanúk voltatok, amikor Jákob a halálán volt? [Akkor], amikor azt mondta a fiainak: „Mit fogtok imádni, ha én már nem leszek?” Azok [azt] mondták: „A te istenedet és atyáid: Ábrahám, Ismáel és Izsák istenét, mint egyistent, és néki vetjük alá magunkat.”
- 134 Ez [bizony] olyan közösség, amely már nem él. Az ő osztályrészük [majdan] az lesz, amit [annak idején] szereztek, a tiétek pedig az, amit ti szereztek. Tőletek nem fogják számon kérni azt, amit ők cselekedtek.
- 135 [Az írás birtokosai] azt mondták: „Legyetek zsidók, vagy keresztények, akkor a helyes úton fogtok járni!” Mondd [nekik]: „Mi Ábrahám vallását [követjük], aki *hanif* volt és nem tartozott a pogányok közé.”
- 136 Mondjátok: „Hiszünk Allahban és abban, ami [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldetett hozzánk és Ábrahámhoz, Ismáelhez, Izsákhöz, Jákobhoz és [Izrael] törzseihez és [hiszünk abban], amit Mózes, Jézus és a próféták kaptak az Uruktól. Nem teszünk különbséget egyikük javára sem közülük. Mi [Allah-nak] vetjük alá magunkat.”
- 137 Ha ugyanabban hisznek, amiben ti hisztek, akkor a helyes úton járnak, ha azonban hátat fordítanak, akkor szakadárok. Elegendő lesz neked Allah velük szemben. Ő mindent hall és tud.
- 138 Allah kenete [?] (*şibğa*) (a miénk)! Ki lehetne jobb Allahnál az ő kenetében? Mi az ő szolgálai vagyunk.
- 139 Vitatkozni akartok velünk Allahról? Ő [egyképpen] a mi Urunk és a ti Uratok. A mi cselekedeteink ránk tartoznak, a ti cselekedeteitek rátok. Mi őszinte hívei vagyunk Neki.
- 140 Vagy talán azt mondjátok: „Ábrahám, Ismáel, Izsák, Jákob és [Izrael] törzsei keresztények voltak-e, vagy zsidók?” Mondd: „Ti tudjátok jobban, vagy Allah? Vajon ki bűnösebb annál, aki eltitkol valami tanúságtételt, amit Allah-tól kapott? Allah tudván tudja azt, amit cselekedtek.”
- 141 Ez [bizony] olyan közösség, amely már nem él. Az ő osztályrészük [majdan] az lesz, amit [annak idején] szereztek, a tiétek pedig az, amit ti szereztek. Tőletek nem fogják számon kérni azt, amit ők cselekedtek.

Az Ábrahám-vallás (*millat Ibrahim*) és az ősi egyistenhit (*hanifiya*) tana; a mekkai zarándoklat

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 65-68. 95-97

- 65 Ti írás birtokosai! Miért szálltok vitába Ábrahám miatt, holott a *Tóra* és az *Evangelium* csupán űtutána küldetett le? Vajon nem éltek az eszetekkel?
- 66 Hiszen ti azok vagytok, akik arról vitáztok, amiről tudomásotok van! Akkor miért vitáztok arról, amiről nincsen tudomásotok? Allahnak tudása van, ti azonban nem tudtok.
- 67 Ábrahám nem volt sem zsidó, sem keresztény, hanem *hanīf volt*, alávetette magát [Allahnak], és nem tartozott a pogányok közé.
- 68 Ábrahámhoz bizonyly azok az emberek állnak a legközelebb, akik [annak idején] követték őt és ez a próféta, s azok, akik hisznek. Allah a hívők gyámolítója.
- 95 Mondd: „Allah igazat mond. Kövessétek Ábrahám vallását (*milla*), aki *hanīf* volt, és nem tartozott a pogányokhoz.
- 96 Az első [szent] Ház, amelyet emeltek az embereknek, Bakkában volt – áldott [ez a Ház] és útmutatás minden értelmes teremtménynek.
- 97 Nyilvánvaló jelek vannak benne: Ábrahám [szent] helye. Aki belép oda, az biztonságban van. Az emberek kötelessége Allahhal szemben a zarándoklat a Házba – amennyiben ennek szerét tudják ejteni. Aki hitetlen [az maga vallja kárát]. Allah senkire sem szorul rá a teremtményei közül.
Az ősi arab egyistenhit prófétái: Hūd, Sālih és Su‘ayb

[7. SZÚRA]: *A magaslatok* 65. 73. 85

- 65 És *‘Ād* [törzséhez elküldtük küldöttük gyanánt] az ő testvérüket, *Hūd*ot. Azt mondta [nékik]: „Ó népem! Szolgáljátok Allahot! Nincs más istenetek rajta kívül. Vajon nem akartok istenfélők lenni?”
- 73 És *Tamūd* [törzséhez elküldtük küldöttünk gyanánt] az ő testvérüket, *Sālihot*. Azt mondta [nekik]: „Ó népem! Szolgáljátok Allahot! Nincs más istene-

tek rajta kívül. Nyilvánvaló bizonyíték érkezett hozzátok az Uratoktól, íme Allahnak ez a nősténytevéje: jel nektek. Hagyjátok őt, hadd legeljen Allah földjén és ne illessétek őt semmi rosszal – különben fájdalmas büntetés marta-
talékává lesztek!

- 85 És *Madyan*hoz [elküldtük küldöttünk gyanánt] testvérüket, *Su'aybot*. Azt mondta [nekik]: „Ó népem! Szolgáljátok Allahot! Nincs más istenetek rajta kívül. Nyilvánvaló bizonyíték érkezett hozzátok az Uratoktól. És adjatok igazságos mértéket és teljes súlyt, és ne rövidítsétek meg az embereket semmi dolgukban! És ne okozzatok romlást a földön, miután megújítottátok! íme, jobb ez nektek, ha [különben] hívők vagytok.

A VALLÁS FŐ ALAKJAI

Allah, az Isten

Allah tulajdonságai

[112. SZÚRA]: *Az őszinte hit*

- 1 Mondd: „Ó Allah, az egyedülvaló,
- 2 Allah, az örökkévaló!
- 3 Nem nemzett és nem nemzetett.
- 4 És senki nem fogható hozzá.”

[2. SZÚRA]: *A tehén 255*

- 255 Allah – rajta kívül nincs más isten – az élő, a magában-létező. Nem vesz rajta erőt szendergés, sem álom. Övé minden, ami az egekben és a földön van.

Vajon [az égi lények között] ki az, aki engedélye nélkül közbenjárhatna nála [a Feltámadás Napján]? Tudja azt, ami előtte van, és azt, ami mögötte van. Ők azonban nem fognak föl semmit az ő tudásából, kivéve azt, amit ő akar. Trónusa áttöleli az egeket és a földet. Megőrzésük nem görnyeszt meg őt. Ő a magasztos és a hatalmas.

[59. SZÚRA]: *Az összegyűjtés 22-24*

- 22 Ő Allah, akin kívül nincs más isten. Ő a rejtett és a nyilvánvaló dolgok tudója. Ő a könyörületes és az irgalmas.
- 23 Ő Allah, akin kívül nincs más isten, a király, a szentséges, a békesség, a biztonságot adó [?], a megóvó, a hatalmas, az óriási és a büszke. Magasztaltassék Allah! [Mennyire fölötte áll annak], amit társítanak [mellé]!
- 24 Ő Allah, a teremtő, az alkotó, és a megformázó. Őt illetik meg a legszebb nevek. Őt magasztalja [mind]az, ami az egekben és a földön van. Ő a hatalmas és a bölcs.

Allah, a teremtő

[16. SZÚRA]: *A méhek 3-21*

- 3 Ő teremtette valóban az egeket és a földet. Mennyire fölötte áll ő annak, amit [más istenek gyanánt] társítanak [mellé].
- 4 Megteremtette az embert egy spermacseppből; és lám, ő [mégis] nyilvánvaló perlekedő.
- 5 És a jóságokat [is] megteremtette nektek. Tőlük vannak meleg ruháitok, különféle hasznatok, és belőlük esztek.
- 6 És szépséget leltek bennük, amikor este behajtjátok, reggel pedig kihajtjátok azokat.
- 7 És szállítják a terheiteket olyan vidékre, amit csak üggyel-bajjal érhetnétek el. Bizony, a ti Uratok jóságos és könyörületes.
- 8 És [megteremtette] a lovakat és az öszvéreket és a szamarakat, hogy felüljete rájuk, és [hogymint] dísz[etek] legyenek. És olyasmit [is] terem, amiről nem tudtok.

- 9 És Allah feladata az egyenes út. És van, aki elhajlik attól. Ha úgy akarta volna, mindannyiótokat az igaz útra vezetett volna.
- 10 És ő az, aki vizet bocsátott le az égből. Abból [nyeritek] az italotokat és abból [szökken szárba] a cserjés, amelyben legeltettek.
- 11 Véle sarjasztja néktek a gabonát és az olajfákat és a pálmafákat és a szőlőskerteket és mindenféle gyümölcsöt. Bizony, jel van ebben azok számára, akik elgondolkodnak.
- 12 És szolgálatokra rendelte az éjszakát és a nappalt, és a Holdat és a csillagokat, amelyek az ő parancsa által kényszerülnek munkálkodni. Bizony, jelek vannak ebben azok számára, akik élnek az eszükkel.
- 13 És amit csak létrehozott néktek a földön – a maga különböző színében –, bizony, jel van abban azok számára, akik hallgatnak az intő szóra.
- 14 Ő rendelte szolgálatokra a tengert, hogy friss húst egyetek abból, és ékeségeket hozzatok föl belőle, amiket magatokra ölthettek. És látod a hajókat, amint barázdát hasítanak rajta, hogy az ő kegye után törekedjete. Talán hálások lesztek.
- 15 És szilárdan rögzített [hegyeket] vetett a földre – hogy [ne] inogjon veletek –, és folyókat, és utakat – talán az igaz útra vezéreltetek – és útjelzőket; és a csillagokkal megtalálják a helyes irányt.
- 17 És vajon, aki teremt, olyan lenne, mint az, aki nem teremt? Vajon nem hallgattok az intő szóra?
- 18 Ha meg akarnátok számlálni Allah kegyét, számát sem tudnátok annak. Allah megbocsátó és kegyes.
- 19 Allah tudja azt, amit eltitkoltok és azt, amit kinyilvánítotok.
- 20 Akikhez Allah helyett fohászkodnak, azok nem teremtenek semmit, hanem ők maguk teremtmények.
- 21 Halottak ők, nem élők. És nem tudják, mikor támaszttatnak föl.

A teremő Allah és az Ige

[32. SZÚRA]: *A leborulás 4-9*

- 4 Allah az, aki hat nap alatt teremtette az eget és a földet, és ami a kettő között van, és aztán felült a trónra. Rajta kívül nincsen nektek sem gyámolítók, sem közbenjárók. Hát nem hallgattok az intő szóra?

- 5 Ő irányítja az Igét (*al-amra*) az égből a földre. Aztán [ismét] felhág hozzá egy nap alatt, amely annyi, mint ezer esztendő abból, amit ti számoltok.
- 6 Ez [ő]: a rejtett és a nyilvánvaló dolgok tudója, a hatalmas és a könyörületes,
- 7 aki jól csinált meg mindent amit megteremtett, és aki először agyagból formázta meg az embert,
- 8 aztán utódait [spermából]: hitvány folyadékcseppből alkotta –
- 9 aztán megformázta őt és [életet] lehelt belé a lelkéből és hallást, látást és a szavak [értelmét] adta nektek. Milyen kevésbé vagytok hálásak!

A teremtés

[41. SZÚRA]: *Világos magyarázatot nyertek 9-12*

- 9 Mondd: „Vajon ti valóban nem hisztek abban, aki két nap alatt teremtette a földet, és hozzá hasonló [isteneket] helyeztek mellé? Ő a teremtmények Ura!
- 10 És szilárdan rögzített [hegyeket] helyezett rá, [amelyek] föléje [magasodnak]. És megáldotta azt és megszabta azon az élelmüket négy nap alatt – pontosan [annyi] azoknak, akik kérdeznek [?].
- 11 Aztán az ég felé fordult – és az [még] füst volt – és azt mondta annak és a földnek: „Jöjjetek ide önként, vagy akaratotok ellenére!” Azok ketten azt mondták: „Odamegyünk önként.”
- 12 És úgy rendelkezett [az egek felől], hogy hét ég legyen két nap alatt. És mindegyik égnek kijelölte (*awhā*) a dolgát. És lámpásokkal ékesítettük föl a legalasó égboltot, – őrizetül [a sátánok ellen]. Ezt szabta meg a hatalmas és a [minden]tudó.”

Allah abszolút mindenhatósága

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás 16*

- 16 Amikor el akarunk pusztítani egy várost, parancsot adunk a gazdagoknak, és gáztetteket követnek el ott. Ekképpen igazolódik az [ellenük kimondott] szó, és romba döntjük azt mindenestől.

Allah nevei

[7. SZÚRA]: *A magaslatok* 180

180 Allahot illetik meg a legszebb nevek. Foháskodjatok hozzá ezekkel és hagyjátok azokat, akik istenkáromlást követnek el az ő neveivel! Megkapják [majdan] a fizetségüket azért, amit tettek.

Allah és a Könyörületes (*ar-Rahman*) mint isten nevei

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás* 110

110 Mondd: „Foháskodjatok Allahhoz, vagy foháskodjatok a Könyörületeshez! Bármelyikhez is foháskodtok, őt illetik meg a legszebb nevek! És ne mondd hangosan az imádat, de ne is mondd túl halkán, hanem törekedj a középútra!”

Allah a világosság

[24. SZÚRA]: *A világosság* 35

35 Allah az eget és a föld világossága. Az ő világossága fülkéhez hasonlít, amelyben lámpás van. A lámpás üvegben van és mintha fénylő csillag lenne; egy áldott fa, az olajfa [olajától] lobban föl, amely nem keleti és nem nyugati; az olaja csaknem világít, noha még nem érte tűz. Világosság világossága! Allah az ő világosságához vezérli azt, akit akar. Allah példabeszédeket mond az embereknek. Allah minden dolog tudója.

Angyalok és dzsinnek

Allah és az angyalok

[35. SZÚRA]: *Az angyalok* 1

- 1 Dicsőség Allahnak, az egek és a föld teremtetőjének, aki az angyalokat szárnyas küldöttekké tette – kettesével, hármásával, négyesével. Hozzátesz a teremtéshez, amit akar. Allah mindenk fölött hatalmas.

Dzsibríl és Míkál

[2. SZÚRA]: *A tehén* 97-98

- 97 Mondd: „Ha valaki Gábriel ellensége – bizony ő az, aki lehozta Allah beleegyezésével [a *Koránt*], bizonyosságául annak, ami [kinyilatkoztatás] előtte volt és útmutatás és örömhír gyanánt –,
- 98 ha valaki ellensége Allahnak, az angyaloknak, a küldötteknek, Gábrielnek és Míkáelnek, akkor Allah is ellensége a hitetleneknek.

Iszráfíl, a végítélet angyala

[54. SZÚRA]: *A Hold* 1-8

- 1 Közel van immár az Óra és kettéhasadt a Hold.
- 2 Ha azonban [csodás] jelet látnak, elfordulnak, és azt mondják: „Hatalmas varázslat!”
- 3 És hazugsággal vádolják [a prófétát] és a kényüket követik. Ám mindennek szilárd rendeltetése van.
- 4 Jöttek pedig már hozzájuk híradások, melyekben elrettentés volt -
- 5 tökéletes bölcsesség[gel]. Ám az intések nem használnak.
- 6 Fordulj hát el tőlük! Azon a napon, amikor a Hívó rettenetes dologra szólít,

- 7 lesütött szemmel jönnek elő a sírokból, a szétraíró sáskákhoz hasonlatosan,
8 nyakukat előrenyújtva sietnek a Hívóhoz. A hitetlenek azt mondják: „Nehéz nap ez.”

Őrangyalok és halálangyalok

[6. SZÚRA]: *A jószágok 60-62*

- 60 És ő az, aki magához szólít benneteket éjszaka, és tudja, mit követtetek el napközben. Azután fölserkent benneteket akkor, hogy beteljesedjék [éltetek] megszabott határideje. Utána [mindannyian] hozzá fogtok visszatérni. Aztán [Allah] közölni fogja majd veletek, hogy mit cselekedtetek.
61 Ő az, akinek hatalma van szolgálai fölött. És ő őr [angyalokat] küld mellétek [tetteiteket föl jegyzendő]. Amikor aztán eljön valamelyikőtökhöz a halál, a küldötteink magukhoz szólítják őt, és nem kerüli el semmi a figyelmüket.
62 Aztán visszavitetnek Allahhoz, igazi Urukhoz. Vajon nem őt illeti meg az ítékezés? Ő a leszámolok között a leggyorsabb.

Azráíl, a halál angyala (*malaku'l-mawiti*)

[32. SZÚRA]: *A leborulás 10-11*

- 10 És azt mondják: „Ha eltűnünk a földben, vajon új teremtésben [éledünk föl]?”
Igen! Ők tagadják azt, hogy az Urukkal lesz majd találkozásuk!
11 Mondd: „Magához szólít benneteket a halál angyala, akire rábízattatok. Aztán Uratokhoz lesz majd visszatérésetek.”

Málik, a pokolbéli tűz őrzője

[43. SZÚRA]: *Az ékesség 74-77*

- 74 A bűnösök pedig a gyehenna büntetésében lakoznak örökké.
75 Nem kapnak könnyítést és kétségbe lesznek esve.

- 76 Mi nem vétkeztünk ellenük, hanem ők voltak a vétkesek.”
77 És így kiáltanak ők: „*Malik!* Végezzen velünk a te Urad!” Ő pedig azt mondja: „Itt fogtok maradni.”

A Pokol strázsái

[74. SZÚRA]: *A köpenyébe burkolózó 26-31*

- 26 A *saqar* [tüzében] fogom őt égetni.
27 Honnan tudhatod, hogy mi a *saqar*?
28 Nem hagy hátra és nem kímél [semmit],
29 perzselője a bőrnek.
30 Tizenkilenc [angyal] vigyázza.
31 A Pokol strázsáivá csak angyalokat tettünk meg. És a számukat csupán próbaként rendeltük el azoknak, akik hitetlenek azért, hogy azok, akiknek írás adatott, bizonyóságot szerezzenek, azok pedig, akik hisznek, gyarapodjanak hitükben, s hogy ne támadjon kétség azokban, akiknek írás adatott és akik hívók, és hogy azok, akiknek a szíve beteg, és a hitetlenek azt mondhassák: „Mi volt Allah szándéka ezzel, mint példázattal?” Ekképpen viszi Allah tévelygésbe azt, akit akar, és vezérli az igaz útra azt, akit akar. Urad seregeit csak ő ismeri. Intés ez csupán az embereknek.

Hárút és Márút, a kísértés angyalai és a varázslás

[2. SZÚRA]: *A tehén 102*

- 102 És azt követték, amit a sátánok adtak elő Salamon uralkodásának idején. Nem Salamon volt hitetlen, hanem a sátánok. Megtanították az embereknek a varázslást és azt, ami a Babilonban lévő két angyalnak, *Hārūtnak* és *Mārūt-nak* kinyilatkoztatott. Ők ketten csak úgy tanítottak valakit, hogy előbb azt mondták: „Mi csak kísértés vagyunk. Ne hitetlenkedj!” És [a démonok] megtanulták a két [angyaltól] azt, amivel viszályt lehet szítani a férfi és a felesége között. Ám [a démonok] nem okoznak ezzel kárt senkinek, csak ha Allah megengedi. [Olyasmit] tanultak, ami nem árt nekik és nem válik hasz-

nukra. [A zsidók] tudták jól, hogy aki ilyesmit vásárol, annak a túlvilágon semmi sem jut osztályrészéül. Nyomorúságos áron adták el lelküket. Bár csak tudták volna!

Karínok – ártó dzsinnek

[43. SZÚRA]: *Az ékesség 36-39*

- 36 Aki vakságában elfordul Allahtól, a mellé egy Sátánt rendelünk, és az lesz az ő társa.
- 37 A [sátánok] bizony távol tartják őket az [igaz] úttól és [közben] azt hiszik, hogy az igaz úton vezetettek.
- 38 Mikor végül eljön majd hozzánk, azt mondja [a Sátánnak]: „Bárcsak olyan távol lettél volna tőlem, mint Napkelet Napnyugattól! Gonosz egy társ!”
- 39 És miután vétkesek voltak, nem használ nektek azon a napon az, hogy részestársak lesztek a büntetésben.

Allah és a dzsinnek

[72. SZÚRA]: *A dzsinnek*

- 1 Mondd: „Sugallatot kaptam, hogy egy csapat dzsinn fülelt [a hirdetésemre] és azt mondták: ,Csodálatos *Koránt* hallottunk,
- 2 amely az igaz útra vezet. Hiszünk benne és nem társítunk immár senkit sem az Urunk mellé,
- 3 és [hiszünk], hogy ő – magasztaltassék a mi Urunk fensége – nem vett maga mellé sem [házas]társat, sem gyermeket.
- 4 Egy ostoba közöttünk arcátlan hazugságot mondogatott róla.
- 5 És mi úgy gondoltuk, hogy sem ember, sem dzsinn nem mondhat hazugságot Allahról.
- 6 Akadtak férfiak az emberek között, akik menedéket kerestek dzsinnekhez tartozó férfiaknál, és csak növelték az esztelenségüket.
- 7 És ők is úgy gondolták, ahogyan ti, hogy Allah nem fog föltámasztani senkit.

- 8 És megpróbálták kifürkészni az eget, ám úgy találták, hogy tele van erős strázsával és tűzcsóvával.
- 9 Le szoktunk telepedni hozzá közeli helyekre, hogy hallgatózzunk. Aki azonban most próbál hallgatózni, azt találja, hogy tűzeső va les reá.
- 10 És mi nem tudjuk, hogy vajon valami rossz-e a szándék azokkal, akik a földön vannak, vagy pedig az Uruk utat akar-e mutatni nekik?
- 11 Vannak közöttünk olyanok, kik igazak és vannak olyanok, akik nem azok. Különböző utakat járunk.
- 12 És úgy gondoltuk, hogy nem hiúsíthatjuk meg Allah [rendelkezéseit] a földön, és nem hiúsíthatjuk meg menekvéssel sem.
- 13 Miután hallottuk az útmutatást, hittünk benne. Aki pedig hisz az Urában, annak nem kell félnie sem veszteségtől, sem túlköveteléstől.
- 14 Vannak közöttünk olyanok, akik alávetették magukat [Allahnak], és vannak olyanok, akik letérnek az Igazság útjáról. Akik alávetették magukat [Allahnak], azok az igaz vezetésre törekszenek.
- 15 Akik letérnek az Igazság útjáról, azokkal tüzelik majd a gyehennát.
- 16 Ha az egyenes úton jártak volna, akkor bőséges vízzel itattuk volna meg, hogy próbára tegyük őket. Aki elfordul Ura intésétől, azt szigorú büntetés felé vezet.
- 18 A mecsetek egyedül Allahot illetik meg. Ne fohászkodjatok hát [bennük] Allah mellett senkihez!
- 19 Amikor Allah szolgálja fölállt, hogy hozzá fohászkodjon, csaknem agyony-nyomták őt a tömegükkel [?].
- 20 Mondd: „Egyedül Allahhoz fohászkodom, és nem társítok mellé senkit.”
- 21 Mondd: „Én nem tudok sem kárt okozni, sem utat mutatni nektek.”
- 22 Mondd: „Senki nem fog megvédelmezni engem Allahhal szemben és nem talállok majd rajta kívül menedéket.”
- 23 [Én nem tehetek mást, mint] átadom Allah intését és üzenetét. Akik azonban nem engedelmeskednek Allahnak és küldöttének, azoknak a gyehenna tüze lesz az osztályrészük, benne lakoznak örökös-örökké.
- 24 Amikor végül meglátják azt, amire ígéretet kaptak, megtudják majd, hogy kinek a segítsége a leggyengébb és a legkevesebb.
- 25 Mondd: „Én nem tudom, hogy közel van-e az, amire ígéretet kaptatok, vagy az én Uram [egy távolabbi] határidőt szab-e annak?”
- 26 [Ő] a rejtett dolgok tudója és ő nem tárja föl senkinek az ő rejtett [titkát] –

- 27 kivéve, ha egy küldött az ő tetszésére van. Akkor az ő parancsára felvigyázó
megy előtte és mögötte,
28 hogy tudomása legyen arról, vajon átadták-e Uruk üzeneteit. Ő átfog min-
dent, ami náluk van, és mindent pontosan számba vesz.

A Sátán

Ádám és Íblisz

[7. SZÚRA]: *A magaslatok 11-18*

- 11 Bizony, mi megteremtettünk titeket. Azután megformáztunk benneteket.
Ezután azt mondtuk az angyaloknak: „Boruljatok le Ádám előtt!” Ok pedig
[mindannyian] leborultak – kivéve *Iblīst*. Ő nem tartozott azok közé, akik
leborultak.
12 [Allah] azt mondta: „Mi tartott vissza téged attól, hogy leborulj, amikor
megparancsoltam neked?” „Én jobb vagyok, mint ő” – mondta [amaz] –,
„engem tűzből teremtetted, őt pedig agyagból.”
13 Ő pedig azt mondta: „Indulj innen lefelé [a földre]! Hogy jössz te ahhoz,
hogy itt fennhéjázó légy?! Kifelé! Megalázott leszel a megalázottak között!”
14 [*Iblīs*] azt mondta: „Adj nékem haladékat addig a napig, amíg [halottaikból]
föl nem támasztatnak!”
15 „Íme, azokhoz tartozol, akiknek haladék adatott” – mondta [Allah].
16 [*Iblīs*] azt mondta: „Azért, mert tévútra vittél engem, meglessem őket a te
egyenes utadon;
17 aztán nem tágitok tőlük előlről és hátulról és a jobb kezük felől s a bal kezük
felől. És úgy találod majd, hogy a nagyrészüket nem lesz hálás [neked].”
18 [Allah pedig] mondta: „Pusztulj innen, megvetve és elűzve! Bárki követ
téged közülük – bizony, megtöltöm a gyeheknát veletek mindannyiótok-
kal!”

Íblisz mint dzsinn

[18. SZÚRA]: *A barlang* 50-51

- 50 És [emlékezz arra], amikor úgy szóltunk az angyalokhoz: „Boruljatok le Ádám előtt!” Ők pedig [mindannyian] leborultak, kivéve *Iblīst*. Dzsinn volt ő a dzsinnek között és bűnös módon nem engedelmeskedett Ura parancsának. Vajon őt és utódait választjátok-e pártfogónak énhelyettem, holott ők a ti ellenségeitek? Rossz csere ez a vétkeseknek!
- 51 Nem tettem meg őket tanúknak sem az egek és a föld teremtésekor, sem akkor, amikor őket magukat megteremttem. És nem választok magamnak olyan segítőket, akik tévelygésbe visznek.

Különféle sátánok (*sajtán*)

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 112-113

- 112 Minden próféta számára ellenséget jelöltünk ki: az emberek és a dzsinnek sátánjait. Egyik a másiknak – hogy becsapja őt – cifra szavakat sugall. Ha a te Urad úgy akarná, nem tennék ezt. Hagyd őket a hazugsággal együtt, amit koholnak;
- 113 hadd hajoljon feléje azoknak a szíve, akik nem hisznek a túlvilágban, s csak leljék a tetszésüket benne, s hadd kövessék el azt, aminek az elkövetésében mesterkednek!

Az ember

Az emberi lét gyarlósága

[80. SZÚRA]: *Homlokát ráncolta* 17-23

- 17 Átkozott legyen az ember! Milyen hitetlen!
- 18 Miből teremtette őt [Allah]?

- 19 [Ondó]cseppből teremtette őt és megszabta mértékét.
 20 Aztán könnyűvé tette [megszületése?] útját.
 21 Majd a halálba küldi és a sírba teszi őt.
 22 Aztán – amikor akarja – feltámasztja őt.
 23 Nem! [Az ember] még nem hajtotta végre azt, amit [Allah] parancsolt neki.

Az ember teremtése

[4. SZÚRA]: *A nők* 1

- 1 Ti emberek! Féljétek Uratokat, aki egyetlen személyből teremtett benneteket, akiből megteremtette a párját s kettőjükből számos férfit és nőt sokasított. Féljétek Allahot, akinek a nevében szoktátok egymást megkérni [valamire], és [féljétek] a vérrokonsgot! Allah a ti őrzőtök.

Az ember és a dzsinnek teremtése

[15. SZÚRA]: *al-Hiğr* 26-27

- 26 És teremtettük hajdan az embert száraz agyagból, megformált sárból;
 27 és megteremtettük a dzsinneket korábban a *samūm* tüzeből.

Allah és az emberi lélek

[39. SZÚRA]: *A seregek* 42

- 42 Allah szólítja magához a lelkeket, amikor meghalnak, és amelyik még nem halt meg, azt álmában [szólítja magához]. Visszatartja azt, akinek eldöntötte a halálát és elbocsátja a másikat egy megszabott határideig. Bizony, jelek vannak ebben azok számára, akik elgondolkodnak.

Az emberiség történelme

[2. SZÚRA]: *A tehén* 213

213 Az emberek [eredetileg] egyetlen közösséget alkottak. [Miután egyenetlenség támadt közöttük], Allah prófétákat küldött [hozzájuk] örömhírhozók és intők gyanánt. És [minden alkalommal] leküldte velük az írást az Igazsággal, hogy ítélkezzen közöttük abban, amiben összekülönböztek. És – egymás iránti fenekedésből – csak azok különböztek össze [az írás értelmében], akik birtokába jutottak, – miután nyilvánvaló bizonyítékokat kaptak. Allahnak azonban úgy tetszett, hogy igaz útra vezérelte azokat, akik hisznek – arra nézvést, amiben egyenetlenség támadt közöttük. Allah az igaz útra vezérli azt, akit akar.

Allah kegyelme és az ember

[4. SZÚRA]: *A nők* 78-83

- 78 Bárhol is legyetek, utolér titeket a halál, még akkor is, ha magasba nyúló tornyokban lennétek.” Ha valami jó éri őket, azt mondják: „Ez Allahtól van.” Ám ha valami rossz éri őket, azt mondják: „Ez tőled van.” Mondd: „Minden Allahtól van.” Vajon mi ütött ezekbe az emberekbe, hogy olyan nehezen akarják megérteni az eseményt, amiről szó (*haditan*) van?!”
- 79 Bármilyen jó is téged, az Allahtól van, és bármilyen rossz is, az saját magadtól van. Elküldtünk téged [ó Mohamed,] az emberek közé küldöttnek. Allah elégséges tanú [ehhez].
- 80 Aki engedelmeskedik a küldöttnek, az Allahnak engedelmeskedik. Aki elfordul tőled [az az ő dolga]. Téged nem az ő őrzőjüknél küldtünk.
- 81 [Ha veled vannak] azt mondják: „[Készen állunk az] engedelmességre.” Mikor azonban elmennek tőled, akad köztük egy csoport, amely éjszaka másban sántikál, mint amit te mondasz. Allah fölírja [a terhükre] azt, amiben éjszaka sántikálnak. Fordulj hát el tőlük és hagyatkozz Allahra! Allah elégséges istápoló!
- 82 Vajon nem gondolkodnak el a *Koránon*? Ha nem Allahtól, hanem mástól lenne, akkor bizony sok ellentmondást találnának benne.

- 83 Ha fülükbe jut valami [hír], ami biztonságot, vagy félelmet kelt, azt [nyomban] elhíresztelik. Ha csupán a küldöttnek és azoknak számolnának be róla, akik jogosultak közöttük a parancsolásra, akkor azok, akik képesek kihámozni az igazságot – megtudnák [az igazat]. Ha nem lenne Allah kegyes és irgalmas irántatok [akkor bizony] – kevés kivétellel – a Sátánt követnétek.

ESZKATOLÓGIA: A VÉGSŐ IDŐKRŐL SZÓLÓ TANÍTÁS

Élet, halál, feltámadás

[30. SZÚRA]: *A bizánciak* 40

- 40 Allah az, aki megteremtett benneteket, aki aztán gondoskodott rólatok, majd halálba küld titeket, aztán újra életre kelt benneteket. Akad-e a társaitok között bárki is, aki ebből valamit véghezvinne? Magasztaltassék! Mennyire fölötte áll ő annak, amit [mellé] társítotok!

Pokol/Gyehenna (*dzsahannam*) és Paradicsom (*dzsannat*)

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 185

- 185 Minden lélek megízleli a halált. Illendő fizetségeket azonban majd a Feltámadás Napján kapjátok meg. Akit távol tartanak a [Pokol] tüzétől s a Paradicsomba vezetnek be, az diadalt aratott. Az evilági élet csupán csalóka holmi (*matā‘ al-gurūr*).

A Döntés Napja

[78. SZÚRA]: *Az üzenet* 17-36

- 17 A Döntés Napja ki van jelölve.
18 Azon a napon, amikor megfúvatik a trombita és [elő]jöttek seregestől!

19 És megnyílik az ég és csupa kapu lesz,
20 és megmozdulnak a hegyek és délibábbá válnak.
21 A gyehenna pedig leshely lesz,
22 oda térnek meg az istentelenek,
23 akik [időtlen] időig ott maradnak.
24 Nem kóstolnak ott sem hűvöset, sem italt,
25 csak forrásban lévő vizet és gennyet -
26 illó fizetségképpen.
27 Nem számoltak soha a számadással,
28 és szemenszedett hazugságnak tartották a jeleinket.
29 Ám mi írásban vettünk számba mindent.
30 „Ízleljétek hát! Egy valamivel gyarapítunk benneteket, és ez a büntetés.”
31 Az istenfélőket pedig győzelmük helye várja,
32 kertek és szőlők,
33 és duzzadó keblű, egykorú [hurik],
34 és csordultig telt kupa;
35 nem hallanak ott sem üres fecsegést, sem meghazudtolást -
36 [mindezt] fizetségképpen a te Uradtól: ajándék [és] elszámolás gyanánt

[44. SZÚRA]: *A füst* 40-57

40 A Döntés Napja lesz mindannyiuk határideje.
41 Az a nap, amikor a gyámolító nem használ a gyámolítottnak és nem segít rajtuk senki,
42 kivéve azon, akin Allah megkönyörül. O a hatalmas és az irgalmas.
43 Bizony, a *zaqqūm*-fa
44 a bűnös eledele,
45 mint az olvasztott érc, forr a gyomrukban,
46 mint a forrásban lévő víz zubogása.
47 „Ragadjátok meg és hurcoljátok őt a Pokol közepére!
48 Aztán büntetésül forró vizet öntsetek a fejére!
49 Kóstold! Bizony, te vagy a hatalmas és a nagylelkű!
50 Ez az, amiben folyvást kételkedtetek!”
51 Az istenfélők pedig biztos helyen lesznek,
52 kertekben és forrásoknál,

- 53 *sundus-* és *istabraq-brokátba* öltözve, egymással szemben [heverve].
 54 Így [van ez]. És nagyszemű hurikat adunk nekik feleségül,
 55 és biztonságban mindenféle gyümölcsöt kívánnak ott.
 56 És nem ízlelik meg ott a halált, kivéve az első halált. És [Allah] megóvjá őket
 a Pokol büntetésétől –
 57 kegyelemből a te Uradtól. Ez a nagy diadal.

[84. SZÚRA]: *A kettéhasadás 1-19*

- 1 Amikor az ég kettéhasad,
 2 s hallgat Urára és kell, hogy ezt tegye;
 3 és amikor a föld megnyílik,
 4 s kiveti azt, ami benne van és kiürül,
 5 s hallgat Urára és kell, hogy ezt tegye!
 6 Te ember! Minden igyekezeteddel Uradhoz törekszel, s találkozni fogsz vele.
 7 Az, akinek az írása a jobbába adatik,
 8 annak könnyű lesz a számvetése,
 9 és örvendezve tér meg háza népéhez.
 10 Akinek azonban az írása a háta mögé adatik,
 11 az pusztulásért esedezik,
 12 és a Pokol tüzeiben ég.
 13 [Éltében] háza népe körében örvendezett,
 14 és azt gondolta, hogy nem fog visszatérni.
 15 De nem! Ura szemmel tartotta őt.
 16 Nem! Esküszöm az alkonypírra,
 17 az éjszakára és arra, amit egybegyűjt,
 18 és a Holdra, amikor megtelik!
 19 Bizony, egyik állapotból a másikba vitettek[?].

[81. SZÚRA]: *Felgöngyölítés 1-14*

- 1 Amikor a Nap felgöngyölődik,
 2 a csillagok elhomályosodnak,
 3 s megmozdulnak a hegyek,

- 4 és amikor a tízedik hónapban járó vemhes nőtény tevéket elhanyagolják,
5 s összegyűlnek a vadak,
6 és megáradnak a tengerek,
7 s a lelkek [a testükkel] egyesülnek,
8 és amikor az élve eltemetett kislányt megkérdezik:
9 miféle bűnért öletett meg?,
10 és amikor a lapokat kiterítik,
11 és az ég elhúzódik,
12 s a Pokol tüze föllángol,
13 a Paradicsom pedig közel kerül-
14 megtudja [minden] lélek, hogy mit hozott magával.

Az üdvösség

[47. SZÚRA]: *Mohamed 15*

- 15 A Paradicsom, amire az istenfélők ígéretet kaptak, ekképpen fest: vannak benne nem-poshadó vizű patakok, mások tejjel folynak, amelynek az íze nem változik és vannak borral folyó patakok, ami gyönyörűsége az ivóknak és vannak tisztított mézzel folyó patakok. Mindenféle gyümölcsük lesz benne és megbocsátás az Uruktól. [Az, akinek ez a Paradicsom jut] vajon olyan-e, mint az, aki örökké a [Pokol] tüzében lakozik, forrásban lévő vizet kap inni, amely a beleit széttépi?

[4. SZÚRA]: *A nők 69*

- 69 Aki engedelmeskedik Allahnak és a küldöttnek, azok [majdan a Paradicsomban] együtt lesznek a prófétákkal, az igazságosokkal (*šiddīqīn*), a tanúkkal (*suhadā'*) és az igazakkal, akiket Allah a kegyében részesített. Milyen jó társak ezek!

A nem végleges kárhozat és üdvösség lehetősége

[11. SZÚRA]: *Hūd* 106-108

- 106 A boldogtalanok a [Pokol] tüzében hangosan kiáltoznak és üvöltöznek,
 107 és benne [égnek] örökké, amíg az egek egek, és a föld föld – kivéve, ha a te
 Urad [másképpen] akarja. Bizony, a te Urad nagyon is megteszi, amit akar.
 108 A boldogok a Paradicsomban időznek örökké, amíg az egek egek és a föld
 föld – kivéve, ha a te Urad [másképpen] akarja – csorbíthatlan ajándék gya-
 nánt.

Köztes hely a túlvilágon

[7. SZÚRA]: *A magaslatok* 44-49

- 44 Es azok, akiknek a Paradicsom jutott osztályrészül, így szólították meg a
 [Pokol] tüzére kárhozottakat: „Mi igaznak találtuk azt, amit a mi Urunk
 megígért nekünk. Vajon ti is igaznak találtátok azt, amit a ti Uratok ígért?”
 »Igen» – mondták. És egy hírnök hangos szóval kihirdeti közöttük: „Allah
 átka [súlyosodik] a vétkesekre,
 45 akik [másokat is] távol tartanak Allah útjától, s azt kívánják, hogy görbe
 legyen az, és akik nem hisznek a túlvilágban.”
 46 És közöttük válaszfal van, s a magaslatokon [?] (*a‘rāf*) férfiak vannak, akik
 mindenkit megismernek ismertetőjeleről. És így szólítják meg azokat, akik-
 nek a Paradicsom jutott osztályrészül: „Békesség nektek!” Ők nem léphet-
 nek be oda, noha vágyakoznak [utána].
 47 És ha a tekintetük a [Pokol] tüzére kárhozottak felé fordul, azt mondják:
 „Urunk! Ne helyezz minket [egy sorba] a vétkes néppel!”
 48 És a magaslatokon lakozók így szólítják meg azokat a férfiakat, akiket ismer-
 tetőjelükről megismertek: „Egyáltalán nem vált hasznotokra az, ami [gaz-
 dagságot földi életetekben] fölhalmoztatok és az, hogy fennhézátatok.”
 49 Vajon azok lennének ezek, akikről [szólván hajdan] megesküdtetek, hogy
 Allah nem ajándékozza meg őket kegyelmével? „[Ti istenfélők] lépjetek be
 a Paradicsomba! Nem kell félnetek és nem fogtok szomorkodni!”

Kérdések, feladatok:

1. Milyen nyelvű és hány *szúrából* áll a *Korán*? Milyen sorrendben állnak? Miért nehéz datálni őket?
2. Mi az *al-Fatiha*? Mi a *basmala*?
3. Mi az Ősírás? Hogyan történt a *Korán* kinyilatkoztatása a muszlim hagyomány szerint? Mit jelent a *Korán*-versek (*áják*) eltörlése?
4. Milyen elképzeléseket vesz át a *Korán* a pogány hiedelemvilágból? Mely rítusok őrzik a korábbi politeista arab vallás nyomait?
5. Milyen isteneket és istennőket tiszteltek az iszlám előtt az arabok? Nézzen utána, hogy Mohamed álláspontja miképp változott meg velük kapcsolatban? Mik azok a „sátáni versek”?
6. Mohamed előtt mit tartottak Allahról?
7. Kik voltak az iszlám előtti kor kiemelkedő tudású alakjai? Miképp viszonyult Mohamed hozzájuk?
8. Miképp vélekedtek a pogányok és a muszlimok egymásról?
9. Mi az eljárás a pogányokkal szemben a *dzsihad* során?
10. Kik az „Írás népei”?
11. Miképpen viszonyul a *Korán* a zsidósághoz? Miképpen viszonyul a kereszténységhez? Mik a velük szembeni kritika főbb pontjai?
12. Elemezze a Salamon-legendát összevetve az *Ószövetséggel*!
13. Kinek tartja Mohamed Jézust? Hogyan képzelte el a Szentháromságot?
14. Elemezze Mária és Jézus *Korán*beli legendáját összevetve az *Újszövetséggel*!
15. Ábrahám és Izmaél különleges szerepet töltenek be az iszlámban. Miért? Mi az Ábrahám-vallás, mikor dolgozta ki Mohamed és miért?
16. Mi a *hanifiya*? Kik voltak az ősi arab monoteizmus alakjai?
17. Sorolja fel Allah legfontosabb tulajdonságait! Miképp változtatja meg Mohamed Allah alakját az iszlám előtti korhoz képest?
18. Miképpen képzei a *Korán* a világ teremtését?
19. Nézzen utána, mi a jelentősége a Könyörületes (*ar-Rahman*) istennévnek!
20. Milyen angyalokról tud a *Korán*? Mi a szerepük?
21. Ki a dzsinnek? Milyen fajtaik vannak és milyen a megítélésük? Milyen viszonyban állnak Allahhal?
22. Mit tart a *Korán* a Sátánról?
23. Vázolja fel a *Korán* antropológiáját! Mit tudunk meg az ember létmódjáról? Milyen a viszony Allah és az ember között?

24. Milyen különféle elgondolásai vannak a *Koránnak* a végső időkről? Miképpen írja le a feltámadást és a végítéletet?
25. Milyen sors vár a túlvilágon az istenfélőkre és az istentelenekre?

AZ ISZLÁM VALLÁSGYAKORLAT

AZ ISZLÁM ÉS PILLÉREI (ARKAN AL-ISLAM)

Az alávetés

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 19-20

- 19 Az [igazi] vallás Allah szemében az iszlám. Azok, akiknek írás adatott - egymás iránti fenekedésből –, csak akkor különböztek össze, miután a tudás birtokába jutottak. Aki azonban nem hisz Allah jelében, [az elnyeri büntetését], mert Allah gyors a leszámolásban.
- 20 Ha vitába szállnak veled, mondd: „Alávetettem magam Allahnak [én] és aki követ engem.” Mondd azoknak, akik írást kaptak, és a pogányoknak: „Muszlimok lesztek?” Ha muszlimok lesznek, akkor az igaz úton vezéreltetnek, ám ha elfordulnak, akkor a te feladatod [csupán] az igehirdetés. Allah átlát az ő szolgáltaiban.

Az iszlám és a hitehagyottak sorsa

[3. SZÚRA]: *‘Imrān nemzetsége* 83-85

- 83 Vajon nem Allah vallása, hanem más után vágyakoznak – holott néki vetette magát alá (*aslama*) jószántából, vagy akarata ellenére [minden]ki az egekben és a földön? És [egykor] hozzá fogtok visszatérni.
- 84 Mondd: „Hiszünk Allahban, és abban, ami [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldetett hozzánk, és leküldetett Ábrahámhoz, Ismáelhez, Izsákhhoz, Jákobhoz és [Izrael] törzseihez, és [hiszünk abban], amit Mózes, Jézus és a próféták

kaptak az Uruktól. Nem teszünk különbséget egyikük javára sem közülük. Mi [Allahnak] vetjük alá magunkat.”

- 85 Aki nem az iszlám, hanem más vallás után vágyakozik, attól az nem fog elfogadtatni, és a túlvilágon a kárvallottak közé fog tartozni.

Hit és vallási türelem

[2. SZÚRA]: *A tehén* 256-257

- 256 Nincs kényszer a vallásban! Immár látván látszik az igaz út különbsége a tévelygéstől. Aki megtagadja a bálványokat és hisz Allahban, az szilárd fogantyúba kapaszkodik, amely nem szakad el. Allah [mindent] hall és [mindent] tud.
- 257 Allah gyámolítója azoknak, akik hisznek. Kihozza őket a sötétségből a fényre. A hitetlenek gyámolítói azonban a bálványok. Kihozzák őket a fényből a sötétségbe. Azoknak a tűz lesz az osztályrészük és benne [égnek] örökké.

A hit tartalma

[4. SZÚRA]: *A nők* 136

- 136 Ti hívők! Higgyetek Allahban és az ő küldöttében, és az írásban, amit kinyilatkoztatott az ő küldöttének, és az írásban, amelyet [már] korábban leküldött. Aki nem hisz Allahban, az angyalaiban, az írásaiban, a küldötteiben és a Végső Napban, az [az igaz úttól] messze bolyongva tévelyeg.

Az igazi hívő

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 112

- 112 Akik készek a megbánásra, [Allahot] szolgálják, [őt] magasztalják, ájtatos gyakorlatoknak vetik alá magukat, akik [az istentiszteleten] meghajolnak és földre borulnak, akik megparancsolják azt, ami helyénvaló, és megtiltják azt,

ami elvetendő, és akik betartják Allah [határt szabó] előírásait, [azok az igazi hívők]! Hirdess jó hírt e hívőknek!

Hitvallás (saháda)

[47. SZÚRA]: *Mohamed* 19

- 19 Tudd hát meg, hogy Allahon kívül nincs más isten, és kérj bocsánatot a vétkeért és a hívő férfiakért és nőkért. Allah tudja, hol sűrögtök-forogtok és hol nyugszotok.

[51. SZÚRA]: *A szétszórók* 51

- 51 Ne helyeztetek más istent Allah mellé! Tőle [küldött] nyilvánvaló intőtök vagyok.

[48. SZÚRA]: *A győzelem* 29

- 29 Mohamed Allah küldötte.

Istentisztelet, ima (szalát)

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás* 78-79

- 78 Végezd el az istentiszteletet napszállatkor, amíg beáll az éj! És a hajnali igehirdetést! A hajnali igehirdetésről tanúság tétetik.
- 79 És az éjszaka egy részében virrasszál vele – kötelességen fölül végzett cselekedetként! Az Urad talán dicséretes rangra támaszt majd föl.

[20. SZÚRA]: *Ṭā' Hā'* 130

- 130 És viseld türelemmel, amit mondanak! És hirdesd Urad dicsőségét napkelte és napnyugta előtt! És magasztald őt az éjszaka bizonyos óráiban, és a nap két végén! Talán tetszésre lelsz.

[62. SZÚRA]: *A péntek* 9-10

- 9 Ti hívők! Ha elhangzik a hívás a pénteki istentiszteletre, akkor siessetek Allah megemlékezésére és hagyjátok a kalmárkodást! Ez jobb nektek – ha tudásotok van.
- 10 Ám ha az istentisztelet véget ért, akkor széledjete el a földön és törekedjete Allah kegye után! És emlékezzete meg gyakorta Allahról! Talán boldogultok.

Adakozás (zakát)

[2. SZÚRA]: *A tehén* 83. 110

- 83 [Emlékezzete arra], amikor Izrael fiaival megállapodást kötöttünk [s így szóltunk hozzájuk]: „Ne szolgáljatok mást, csak Allahot! Bánjatok jól a szülőkkel, a rokonokkal, az árvákkal és a szegényekkel! Az emberekhez beszéljete barátságosan! Végezzete el az istentiszteletet és adjátok meg a *zakātot*.
- 110 Végezzete el az istentiszteletet és adjátok meg a *zakātot*. Ami jót [a földi létben] megelölegezete magatoknak, azt megtaláljátok majd Allahnál. Allah szemmel tartja azt, amit cselekedete.

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 99. 103-104. 60

- 99 Ám olyanok [is] vannak a beduinok között, akik hisznek Allahban és a Végső Napban és [akik] a hozzájárulást [Allah útján] és a küldött imáit felajánlásnak tekintik, amely Allah közelségébe visz. Hát vajon nem felajánlás-e az, ami Allah közelségébe viszi őket? Allah bebocsátja majd őket a könyörületességébe. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 103 Vegyél javaikból *sadaqát*, hogy tisztátalanságukat megszüntesd (*tutahhira-hum*) és [a vétkeiktől] megtisztítsd őket (*tuzakki-him*) azzal. És imádkozz érettük! Az imádságod talán megnyugtató lesz nekik. Allah [mindent] hall és tud.
- 104 Vajon nem tudják, hogy Allah olyan, aki elfogadja szolgálai megbánását, és [hogy ő] átveszi a *şadaqat*, és Allah a kiengesztelődő és a könyörületes?
- 60 A *şadaqa* csak a szegényeket illeti meg és a szűkölködőket, és azokat, akik érte munkálkodnak, és azokat, akiknek a szívét barátságra kell hangolni [az iszlám iránt] és a rabszolgák [kiváltását] és az adósokat és [a szent háborút] Allah útján és azokat, akik úton vannak. Allah rendelkezése [ez]. Allah [mindenek] tudója és bölcs.

Böjt (szijám)

Ramadán

[2. SZÚRA]: *A tehén* 183-187

- 183 Ti hívők! Előíratott nektek a böjtölés, amiként előíratott azoknak, akik előtetek éltek. Talán istenfélők lesztek.
- 184 [Böjtöljete] bizonyos számú napig! Ha valaki közületek beteg, vagy úton van, akkor [azonos] számú másik napig [kell böjtölnie]! Akik pedig képesek lennének [böjtölni, de nem teszik], azok megváltással tartoznak, [s ez] egy szegénynek a tápláléka. Aki pedig önkéntesen valami [nagyobb] jót cselekszik, az javára válik. Jobb nektek az, hogy böjtöljete, ha különbséget tudtok tenni.

- 185 [A böjt ideje] a *ramadán* hónap, amikor a *Korán* mint útmutatás [első ízben] küldetett le az emberek számára, s [nyilatkoztatott ki] az útmutatás és a megkülönböztetés nyilvánvaló bizonyítékai gyanánt. Aki közületek e hónap idején [a maga helyén] jelen van, az böjtölje végig! Ha pedig valaki beteg, vagy úton van, akkor [azonos] számú másik napig [kell böjtölnie]! Allah könnyebbséget akar nektek, nem pedig nehézséget. Töltsétek hát be [az előírt napok] számát és magasztaljátok Allahot azért, hogy az igaz úton vezérelt benneteket! Talán [még] hálásak lesztek.
- 186 Ha az én szolgálaim kérdezni fognak Téged felőlem, úgy én közel vagyok [hozzájuk] és felelek annak a fohászára, aki hozzám foháskodik. Hallgassanak hát [ők is] az én [hívásomra] és higgyenek nekem! Talán az igaz úton fognak haladni.
- 187 A böjt éjszakáján szabad közöszlötök asszonyaitokkal. [Olyanok] ők nektek, s ti nekik, [mint] a köntös. Allah tudja, hogy [amikor a böjt éjszakáján tilalmas volt számotokra közöszlöt asszonyaitokkal, akkor] becsaptátok magatokat. [Allah azonban] megengesztelődve fordult [ismét] felétek és megbocsátott nektek. Mostan[tól kezdve hát] közöszlötök velük és kedvetekre kívánhatjátok azt, amit Allah előírt nektek [a böjt éjszakájára vonatkozóan]! Egyetek és igyatok addig, amíg meg nem különböztetitek hajnalhasadáskor a fehér szálát a feketétől! Aztán tartsátok be szigorúan a böjtöt az éjszaka beálltaig! És ne közöszlötök velük, amíg a mecsetekben tartózkodtok [áhítatba merülve]! Ezek Allah tilalmai. Ne jöjjetek közel hozzájuk! Így teszi világossá Allah az emberek számára az ő jeleit/verseit. Talán ők istenfélők lesznek.

Zarándoklat (haddzs)

A nagy és kis zarándoklat (*haddzs* és *umra*)

[2. SZÚRA]: *A tehén* 196-203

- 196 Végezzétek el a zarándoklatot és az *umrát* Allahnak! Ha akadályozva lennétek, akkor [engeszteléseképpen ajánljatok föl] áldozati állatot (*hady*), ami

könnyen előteremthető nektek! Ne nyírjátok le a fejetekeket, mielőtt az áldozati állat meg nem érkezik az áldozó helyre (*mahill*)! Aki beteg közületek, vagy fájlalja a fejét, az kárpótlással tartozik: böjt vagy alamizsna vagy áldozati állat formájában! Ha azonban biztonságban vagytok, és bárki kihasználja az alkalmat, hogy az *‘umrát* elvégezze a zarándoklatig, annak [engesztelésképpen] áldozati állatot kell [felajánlania], ami könnyen előteremthető. Aki azonban nem talál elő semmit, az böjtöljön három napot a zarándoklat idején és hetet azután, hogy visszatértetek [Mekkából Medinába]. Ez tíz teljes nap. Ez az előírás csak azt illeti, akinek a családja nem lakik a Szent Mecset mellett. Féljétek Allahot! Tudnotok kell, hogy Allah büntetése rettenetes!

- 197 A zarándoklat az ismert hónapokban [történik]. Aki kötelezően magára vállalja [e hónapokban] a zarándoklat elvégzését, annak a zarándoklat idején tilos a szeretkezés (*rafat*), a kihágás és a torzsalkodás! Ha valami jót cselekedtek, arról Allahnak tudomása van. Lássátok el magatokat útravalóval! Ám a legjobb útravaló az istenfélelem. Féljétek engem ti, akiknek van eszetek!
- 198 Nem róható föl véteknél nektek, ha gyarapodást (*fadl*) áhítoztok Uratoktól. Ha elvégeztétek a rituális futást *‘Arafánól* [Muzdalifáig], emlékeztetek meg Állatiról a szent szertartáshelyen (*al-mas‘ar al-harām*)! Emlékeztetek meg róla, miként vezetett benneteket az igaz útra, noha előtte a tévelygők közé tartoztatok!
- 199 Aztán végezzétek el a rituális futást, onnan, ahonnan a [többi] ember elvégezte és kérjétek Allah bocsánatát [bűneitekért]! Allah megbocsátó és könyörületos.
- 200 Amikor aztán bevégeztétek a szertartásokat, akkor emlékeztetek meg Állatiról, amiképpen megemlékeztek atyáitokról, vagy még bensőségesebben! Akadnak az emberek között olyanok, akik azt mondják: „Urunk! Add meg nekünk már az evilágon [az osztályrészünket]!” Ám az ilyen embereknek a túlvilágon nem lesz osztályrészük!
- 201 Vannak azonban olyanok közöttük, akik azt mondják: „Urunk! Résztess minket jóban az evilágon és résztless jóban a túlvilágon [is], és óvjál meg minket a [Pokol] tüzének kínjától!”
- 202 Ők megkapják osztályrészüket [a túlvilágon] aszerint, mire tettek szert [az evilágon]. Allah gyors a számvetésben.
- 203 Emlékeztetek meg Allahról meghatározott számú napon! Ha valaki sietősen két nap alatt végzi el, az nem követ el vétket, s ha valaki késedelmesen végzi el azt, az sem követ el vétket. [Ez azokra vonatkozik], akik istenfélők. Féljétek Allahot, akinél [majdan] gyülekezésetek lesz!

Zarándoklati rítusok, a pogány és a muszlim áldozatbemutatás különbsége

[22. SZÚRA]: *A zarándoklat 26-37*

- 26 És [emlékezz arra], amikor Ábrahámnak lakhelyül kijelöltük a Ház helyét: „Ne társíts mellém semmit és tisztítsd meg a Házamat azok számára, akik elvégzik a körüljárást [a *Ka'ba* körül], akik [imádkozva] állnak, s akik meghajolnak, és a földre borulnak.
- 27 És hirdesd ki az emberek között a zarándoklatot, hogy jöjjenek hozzád gyalogszerrel, vagy mindenféle sovány [tevé], amelyek számtalan mélyen fekvő ösvényről jönnek elő,
- 28 hogy tanúbizonyságot tegyenek a hasznokról, melyekre szert tesznek [azok révén], és említsék meg Allah nevét meghatározott számú napon minden egyes jószág [levágásakor], amelyekkel mi láttuk el őket! És egyetek belőle és adjatok enni annak, aki szűkölködik és szegény!
- 29 Aztán vessenek véget elhanyagolt állapotuknak (*tafaṭa-hum*), teljesítsék fogadalmaikat és végezzék el a körbejárást az ősrégi Ház körül!”
- 30 [így van] ez. Aki nagy becsben tartja Allah szentségeit (*hurumāti'llāhi*), annak jobb ez Allah előtt. És megengedett nektek a lábasjószág, kivéve azokat, amelyek [tilalmasnak] hirdettettek ki nektek. Kerüljétek a bálványok tisztátalanságát és kerüljétek a hamis beszédet
- 31 Allahhoz hű *hanīfok* gyanánt, akik nem társítanak mellé semmit! Aki Allah mellé [más isteneket] társít, olyan az, mintha az égből zuhanna le es mada-
rak ragadnák el őt, vagy a szél fújná el valami isten háta mögötti helyre.
- 32 [így van] ez. Aki nagy becsben tartja Allah kultuszjeleit (*ša'ā'ira'llāhi*) [az helyesen cselekszik] – hiszen ezek a szívek istenfélelméből erednek
- 33 Meghatározott ideig különféle haszonra teszten szert ezek révén, azután az ősrégi Háznál van az áldozati helyük.
- 34 Minden közösségnek rítust jelöltünk ki, hogy említsék meg Allah nevet minden egyes jószág [levágásakor], amelyekkel mi láttuk el őket. A ti istenetek egyedülvaló isten. Vessétek alá magatokat néki! És hirdess örömhírt azoknak, akik megalázkodnak [Uruk előtt],

- 35 akik, ha Allah megemléttetik, akkor a félelemtől elszorul a szívük, és türelemmel viselik azt, ami sújtja őket, elvégzik az istentiszteletet és adakoznak abból, amivel elláttuk őket.
- 36 Az áldozati tevéket Allah áldozati jelei közé jelöltük ki nektek. Javatokra válnak. Említsétek meg Allah nevét fölöttük, amikor [levágásra készen] sorban állnak! És amikor holtan ledőlnek, egyetek belőlük, és adjatok enni annak, aki alázatosan kér, s annak, aki bár szegény, nem kér! Ekképpen rendeltük azokat a szolgálatotokra. Talán hálásak lesztek.
- 37 Sem a húsuk, sem a vérük nem jut el Allahhoz, ám a tőletek jövő istenfélelem eljut hozzá. Ekképpen rendeltük azokat a szolgálatotokra, hogy hirdesétek Allah nagyságát, azért, hogy az igaz útra vezérelt benneteket. Hirdess örömhírt a jóra valóknak!

Szent háború (dzsihad)

A harc szükségessége

[2. SZÚRA]: *A tehén* 190-193. 216

- 190 Harcoljatok Allah útján azok ellen, akik ellenetek harcolnak! Ám ne hágyátok át Allah parancsait! Allah nem szereti azokat, akik áthágyják [a parancsait].
- 191 Öljétek meg őket, ahol csak rájuk leltek, és üzzétek ki őket onnan, ahonnan kiűztek benneteket! A megkísértés (*fitna*) rosszabb, mint az ölés. Ne harcoljatok azonban ellenük a Szent Mecsetnél, amíg ők nem harcolnak ellenetek ott. Ám, hogyha harcolnak ellenetek, akkor öljétek meg őket! Ez lesz a hitelenek fizetsége.
- 192 Ha azonban fölhagynak [istentelen magatartásukkal és megtérnek], úgy Allah megbocsátó és könyörületes.
- 193 Harcoljatok ellenük, amíg nem lesz többé megkísértés, s míg a hitvallás csupán Allahé lesz! Ha azonban fölhagynak [és megtérnek], szűnjön meg az ellenségeskedés – kivéve az istentelenek ellen!

- 216 Előíratott nektek a harc [a hitetlenek ellen], holott az ellenetekre van. Lehet, hogy valami ellenetekre van, noha az jó nektek, és lehet, hogy szerettek valamit, noha az rossz nektek. Allahnak tudása van, ti azonban nem tudtok.

A harcban résztvevők magasabbrendűsége

[4. SZÚRA]: *A nők* 95-96

- 95 A hívők közül azok, akik tétlenül otthon maradnak – kivéve azokat, akiknek valami [testi] károsodásuk van – nem egyenlők azokkal, akik Allah útján hadakoznak javaikkal és személyükkel. Allah a javaikkal és személyükkel hadakozókat egy fokkal magasabbra emelte az otthon ülőknél. Allah minden [hívőnek] megígérte a legjobbat. Ám az [Allah útján] hadakozókat nagy fizetséggel tüntette ki az otthonmaradókkal szemben:
- 96 rangfokozatokkal, [amelyeket majdan a Paradicsomban] tőle [kapnak], és megbocsátással és irgalommal. Allah megbocsátó és kegyes.

KULTIKUS SZABÁLYOK, VALLÁSI ETIKA ÉS JOG (SARÍA)

Rituális törvények

Megtisztulás istentisztelet előtt

[4. SZÚRA]: *A nők 43*

- 43 Ti hívők! Ne közelítsetek az istentisztelethez ittasan, [hanem várjatok,] amíg tudjátok, hogy mit mondotok! És [ne közelítsetek] a magömléstől tisztátalanul sem (*gunuban*), amíg nem mosakodtatok meg – kivéve, ha [csak éppen] áthaladtok az úton! Ha betegek vagytok, vagy utaztok, vagy valamelyikőtök az illemhelyről jön, vagy asszonyokat illettetek és nem letek vizet, akkor folyamodjatok tiszta homokhoz és dörzsöljétek meg [azzal] az arcotokat és a kezeteiket: Allah elnéző és megbocsátó.

Étkezési szabályok, a pogány bálványáldozat tiltása

[5. SZÚRA]: *Az asztal 3-5*

- 3 Tilalmas nektek a döglött állat [húsa], a vér, a disznóhús és aminek [a levágásakor] máshoz fohászkodnak mint Allah; a megfojtott, az agyoncsapott, a [zuhanás miatt] halálra zúzódot, a [más állattól] felöklelt, a vadállatoktól szétmarcangolt [állatok húsa] – kivéve, ha [még nem szenvedtek ki és] ti vágjátok le azokat –, és az, amit áldozati kövön vágtak le, [továbbá tilalmas nektek] nyilakkal sorsot húzni. Ez istentelenség. A hitetlenek ezen a napon föladták a reményt, hogy árthatnak a vallásotoknak. Ne féljete [hát] tőlük, [de] féljete engem! [...] Aki nem a rossz iránti hajlandóságában, hanem éhségtől üzetve kényszerül [az étkezési tilalmat megszegve] vétkezni, úgy Allah megbocsátó és kegyes.

- 4 Kérdeznek téged [ó Mohamed], hogy mi engedtetett meg nekik. Mondd: „Megengedtetek nektek a jó [táplálékok], és azoknak a ragadozó állatoknak [a zsákmánya], amelyeket idomítva taníttattatok – megtanítva azokat [a vadászat fogásaiból] arra, amire Allah tanított benneteket; egyetek hát [nyugodtan] abból, amit fogtak nektek, és [mielőtt hozzáfogtok] említétek meg fölötte Allah nevét! Féljétek Allahot! Allah gyors a számvetésben.”
- 5 Ezen a napon megengedtetek nektek a jó [táplálékok]. Szabad [ennetek] azt, ami azok tápláléka, akik tielőttetek kapták az írást, amit pedig ti esztek, az szabad az ő számukra.

[2. SZÚRA]: *A tehén* 172-176

- 172 Ti hívők! Egyetek azokból a jó [táplálékokból], amelyekkel elláttunk benneteket! Köszönjétek meg Allahnak – ha ő az, akit szolgáltok!
- 173 Csupán a döglött állat [húsát] tiltotta meg nektek és a vért és a disznóhúst és aminek [a levágásakor] nem Allahhoz, hanem máshoz fohászkodnak. Ám, aki kényszerű helyzetben [eszik ilyesmit], anélkül, hogy [a tilalmast] áhítana, vagy át akarná hágni [az előírást], az nem követ el vétséget. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 174 Akik eltitkolják azt, amit Allah az írásból leküldött, s elkótyavetyélik azt potom áron, azok nem fognak mást enni az ő gyomrukban, csak tüzet. Allah nem szól majd hozzájuk a Feltámadás Napján és nem tisztítja meg őket [a tisztátalanságtól]. Fájdalmas szenvedés lesz az osztályrészük.
- 175 Ők azok, akik tévelygést vásároltak az útmutatásért és [a Pokol] szenvedését a megbocsátásért. Vajon mi ad nekik állhatatosságot a [Pokol] tüzével szemben?
- 176 Ez azért [lesz így], mert Allah leküldte az írást az Igazsággal. Akik különböznek az írás tárgyában, azok [az Igazságtól] messze járó szakadárságban [tévelyegnek].

A borivás és a különféle pogány szokások tiltásának fokozatos kialakulása

[16. SZÚRA]: *A méhek* 65-67

- 65 Allah vizet bocsát le az égből, és újjáéleszti vele a földet, miután az már meghalt. Bizony, jel van ebben azok számára, akik hallanak.

- 66 És bizony, okulni valótok van a jószágaitokban. Inni adunk nektek abból, ami a gyomrukban van, a megemésztett étel és a vér között, tiszta tejet, amit jólesik inni az ivóknak.
- 67 És a pálmafák és a szőlőskertek gyümölcseiből részegítő italt és jó táplálékot készítetek magatoknak. Bizony jel van ebben azok számára, akik élnek az eszükkel.

[2. SZÚRA]: *A tehén* 219

- 219 Kérdeznek téged a borról és a szerencsejátékról. Mondd: „Súlyos vétek van bennük, és néha valamelyes hasznára is vannak az embereknek. A belőlük fakadó vétek azonban nagyobb a hasznuknál.”

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 90-91

- 90 Ti hívők! A bor, a szerencsejáték (*maysir*), az áldozati kövek (*ansah*), a nyilakkal történő sorshúzás (*azlām*) a Sátán förtelmes műve. Kerüljétek azt! Talán boldogultok.
- 91 A Sátán a bor és a szerencsejáték által csupán ellenségeskedést és gyűlölséget akar szítani közöttetek és el akar fordítani benneteket attól, hogy megemlékezzetek Allahról és az istentiszteletről. Nem akarjátok hát abbahagyni?

Etikai tanítások

Az igazi jámborság

[2. SZÚRA]: *A tehén* 177

- 177 Nem az a jámborság, hogyha orcátokat Napkelet, vagy Napnyugat felé forgatjátok. A jámborság az, ha valaki hisz Allahban, a Végző Napban, az angyalokban, az írásban és a prófétákban, s aki javait – bármily kedvesek is azok néki – odaadja a rokonainak, az árváknak, a szegényeknek, az úton

járónak, a koldusoknak, s a rabszolgák [kiváltására]; aki elvégzi az istentiszteletet és megadja a *zakātot*, [akik] teljesítik kötelezettségüket, ha kötelezettséget vállaltak; akik állhatatosak a szükségben, bajban és megpróbáltatásban. [Egyedül] ők az igazak és ők az istenfélők.

A muszlim „tízparancsolat”

[17. SZÚRA]: *Az éjszakai utazás 22-39*

- 22 Ne helyezz Allah mellé más istent, nehogy azután ottmaradjál gyalázatban, elhagyatottan!
- 23 És elrendelte a te Urad, hogy csupán őt szolgáljátok, és hogy [legyetek] jók a szülőkhöz! Ha kettőjük közül az egyik, vagy mindketten élemedett korba jutnak, ne mondd nekik azt, hogy „Pfuj!”, és ne becsméreld őket, hanem tisztelettel beszélj velük!
- 24 És terjeszd fölējük könyörületességből az alázatosság szárnyát és mondd: „Uram! Légy hozzájuk irgalmas, amiképpen ők fölneveltek engem, amikor kicsi voltam!”
- 25 A ti Uratok a legjobb tudója annak, mi van a lelketekben, vajon igazak vagytok-e. Bizony, ő megbocsátó azokkal szemben, akik készek a bűnbánatra.
- 26 És add meg a rokonnak, ami megilleti őt, és a szegénynek és annak, aki úton van! De nyakló nélkül ne pazarolj!
- 27 Akik pazarolnak, azok a Sátán fivérei. Bizony, ő nagyon hálátlan Ura iránt.
- 28 És ha elfordulsz tőlük, azt kívánva, hogy – mint reméled – Urad megkönyörül, akkor [legalább] nyájas szót szólj hozzájuk!
- 29 És ne hagyd a kezed megbilincselve a nyakadon, ám ne is terjeszd ki túl bőkezűen a markodat, nehogy ott maradjál gyalázatban, nincstelenül!
- 30 A te Urad bőkezűen gondoskodik, akiről akar, és szűkmarkúan mér [más-kor]. Bizony, ő ismeri és átlátja a szolgálait.
- 31 És ne öljétek meg a gyermekeiteket a szegénységtől félve, – mi ellátunk benneteket és őket! Bizony, nagy bűn az ő megölésük!
- 32 És tartsátok távol magatokat a paráználkodástól! Szégyenletes dolog az! Milyen rossz út!
- 33 És ne oltsatok ki – csak jogosan – [ember]életet, amit Allah tilalmasnak nyilvánított. Ha valakit jogtalanul ölnek meg, akkor a legközelebbi rokonának

adunk hatalmat [a megtorlásra]. Ám tartson mértéket az ölésben! [Az elégtétel során] segítséget fog kapni.

- 34 És ne nyúljatok az árva jószágához – kivéve a legáldásosabb módot – mindaddig, amíg el nem éri a nagykorúságot! És teljesítetek az egyezséget! Az egyezségről [majdan] számot kell adni!
- 35 Ha kimérték, adjatok igazságos mértékkel, és mérjetekek pontos mérleggel! Ez jobb [nektek] és kedvezőbb kimenetele lesz.
- 36 És ne járj annak a nyomában, amiről nincsen tudásod! A hallásról, a látásról és a szívről – minderről számot kell majd adni!
- 37 És ne járj kevélyen a földön! Nem fogod tudni áttörni a földet és a hegyek magasát sem éred el.
- 38 Mindaz, ami ebből rossz, gyűlöletes a te Urad előtt.
- 39 Ez annak a bölcsességeknek a része, amelyet az Urad sugallt néked. És ne helyezz Allah mellé más istent, különben a gyeheennába vettetsz gyalázatban, félredobva!

Muszlim erények

[33. SZÚRA]: *A szövetségesek* 35-36

- 35 A muszlimoknak és a hívőknek, s azoknak, akik aláztatosan alávetik magukat, akik az igazat mondják, akik állhatatosak, akik szerények, akik alamizsnálkodnak, akik böjtölnek, akik szemérmükkel [ön]megtartóztatók, akik gyakorta megemlékeznek Allahról, mindezeknek – legyenek ők férfiak avagy nők – Allah megbocsátást és óriási fizetséget készített elő.
- 36 És nem lehet hívő férfinak és hívő nőnek választása valamely dolgukban, ha Allah és a küldötte döntött abban. Aki nem engedelmeskedik Allahnak és a küldöttének, az nyilvánvaló tévelygéssel tévelyeg.

A megbocsátás kérdése

[4. SZÚRA]: *A nők* 48

- 48 Allah nem bocsátja meg, hogy [más isteneket] társítsanak mellé. Ami [vétekek] ez alatt van, azt megbocsátja annak, akinek akarja. Aki [más istent] társít Allah mellé, az hatalmas bünt eszel ki.

Tolvajlás

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 38-40

- 38 A tolvajnak – lett legyen férfi, avagy nő – vágjátok le a kezét! [így legyen ez] annak jutalmaként, amit szereztek [maguknak] és intő példaként Allahtól! Allah hatalmas és bölcs.
- 39 Ha azonban valaki, miután vétkezett, megbánással fordul [Allahhoz], és megjavul, [akkor] Allah megengesztelődve fordul felé. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 40 Vajon nem tudod-e, hogy Allahé az egek és a föld országlása, és hogy megbünteti azt, akit akar, és megbocsát annak, akinek akar. Allah mindenképp fölötte hatalmas.

Gyilkosság

[4. SZÚRA]: *A nők* 92-93

- 92 Egy hívőnek sem szabad megölnie egy másik hívőt – kivéve, ha tévedésből [teszi]. Aki egy hívőt tévedésből megöl, annak föl kell szabadítani egy hívő rabszolgát és vérdíjat kell fizetnie az [áldozat] családjának – kivéve, ha az [utóbbi] elengedőnek mutatkozik. Ha az [áldozat] egy – veletek – ellenséges néphez tartozik, de hívő, akkor föl kell szabadítani egy hívő rabszolgát, [de vérdíjat nem kell fizetni]! Ha pedig olyan néphez tartozik, amellyel szerződés fűz össze benneteket, akkor vérdíjat kell fizetni az [áldozat] családjának és föl kell szabadítani egy hívő rabszolgát! Akinek erre nincs lehetősége, annak két egymásra következő hónapban böjtölnie kell – Allahtól [elrendelt] bűnbánatként. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 93 Aki szándékosan öl meg egy hívőt, annak a gyehenna lesz a jutalma s abban fog [égni] örökké. Allah haragszik rá, megátkozza őt és szörnyű büntetést készít elő neki.

Lex talionis: megtorlás és vérdíj

[2. SZÚRA]: *A tehén* 178

178 Ti hívók! Ölés esetén előíratott nektek a megtorlás: szabad a szabadért, rabszolga a rabszolgaért és nő a nőért. Ha valakinek elnéz valamit az [áldozat] testvére, akkor a [megtorló] követelése az elismert módon, a [tettes] fizetsége az előbbi részére illendő módon [történjék]! Ez könnyítés és könyörület Uratoktól [a korábbi vérbosszúhoz képest]. Ha valaki ezután megszegi [az előírást], annak fájdalmas büntetés lesz az osztályrésze [a túlvilágon].

[5. SZÚRA]: *Az asztal* 45

45 És előírtuk nekik benne:⁸ „Életet az életért, szemet szemért, orrot orrért, fület fülért, fogat fogért és a sebesülésekért [hasonlóan. Minden esetben] megtorlás [íratott elő]. Ha valaki alamizsna gyanánt elengedi [a vérdíjat], akkor az bűnbánat legyen neki! Akik nem a szerint ítélik meg, amit Allah [kinyilatkoztatás gyanánt] leküldött, azok az [igazi] vétkesek!

A rágalmazás és a harácsolás elítélése

[104. SZÚRA]: *A rágalmazó*

1 Jaj minden rágalmazónak, gáncsoskodónak,
2 aki vagyont gyűjt és újra meg újra megszámlolja,
3 és azt gondolja, hogy a vagyona halhatatlanná teszi!
4 De nem! a *hutamaba* hajíttatik!
5 Honnan tudhatod, mi a *hutama*?
6 Allah meggyújtott tüze,
7 amely a szívek fölé kúszik,
8 és összezárul fölöttük
9 magasra nyúlt [tűz]oszlopokban.

⁸ Ti. a *Tórában*

Az egyéni felelősség

[74. SZÚRA]: *A köpenyébe burkolózó* 38

38 Minden lélek a maga tettének záloga

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 164-165

- 164 Mondd: „Vajon ne Allahot, hanem más Urat kívánjak, holott mindenek fölött ő az Úr?” Mindenki a maga számlájára tesz szert valamire. És senki nem cipe-
li egy másiknak a terhét. Aztán az Uratokhoz lesz majd visszaérkezésetek.
Ő pedig közölni fogja veletek, hogy [az evilágon] miben különböztetek.
- 165 Ő az, aki [korábbi nemzedékek] utódaiként a földre helyezett benneteket. És
egyeseket közületek magasabb rangra emelt másoknál, hogy [ekképpen]
tegyen próbára titeket abban, amit adott nektek. A te Urad gyors a büntetés-
ben, de megbocsátó és könyörületes [is].

Allah mindenhatósága és az előre elrendelés

[6. SZÚRA]: *A jószágok* 125

- 125 Akit Allah az igaz útra akar vezetni, annak a keblét kitárja az iszlám számára.
Akit azonban tévelygésbe akar vinni, annak a keblét szűkké teszi és elszorítja,
mintha az égbe akarna fölkapaszkodni. Így rója ki Allah a [tisztátalanság]
büntetését azokra, akik nem hisznek.

Allah akarata és a számadás

[16. SZÚRA]: *A méhek* 93

- 93 Ha Allah úgy akarta volna, akkor egyetlen közösséggé tett volna benneteket.
Tévelygésbe viszi azt, akit akar, és az igaz útra vezeti azt, akit akar. Bizony,
számadással tartoztok azért, amit cselekedtetek.

Az emberi akarat szabadsága és döntéseinek súlya

[16. SZÚRA]: *A méhek* 104-109

- 104 Akik nem hisznek Allah jeleiben, azokat Allah nem vezeti az igaz útra és fájdalmas büntetés lesz az osztályrészük.
- 105 Csupán azok koholnak hazugságot, akik nem hisznek Allah jeleiben. Ők azok, akik hazudnak.
- 106 Akik nem hisznek Allahban, miután már hívők voltak – kivéve, aki kényszerből cselekszik, és nyugodt az ő szíve a hitben –, ám akik [önként] kitárják keblüket a hitetlenségnek: azokon Allah haragvása lesz és szörnyű büntetés lesz az osztályrészük.
- 107 Ez azért lesz, mert ők jobban szeretik az evilági életet a túlvilágnál és mert Allah nem vezeti a hitetlen népet.
- 108 Ők azok, akiknek Allah lepecsételte a szívüket, a hallásukat és a látásukat. Ügyet sem vetnek ők [semmire].
- 109 Semmi kétség, ők lesznek a túlvilágon a kárvallottak!

[20. SZÚRA]: *Ṭā' Hā'* 81-82

Akire pedig a haragvásom reászáll, az elpusztul.

- 82 Aki azonban megbánással fordul [felém], hisz, és jótettet cselekszik, aztán az igaz útra vezéreltetik, annak kész vagyok megbocsátani.”

A közösség (umma) életének szabályozása

A vérségi alapon szerveződő törzsi társadalom és a muszlim közösség különbsége

[49. SZÚRA]: *A szobák* 13

- 13 Ti emberek! Férfitől és nőtől teremtetünk benneteket s [törzs]szövetségekké és törzsekké tettünk benneteket, hogy [leszármazásotok alapján] ismerjé-

tek meg egymást! Allah előtt [azonban] az a legnemesebb közületek, aki a legistenfélőbb. Allah [mindent] tud és [mindenről] tudomása van.

A hívők „testvéresítése” a muszlim közösségben

[8. SZÚRA]: *A zsákmány* 72-73

- 72 Akik hisznek és elvégezték a *hiğrát* és harcba szállnak Allah útján javaikkal és személyükkel, és akik menedéket nyújtottak [nekik] és segítették [őket], azok egymás atyafiai. Akik hisznek, de nem végezték el a *hiğrát*, azokhoz semmiféle testvéri viszony nem fűz titeket, amíg el nem végzik a *hiğrát*. Ha azonban a vallással kapcsolatban kérnek tőletek segítséget, akkor kötelesek vagytok segíteni, kivéve, ha olyan emberek ellen [kéri azt], akikkel szerződés köt össze benneteket. Allah látja, hogy mit cselekedtek.
- 73 Akik hitetlenek, azok egymás atyafiai. Ha nem így cselekedtek, akkor megkísértés és nagy romlás lesz [szerte] a földön.

[9. SZÚRA]: *A megbánás* 71-72

- 71 A hívők – férfiak és nők egyaránt – egymás testvérbarátai. Azt parancsolják meg, ami helyénvaló, és azt tiltják meg, ami elvetendő. Elvégzik az istentiszteletet, *zakátot* adnak és engedelmeskednek Allahnak és a küldöttének. Allah irgalmas lesz hozzájuk. Allah hatalmas és bölcs.
- 72 Allah kerteket ígért a hívőknek – férfiaknak és nőknek egyaránt –, amelyek alatt patakok folynak, s örökké ott fognak időzni – és jó hajlékokat Éden-kertjeiben. Ám Allah tetszése még ennél is több[et ér]. Az lesz a nagy diadal.

Férfiak és nők

[4. SZÚRA]: *A nők* 34-35

- 34 A férfiak fölötte állnak a nőknek, mivel Allah előnyben részesített közülük egyeseket másokkal szemben, s amiatt, amit javaikból [a nőkre] költenek.

A jóra való asszonyok engedelmesek és vigyáznak arra, ami [a kívülállók számára] rejtve van, mivel Allah vigyáz [arra]. Akiknek nyakaskodó természetét féltitek, azokat intsétek meg, kerüljétek őket [a házastársi] ágyakban és lássátok el a bajukat! Ha [már] engedelmeskednek nektek, ne keressétek ellenük [a kényszerítés] más útját! Allah magasztos és nagy.

- 35 Ha féltetek, hogy szakításra kerül sor közöttük, akkor küldjétek [hozzájuk] egy döntőbíró a [férj] családjából, egy [másik] döntőbíró a [feleség] családjából! Ha ők ketten ki akarnak békülni, akkor Allah megbékélést fog szorgalmazni közöttük. Allah [mindenek] tudója, akinek [mindenről] tudomása van.

A nők helyzete, házasság, szexuális élet, válás, gyermekgondozás

[2. SZÚRA]: *A tehén* 221-223. 226-237. 240-242

- 221 Ne házasodjatok pogány asszonyokkal, amíg nem lesznek hívők! Egy hívő rabszolganő bizony jobb egy pogány asszonynál – még akkor is, ha ez tetszik nektek. És ne adjatok feleségül [hívő asszonyokat] pogányokhoz, amíg nem lesznek hívők! Egy hívő rabszolga bizony jobb egy pogány férfinál, még akkor is, ha ez tetszene nektek. Ezek [a pogányok] a Pokol tűzéhez hívnak, Allah azonban – ha úgy tetszik neki – a Paradicsomba és a megbocsátáshoz hív. És megmagyarázza ő a verseit az embereknek. Talán hat rájuk az intés.
- 222 Kérdeznek téged a havibajról. Mondd: „Kórság az.” Ezért tartsátok távol magatokat az asszonyoktól a havibaj idején, s ne közeledjétek hozzájuk, amíg meg nem tisztulnak! Ha megtisztultak, akkor közösüljétek velük úgy, ahogyan Allah elrendelte számotokra. Allah szereti azokat, akik készek a magbánásra és szereti azokat, akik megtisztulnak.
- 223 Az asszonyaitok szántóföld nektek. Menjétek a szántóföldekre, ahogyan csak akartok! Küldjétek előre [jócselekedeteket] lelketek számára és féljétek Allahot! Tudnotok kell, hogy [egyszer] majd találkoztok vele. [Te pedig, ó Mohamed] hozz jó hírt a hívők számára!

- 226 Azoknak [a házasembereknek], akik megesküdtek, hogy tartózkodnak a feleségüktől, négy hónapig kell várakozniuk. Ha [e négy hónap során] esküjüket semmisnek tekintik, – akkor Allah megbocsátó és könyörületes.
- 227 Ha azonban a [végleges] válást határoztátok el [, akkor úgy lesz]. Allah [mindent] hall és tud.
- 228 Az elvált asszonyoknak három havi tisztulást kell kivárniuk. Nem szabad eltitkolniuk azt, amit Allah [az előző házasság gyümölcseként] a menükben teremtet – ha hisznek Allahban és a Végső Napban. A férjeiket illeti meg a leginkább az, hogy ekkor visszafogadják őket, ha ők ki akarnak békülni. Az asszonyokat ugyanaz a jog szerinti bánásmód illeti meg [férjük részéről], mint amivel ők tartoznak [férjüknek]. A férfiak azonban egy fokkal fölöttük állnak. Allah hatalmas és bölcs.
- 229 A válás kétszer [megengedett]. Akkor azonban vagy meg kell tartani [a feleséget] az elismert módon, vagy el kell bocsátani illendő módon! Az [utóbbi esetben] tilos [a férfiaknak] bármit is elvenniük abból, amit [jegyajándék gyanánt] adtak nekik, – ha csak nem félnek mindketten, hogy nem tartják be Allah előírásait. Ha azonban féltek, hogy nem tartják be mindketten Allah előírásait, nem követ el egyikük sem bűnt, ha az asszony valamivel megváltja magát. Ezek Allah előírásai. Ne szegjétek meg azokat! Akik áthágják Allah előírásait, azok istentelenek.
- 230 Ha a férfi [a feleségétől harmadszor] elválik, akkor az asszony [mint feleség] tilos a számára, amíg férjhez nem megy valaki máshoz. Ha az elválik tőle, akkor nem követ el egyikük sem bűnt, ha újra visszatérnek egymáshoz – ha hisznek abban, hogy mindketten betartják Allah előírásait. Ezek Allah előírásai. [Allah] megmagyarázza [az előírásait] azoknak, akik értelmesek.
- 231 Ha elváltatok asszonyaitoktól és [ők kiszabott várakozási] idejüket elérték, akkor vagy tartsátok meg őket a megfelelő módon, vagy bocsássátok el őket megfelelően! Ne tartsátok vissza őket kényszerrel, hogy áthágjátok [ezáltal Allah előírásait]! Aki ekképpen cselekszik, az önmaga ellen vét. Ne tegyétek Allah verseit gúny tárgyává! Emlékezzetek meg Allah irántatok tanúsított kegyelméről s az írásról, és a bölcsességről, amit leküldött hozzátok, hogy intsen benneteket vele! Féljétek Allahot! Tudnotok kell, hogy Allah minden dolog tudója!
- 232 Ha elváltok asszonyaitoktól és [ők kiszabott várakozási] idejüket elérték, akkor ne akadályozzátok meg őket abban, hogy [ismét] megházasodjanak [korábbi] férjeikkel, ha a megfelelő módon egymás között megegyeztek. Ez

intés közületek annak számára, aki hisz Allahban és a Végső Napban. Ez istennek tetszőbb és tisztább nektek. Allahnak tudása van [mindenről], ti azonban nem tudtok.

- 233 Az [elvált] szülőanyáknak két teljes évig kell szoptatniuk gyermekeiket! [Ez] azokra [vonatkozik], akik azt akarják, hogy a szoptatás hiánytalanul kiteljék. A gyermek apjának kötelessége megfelelő módon eltartani és ruházattal ellátni [az anyákat]! Senkitől nem követelnek többet, mint amennyire képes. Nem szabad kényszert alkalmazni egy anyával szemben a gyermeke miatt, s egy apával szemben [sem] gyermeke miatt. Az [apa] örökösének ugyanaz a kötelessége [a szoptató anya iránt]. Ha azonban kölcsönös meg egyezés és tanácskozás után a gyermeket [a kiszabott idő előtt] el akarják választani, akkor az nem róható föl egyikük vétkéül sem. Ha pedig a gyermekeket [dajkával] akarjátok szoptatni, az sem róható föl bűnötökül, amennyiben megadjátok neki [azt a fizetséget], amelyben megfelelő módon megállapodtatok. Féljétek Allahot! Tudnotok kell, hogy Allah látja azt, amit cselekedtek!
- 234 Akiket Allah elszólít közületek és feleségeket hagynak hátra, azoknak [az asszonyoknak] várniuk kell négy hónapot és tíz napot! Ha [ők a kiszabott várakozási] időt elérik, nem róható föl vétketekül az, amit magukkal cselekszenek illendő módon [házasságkötésük végett]. Allahnak tudomása van arról, amit teszten.
- 235 Nem róható föl bűnötökül, ha [még a várakozási időn belül] céloztok arra, hogy feleségül akarjátok kérni ezeket az asszonyokat, vagy ha magatokban rejtitek [kimondatlanul szándékokat]. Allah tudja, hogy emlékezetekben fogjátok tartani őket. De ne állapodjatok meg velük titokban! Csupán olyasmit mondjatok nekik, ami illik! És ne határozzátok el magatokat [véglegesen] a házasságkötésre, amíg az előírt várakozási idő véget nem ér! Tudnotok kell, hogy Allah tudja, mi lakozik bennetek! Óvakodjatok hát tőle! Tudnotok kell [azonban], hogy Allah megbocsátó és könyörületes!
- 236 Nem róható föl bűnötökül az, ha [a házasságkötés után] elváltok az asszonyoktól, feltéve, hogy még nem illettétek őket és hozományt állapítottatok meg nekik. Lássátok el őket javakkal illendő módon – a tehetős is, a szegény is képessége szerint! Kötelesség [ez] a jórahalók számára!
- 237 Ha azonban elváltok tőlük, mielőtt még illettétek volna őket, ám hozományt állapítottatok [már] meg nekik, akkor a tiétek marad annak a fele, amit megállapítottatok, kivéve, ha [az asszonyok] lemondanak [a részükről], vagy az

mond le, aki a házasságkötés felől rendelkezik. Inkább [tekintendő] istenfélelemnek az, hogy lemondjatok [a részletekről]! [A vagyoni ügyekben] ne feledkezzetek meg arról, hogy nagylelkűek legyetek egymással! Allah látja azt, amit cselekedtek.

- 240 Akiket Allah elszólít közületek és feleségeket hagynak hátra, azoknak kötelességük feleségeik ellátásáról egy évre szólóan hagyatkozniuk – [lakhelyükről való] elűzésük nélkül! Ha azonban [az egy év letelte előtt ők maguk] elhagyják azt, nem lehet bűntökölni fölróni azt, amit ők az illendőségnek megfelelően cselekszenek. Allah hatalmas és bölcs.
- 241 Az elvált asszonyoknak – az illendőségnek megfelelő – ellátás jár! Ez az istenfélők kötelessége.
- 242 Ekképpen magyarázza meg nektek Allah a verseit. Talán éltek az eszetekkel.

Házassági szabályok

[4. SZÚRA]: *A nők 2-6*

- 2 Adjátok oda az árváknak [a reátok bízott] javaikat, és ne cseréljétek [eközben] a jót rosszra! És ne habzsoljátok a javaikat [hozzácsapva azokat] a tiétekhez! Nagy bűn lenne az!
- 3 Ha attól félték, hogy nem tudtok méltányosan bántani a [női] árvákkal, akkor házasodjatok meg a néktek tetsző nőkkel: kettesével, hármasával, négyesével! Ám ha félték, hogy nem tudtok igazságosak lenni [egyszerre többhöz], akkor [vegyetek feleségül] csak egyet, vagy [elégedjétek meg] azzal, ami [rabszolganőt] a jobbotok birtokol. Ezzel tudjátok leginkább elkerülni azt, hogy igazságtalanul cselekedjétek.
- 4 Adjátok oda az asszonyoknak hozományukat ajándék gyanánt! Ha pedig úgy tetszik nekik, hogy önként átengednek nektek abból egy részt, akkor használjátok azt tetszésetekre és hasznotokra!
- 5 A gyengeelméjűeknek ne adjátok oda a javaitokat, amelyeket Allah nektek rendelt megélhetés gyanánt. [Inkább] lássátok el őket abból s ruházzátok őket és beszéljétek velük illendő módon!
- 6 Tegyétek próbára az árvákat [hogy elég érettek-e már], amíg a házasulandó [korba] nem cseperednek! Ha úgy találjátok, hogy elég érettek már, akkor

adjátok ki nekik a javaikat! Ne habzsoljátok azt pazarlóan és sietősen, [attól félve,] hogy nagykorúak lesznek! A gazdag [gyám] tartóztassa meg magát [s ne nyúljon az árva javaihoz], a szegény pedig illendő módon éljen vele! Ha kiadjátok nekik a javaikat, akkor hívjatok tanúkat hozzájuk! Allah elégséges számonkérő!

[4. SZÚRA]: *A nők* 127-130

- 127 Felvilágosítást kérnek tőled a nőkről. Mondd: „Allah felvilágosítást ad róluk, továbbá az, ami az írásban hirdettetik néktek [felvilágosítást ad] a női árvákról, akiknek nem adjátok ki azt, ami előíratott nekik, s akiket feleségül szeretnétek venni, [s felvilágosítást ad] a serdületlen gyermekekről, s [arról], hogy méltányossággal kell gondoskodnotok az árvákról. Bármi jót cselekedtek, Allahnak tudomása van arról.
- 128 Ha egy asszonynak félnie kell attól, hogy a férje rosszul bánik vele, vagy [huzamosan] elhanyagolja őt, akkor nem róható föl vétkükül, ha békés megegyezésre jutnak egymás között. A békés megegyezés jobb [a viszálykodásnál]. Az [emberi] lélek [azonban] hajlamos a kapzsiságra. Ám ha jóra valóak és istenfélők vagytok [az jobb lesz nektek]. Allahnak tudomása van [mind] arról, amit cselekedtek.
- 129 Képtelenek lesztek arra, hogy igazságosak legyetek asszonyaitok iránt, bármennyire is törekednétek erre. [Ám] ne forduljatok el teljesen [valamelyik feleségetektől] úgy, hogy bizonytalanságban hagyjátok őt. Ha békés megegyezésre juttok, és istenfélők vagytok, [akkor] Allah megbocsátó és könyörületes [irántatok].
- 130 Ha ők ketten elválnak, akkor Allah mindegyiküket kárpótolja [valaki más-sal] az ő [mindent] magában foglaló teljességéből. Allah [mindent] magában foglal és bölcs.”

Szexuális etika, parázñaság

[4. SZÚRA]: *A nők* 15-18. 22-25

- 15 Azok ellen, akik asszonyaitok közül paráználkodnak, hívjatok négy tanút [közületek]. Ha ők [a valóságnak megfelelően] tanúskodnak, akkor őrizzé-

- tek őket erősen a házaikban, amíg el nem szólítja őket a halál, vagy amíg Allah valami más utat nem jelöl ki nekik!
- 16 És ha közületek [férjak közül] követnek el ketten [paráznaságot], akkor büntessétek meg őket! Ám ha megbánást tanúsítanak, és megjavulnak, akkor hagyjátok őket bántatlanul! Allah a kiengesztelődő, a könyörületes.
- 17 Csupán azok számíthatnak Allahnál kiengesztelődésre, akik tudatlanságból követik el a rosszat, s aztán mihamar megbánást tanúsítanak. Ők azok, akik iránt Allah kiengesztelődik. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 18 Ám azok nem számíthatnak kiengesztelődésre, akik rossz cselekedeteket követnek el [s megátalkodnak azokban] egészen addig, amíg valamelyikük-nél meg nem jelenik a halál; akkor azt mondja: „Most már megbánom, [amit tettem].” Azok sem [számíthatnak rá], akik hitetlenként halnak meg. Fájdalmas büntetést készítettünk elő nekik [a túlvilágon].
- 22 Ne házasodjatok olyan asszonyokkal, akikkel atyáitok kötöttek házasságot – kivéve azt, ami már a múltban megtörtént. Szégyenletes és gyűlöletes dolog ez! Milyen rossz út!
- 23 Tilalmas nektek [házasságot kötni]: anyáitokkal, leányaitokkal, nővéreitekkel, apai és anyai nagynénjeitekkel, fivérek leányaival, nővérek leányaival, [nevelőanyáitokkal, akik szoptattak benneteket és tejtestvéreitekkel, anyósaitokkal, a ti gyámságotok alatt álló mostohalányaitokkal – azoktól az asszonyaitoktól, akikkel már együtt háltatok; ha még nem háltatok volna velük, akkor [ez] nem róható föl vétketekül; [tilalmas továbbá]: saját ágyékoktokból [sarjadt] fiaitok feleségeivel s az, hogy két nővért együtt vegyetek feleségül – kivéve azt, ami már a múltban megtörtént. Allah megbocsátó és kegyes.
- 24 És [tilalmasak nektek] a tisztas [férjes] asszonyok (*al-muhsanāt*), kivéve azokat, akiket [mint rabszolgánokat] a jobbotok birtokol. Ez Allah előírása nektek. És megengedett nektek, ami ezen kívül van, [az,] hogy tisztas házassemberek (*muhsinīn*) – és nem paráználkodók – gyanánt keressetek [feleséget] javaitokkal! Ha egyesekben közülük [időleges házasságban] élvezeteket leltetek, azoknak adjátok oda a fizetségüket megszabott jegyajándék (*farīda*) gyanánt. És nem róható föl vétketekül az, amiben – a megszabott jegyajándék [kifizetése] után kölcsönösen megállapodtok egymással. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 25 Aki nem elég tehetős közöttetek ahhoz, hogy tisztas hívő asszonyokkal házasodhasson, az [házasodjon] azok közül a hívő szolgálóleányaitok közül, aki-

ket [mint rabszolganőket] a jobbotok birtokol. Allah nagyon is jól ismeri a ti hiteteket. Egyikőtök a másiktól [származik]. Házasodjatok hát meg velük házuk népe engedélyével! Adjátok meg nekik a fizetségüket illendő módon, [ahogyan az] tisztességes asszonyoknak [jár], nem pedig parázna nőknek, sem pedig olyanoknak, akik szeretőket tartanak! Ha [a házasságkötés által] tisztességes asszonyok lettek, és akkor paráználkodnak, úgy az ő büntetésük a fele annak, amivel a [szabad] férjes asszonyok sújtandók! Ez [a házasság a rabszolganőkkel] könnyítés azoknak, akik félnek közöttetek, hogy bűnbe esnek. Ám jobb nektek, ha állhatatosak vagytok [és lemondotok az ilyen házasságról]. Allah megbocsátó és kegyes.

[24. SZÚRA]: *A világosság* 2-10

- 2 Ha egy férfi és egy nő paráználkodik, mindegyiküket száz korbácsütéssel korbácsoljátok meg! És Allah vallására való tekintettel ne fogjon el titeket könyörület irántuk, ha hisztek Allahban és a Végző napban! És a büntetésnél jelen kell lennie a hívők egy csoportjának!
- 3 A parázna férfi csak parázna nővel, vagy pogány nővel házasodhat! És a parázna nő [ugyanígy] csak parázna férfival, vagy pogánnyal házasodhat! Ez tilalmas a hívőknek.
- 4 Aki tisztességes férjes asszonyoknak kelti rossz hírét, és azután nem hoz négy szemtanút, azt korbácsoljátok meg nyolcvan korbácsütéssel, és ne fogadjatok el tőle tanúságtételt soha többé! Ők a bűnösök,
- 5 kivéve azokat, akik megbánást tanúsítanak, és megjavulnak. Allah megbocsátó és könyörületes.
- 6 És azok, akik [saját] feleségeiknek keltik rossz hírét és önmagukon kívül nincsenek tanúik, akkor a tanúság az legyen, hogy négyszer tanúbizonyságot kell tennie Allah előtt, hogy az igazat mondja,
- 7 és ötödszörré úgy, hogy Allah átka legyen rajta, ha hazudik!
- 8 És elhárítja a büntetést [a megvádolt asszonyról] az, ha négy tanú bizonyágot tesz Allah előtt, hogy [vádolója] hazudik,
- 9 és ötödszörré úgy, hogy Allah harag vasa legyen rajta, ha [vádolója] igazat mond.
- 10 Ha nem lenne Allah kegye és irgalma irántatok, és ha [nem lenne] az, hogy Allah kiengesztelődő és bölcs...

Örökösödés

[4. SZÚRA]: *A nők 7-12*

- 7 A férfiaknak jár egy rész abból, amit a szülők és a közeli rokonok hátrahagynak. A nőknek [is] jár egy rész abból, amit a szülők és a közeli rokonok hátrahagynak. Lett légyen az kevés, avagy sok – törvényes rész gyanánt [jár nekik].
- 8 Ha az [örökség] szétoztásánál rokonok, árvák és szegények vannak jelen, akkor juttassatok nekik [valamennyit] abból és beszéljete velük illendő módon!
- 9 És féljenek [az árvákat bármiben is megrövidíteni] azok, akik ha maguk mögött hagynának védelemre szoruló utódokat, akkor aggódnának miattuk. Féljék hát Allahot és helyénvalóan beszéljenek velük.
- 10 Akik az árvák javait jogtalanul behabzsolják, azok tüzet fognak enni az ő gyomrukban és a [Pokol] izzó tüzében fognak sülni.
- 11 Gyermeketekre vonatkozóan Allah [ekképpen] rendelkezik: A fiúgyermeket [az örökség elosztásakor] annyi illeti meg, mint amennyi két leánygyermek része. Ha csak nők vannak, [mégpedig] kettőnél több, akkor a hagyaték kétharmad része illeti meg őket; ha [csak] egy [nő] marad, akkor a fele. A szülőknek pedig, kinek-kinek egyhatod rész jár az örökségből, ha az [örök-hagyónak] gyermeke van. Ha pedig nincsen gyermeke, s a két szülője örököl utána, akkor az anyját egyharmad rész illeti. Ha [azonban] fivérei vannak, akkor az anyját [csak] egyhatod rész illeti meg. [Mindez] az [örökhagyótól] meghagyott [egyéb] hagyatkozás, vagy [valami őt terhelő] adósság [kifizetése] után. Ti nem tud [hat] játok, hogy szüleitek és gyermekeitek közül – hasznosságát illetően – ki áll legközelebb hozzátok. Allah rendelkezése [ez]. Allah [mindenek] tudója és bölcs.
- 12 Titeket illet a fele annak, amit feleségeitek örököl hagytak, akkor, ha nincs nekik gyermekük. Ha van gyermekük, akkor hagyatékuk egynegyede illet meg benneteket. Mindez az általuk meghagyott [egyéb] hagyatkozás, vagy [valami őket terhelő] adósság [kifizetése] után. A feleségeiteknek pedig a ti hagyatékotok egynegyede jár, ha nincs gyermeketek. Ha van gyermeketek, akkor a hagyatékotok egynyolcada jár nekik. [Mindez] az általatok meghagyott [egyéb] hagyatkozás, vagy [valami benneteket terhelő] adósság [kifizetése] után. Ha egy férfiről, vagy egy nőről a hagyaték oldalági rokonságra

száll, s ha az [örökhagyónak] egy fivére vagy egy nővére van [anyai részről], akkor mindkettőjüknek [az örökség] egyhatoda jár. Ha [kettőnél] többen vannak, akkor [egyenlő] társakként osztozzanak az egyharmad részen. [Mindez] az [örökhagyótól] meghagyott [egyéb] hagyatkozás, vagy [valami őt terhelő] adósság [kifizetése] után. [Ennek során] nem károsodhat senki! Allah rendelkezése [ez]. Allah [mindenek] tudója és kegyes.

Az uzsorakamat tiltása

[2. SZÚRA]: *A tehén* 275-276

- 275 Akik uzsorát habzsolnak, úgy támadnak fel [majdan], mint az, akit a Sátán földre sújtott az érintésével. Ez [lesz a büntetésük] azért, mert azt mondják: „Az adásvétel ugyanolyan, mint az uzsora.” Allah azonban megengedte az adásvételt, ám megtiltotta az uzsorát. Aki intést kap Urától és véget vet [annak, ami megtiltatott neki], annak [maradjon meg az], ami [a tiltás előtt] történt. A [végső] döntés felőle Allah [kezében] van. Akik azonban [a tilalom után] visszatérnek [az uzsora habzsoláshoz], azoknak a tűz lesz az osztályrészük és benne [égnek] örökké.
- 276 Megfosztja Allah az áldásától az uzsorát [a Feltámadás Napján], ám kama-toztatja majd az alamizsnát. Allah nem szeret egyetlen istentagadót és bűnöst sem.

Ruházat, megjelenés

[24. SZÚRA]: *A világosság* 30-31

- 30 Mondd a hívő férfiaknak, hogy süssék le a tekintetüket és ügyeljenek a szemérmükre! Ez illendőbb nekik! Allahnak tudomása van arról, amit cselekedtek.
- 31 És mond d a hívő nőknek, hogy süssék le a tekintetüket és ügyeljenek a szemérmükre és ne mutassák a díszeket, csupán azt, ami látható és kendőzzék el ruhakivágásukat és ne mutassák a díszeket, kivéve férjüknek, atyjuknak, apósuknak, fiaiknak, férjük fiainak, fivéreiknek, fivéreik és leánytestvéreik

fiainak, asszonyaiknak, a [rabszolganőknél], akiket jobbjuk birtokol, férfiszolgáiknak, akikben [már] nincs [nemi] vágy, és a gyermekeknek, akik még nem tudnak semmit a nők szemérméről. És nem szabad a lábukkal dobogni, nehogy kitudódják az elrejtett díszük. Ti hívők! Forduljatok mindannyian megbánóan Allahhoz! Talán boldogultok.

[33. SZÚRA]: *A szövetségesek* 59

- 59 Próféta! Mondd a feleségeidnek, a leányaidnak és a hívők feleségeinek hogy borítsák az [orcájukra] köntösük egy részét (*yudnīna ‘alay-hinna min ġalābi-hinna*)! Így érhető el leginkább az, hogy elismertessenek és ne zaklattassanak. Allah megbocsátó és könyörületes.

Rabszolgaság

[24. SZÚRA]: *A világosság* 32-33

- 32 És házasodjatok azokkal, akik magányosak köztetek és rabszolgáitok és rabszolganőitek között azokkal, akik jóra valóak. Ha szegények – Allah gazdaggá teszi őket kegye révén. Allah [mindent] magában foglal és [mindent] tud.
- 33 Akiknek nincs módjuk megházasodni, azok tartóztassák meg magukat, amíg Allah gazdaggá teszi őket a kegye révén! És ha egyesek [a rabszolgáitok közül], akiket a jobbotok birtokol, a [szabadság]levelüket kívánnák, akkor – ha valami jót tudtok bennük – írjátok meg azt és adjatok nekik Allah java[i]ból, amiket ő néktek adott! És az evilági élet forgandó javai után áhítozva ne kényszerítsétek rabszolganőiteket prostitúcióra – ha meg akarják őrizni a tisztességüket! Ha valaki kényszeríti őket, akkor – ha már megtörtént a kényszerítésük – Allah megbocsátó és könyörületes.

„Emírek versei”: vezetők és alattvalók

[4. SZÚRA]: *A nők* 58-59

- 58 Allah megparancsolja nektek, hogy [a határidő elteltével] adjátok vissza a [rátok bízott] letéteket a tulajdonosuknak, s hogyha [döntőbírák gyanánt] döntőtök az emberek között, akkor igazságosan döntsetek! Milyen csodálatos is az intés, amiben Allah részesít benneteket: Allah [mindent] hall és átlát.
- 59 Ti hívők! Engedelmeskedjete Allahnak és engedelmeskedjete a küldöttnek, és azoknak, akik jogosultak közületek a parancsolásra! És ha valamiben összekülönböztök, vigyétek azt Allah és a küldött elé, ha hisztek Allahban és a Végső Napban. Ez jobb és illendőbb értelmezés, [mint] a tiétek].

Kérdések, feladatok:

1. Mit jelent az „iszlám” szó? Mi az iszlám vallás legfőbb tartalma a *Korán*ban? Milyen a viszonya a többi valláshoz és híveikhez?
2. Sorolja fel az iszlám vallás pilléreit! Mit tudunk meg ezekről a *Korán*ban?
3. Miképp változtatta meg Mohamed az istentisztelet számát? Mit tart erről a hagyomány?
4. Milyen szabályok érvényesek a *Korán* szerint a Ramadán-havi böjt illetve a nagy zarándoklat (*haddzs*) idején?
5. Mit tudunk meg a *Korán*ból a szent háborúról (*dzsihad*)? Nézzon utána, hogy a későbbi szúfi hagyomány miképp értelmezte ezt? Hasonlítsa össze Jézus és Mohamed viselkedését az ellenségekkel szemben!
6. Mi a *saría*? Milyen rituális szabályokat ismerünk a *Korán*ból? Miképp változtak ezek a szövegek alapján?
7. Mik az iszlám etikájának legfőbb pontjai? Hasonlítsa össze a muszlim „tízparancsolatot” a zsidóval illetve kereszténnyel!
8. Mi a *Korán* álláspontja a gyilkosság, tolvajlás és vérbosszú tekintetében?
9. Mi az álláspontja a *Korán*nak az ember felelősségéről és a szabad akaratról? Nézzon utána, milyen felfogások alakultak ki erről a muszlim hagyományban!
10. Miben különbözik a muszlim közösség (*umma*) az iszlám előtti arab társadalom felépítésétől? Mi a „testvériesítés”?
11. Milyen a viszony férfiak és nők között? Milyen a nők helyzete? Milyen ruházatban kell megjelenniük?
12. Elemezze a *Korán* tanítását a szexualitásról és a házasságról!
13. Milyen egyéb szociális törvényeket találunk a szövegekben?